

Střednědobý výhled rozpočtu Vrdů s analýzou financí a ratingem

Obsahuje mj.:

- ✓ analýzu financí obce uzavřenou ratingem CityFinance
- ✓ výhled finančních možností samosprávy na 5 let od roku 2023 do roku 2027
- ✓ doporučený strop bezpečné zadluženosti
- ✓ uvedení silných a slabých stránek, příležitostí a ohrožení financí (SWOT analýza)
- ✓ aktuální predikce výnosů daní
- ✓ pravidla rozpočtů pro stabilitu financí
- ✓ doporučení

OBSAH

ÚVOD	3
VYBRANÉ POUŽITÉ TERMÍNY	4
<i>Počet obyvatel</i>	4
<i>Počet žáků</i>	4
<i>Počet zaměstnanců</i>	4
<i>Saldo rozpočtu</i>	4
<i>Provozní saldo</i>	4
ANALÝZA FINANČNÍHO ZDRAVÍ	5
ANALÝZA	5
<i>Obyvatel</i>	5
<i>Počet zaměstnanců</i>	6
<i>Počet žáků</i>	7
<i>Saldo rozpočtu</i>	8
<i>Příjmy a výdaje</i>	10
<i>Rozbor příjmů</i>	10
<i>Rozbor výdajů</i>	17
<i>Schopnost reprodukce dosavadního a budování nového majetku obce</i>	21
<i>Majetek obce a dosavadní financování údržby a rozvoje majetku</i>	22
<i>Provozní hospodaření obce</i>	23
<i>Provozní saldo</i>	24
<i>Finanční kondice obce</i>	27
<i>Finanční aktiva</i>	30
<i>Dlouhodobé závazky</i>	30
<i>Strop bezpečné zadluženosti</i>	31
<i>Dlouhodobé pohledávky</i>	31
ZÁVĚR FINANČNÍ ANALÝZY	32
STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU	34
DOPORUČENÍ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	34
DEFINICE FINANČNÍHO POTENCIÁLU OBCE	36
ZÁVĚR VÝHLEDU	37
PŘEDPOKLADY A PLNĚNÍ STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU	38
DOPORUČENÁ PRAVIDLA ROZPOČTŮ PRO STABILITU FINANČÍ SAMOSPRÁVY	39
DOPADY STŘEDNĚDOBÉHO VÝHLEDU ROZPOČTU DO FINANČÍ OBCE	40
PŘÍLOHY	43
PŘÍLOHA 1. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU - TABULKOVÁ ČÁST	43
PŘÍLOHA 2. STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VRDŮ – PODLE ZÁKONA POVINNĚ ZVEŘEJŇOVANÉ INFORMACE	47
PŘÍLOHA 3. EKONOMICKÉ HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	48
PŘÍLOHA 4. ÚVOD DO FINANČNÍHO HOSPODAŘENÍ SAMOSPRÁVY	50
PŘÍLOHA 5. PŘÍJMY OBCE – PODROBNÁ STRUKTURA A VÝVOJ ZA 4 ROKY	52
PŘÍLOHA 6. VÝDAJE OBCE - PODROBNÁ STRUKTURA A VÝVOJ ZA 4 ROKY	53
PŘÍLOHA 7. ROZPOČTOVÉ URČENÍ DANÍ (TZV. RUD) PO NOVELE ÚČINNÉ OD 1. 1. 2021	57
PŘÍLOHA 8. PRÁVNICKÉ OSOBY S VLIVEM OBCE, ÚVĚRY, ZÁPŮJČKY A VÝPOMOCI	58
SEZNAM TABULEK A GRAFŮ	59

OBRÁZKY	59
TABULKY	59
GRAFY	59
KONTAKT NA ZPRACOVATELE	61
PROFESNÍ PROFIL ZPRACOVATELE	61

Úvod

Obec Vrdy (dále jen **obec** nebo **Vrdy**) sestavuje v tomto dokumentu střednědobý výhled rozpočtu, což je povinnost plynoucí ze zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů. Dokument je zpracován v souladu se zákonem o pravidlech rozpočtové odpovědnosti č. 23/2017 Sb. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je prokázat schopnost, že obec dostojí svým dosavadním závazkům. Střednědobý výhled rozpočtu je podle zákona nástroj sloužící pro střednědobé finanční plánování rozvoje hospodářství samosprávy. Sestavuje se na základě uzavřených smluvních vztahů a přijatých závazků zpravidla na 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje roční rozpočet. Obsahuje minimálně souhrnné základní údaje o příjmech a výdajích, o dlouhodobých závazcích a pohledávkách, o finančních zdrojích a potřebách dlouhodobě realizovaných záměrů. Obsahem jde tento dokument nad rámec zákonem daných náležitostí střednědobého výhledu rozpočtu uváděných v § 3 zákona č. 250/2000 Sb. Zejména analyzuje finanční zdraví (rating), trendy financí a stanovuje strop bezpečného úvěrového zatížení k financování cílů samosprávy. Uvedeny jsou také možné hrozby s vlivem na finance, včetně opatření. Materiál uvádí též SWOT financí a obsahuje doporučení.

Ze střednědobého výhledu se vychází při zpracování rozpočtu a využívá se jako příloha k případným žádostem o úvěry a některé dotace. Smyslem střednědobého výhledu rozpočtu je podpořit udržitelnost financí, vymezením finanční možnosti samosprávy, podpořit zdravý vývoj financí a prokázat schopnost samosprávy dostát svým závazkům. Pro správnou funkci výhledu je třeba, aby byl plněn a aktualizován tak, aby průběžně reagoval na ekonomickou situaci, hrozby a příležitosti financí ve vazbě na reálné hospodaření samosprávy. Ve střednědobém výhledu rozpočtu je nastavena strategie hospodaření a financí se zaměřením na stabilitu a finanční zdraví samosprávy. Výhodou střednědobého výhledu rozpočtu je značná možnost finančně reagovat na různé situace. Ke zpracování střednědobého výhledu rozpočtu bylo použito zejména těchto zdrojů:

- Rozpočet 2022;
- Účetní a finanční výkazy od roku 1997;
- Monitor státní pokladny MF ČR (<http://monitor.statnipokladna.cz>);
- Vyhláška MF ČR č. 313/2021 Sb., o podílu jednotlivých obcí ...;
- Aktuální predikce výnosů daní CityFinance a makroekonomické prognózy MF ČR, ČNB a vybraná data ČSÚ.

Obec může díky finančnímu plánování lépe realizovat cíle, reagovat na rizika a využít příležitosti. Aby střednědobý výhled bezpečně plnil svou roli, **doporučujeme obci roční aktualizaci.** Roční aktualizace tohoto materiálu poskytuje efektivní zpětnou vazbu a možnost lepšího řízení financí, rozvoje a hospodaření obce, zvláště v současném rychle se měnícím prostředí vyznačujícím se výrazně vyššími finančními riziky.

Vybrané použité termíny

Počet obyvatel

Podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem k 1. lednu běžného roku.

Počet žáků

Podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Počet zaměstnanců

Počet zaměstnanců vykázaný v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů. Bere se celkový počet zaměstnanců vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku. Jde o počet zaměstnanců, kteří mají v katastru samosprávy místo výkonu práce.

Saldo rozpočtu

Je rozdíl mezi příjmy a výdaji rozpočtu. Pokud jsou plánované vyšší příjmy než výdaje, je saldo kladné, v opačném případě záporné. Ze salda rozpočtu rozhodně nelze odvodit, že samospráva hospodaří dobře či špatně. Posoudit hospodaření je mnohem složitější a saldo rozpočtu obce/městyse/města je pouze dílčí údaj.

Upozornění. Splátky úvěrů nejsou vedeny jako rozpočtové výdaje a přebytky rozpočtu mohou být použity jednak na splácení úvěrů z minulosti nebo slouží k vytvoření finanční rezervy do budoucna na realizaci jiných projektů. Proto přebytek rozpočtu se rozhodně nerovná definici „to jsou peníze, které zbývají“.

Záporné saldo rozpočtu znamená, že v rozpočtu jsou vyšší výdaje než příjmy. Chybějící prostředky pocházejí buď z úvěrů, nebo je ke krytí deficitu využito prostředků uspořených v minulosti. Záporné saldo znamená špatné hospodaření pouze v situaci trvalých deficitů a ty má v ČR hlavně státní rozpočet.

Bez přebytků a deficitů nelze zajistit hospodaření, ale platí, že podle zákona by měly být rozpočty dlouhodobě vyrovnané.

Provozní saldo

Běžné příjmy – Běžné výdaje = Provozní saldo

Součástí běžných výdajů jsou i opravy, které často působí pocitově jako investice. Podstatné je, aby bylo provozní saldo obce/městyse/města po snížení o splátky dluhů vždy kladné (výjimku může tvořit nárazově řešení problematiky cash flow a velké opravy).

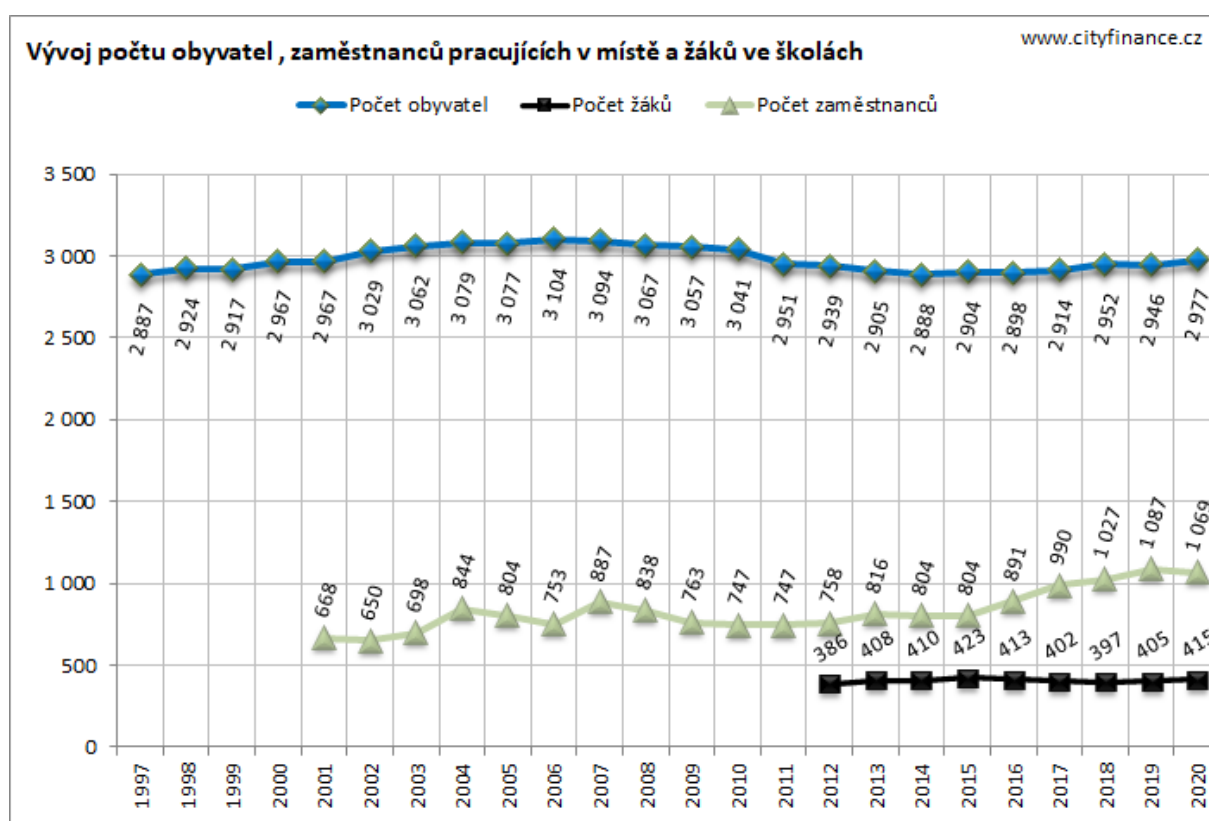
Analýza finančního zdraví

Doporučujeme zdvořile nejprve seznámení s obsahem přílohy věnující se obecně základům finančního řízení samosprávy, viz **Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy.**

Analýza

Obyvatel¹ Vrdů **poslední roky přibývalo**. Na počtu obyvatel závisí většina příjmů obce (sdílené daňové příjmy). Za poslední 4 roky **přibýlo 63 obyvatel** (+2,2 %), což obci přidalo **cca +1 mil. Kč ročních sdílených daňových příjmů**. Za 10 let byl výsledkem stále úbytek 64 obyvatel. Počet obyvatel Vrdů byl k 1. 1. 2020 celkem 2 977. Na obyvatele připadalo v roce 2021 cca 16,2 tis. Kč daňových příjmů, resp. cca 15 tis. Kč sdílených daňových příjmů.

Graf 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců v katastru Vrdů

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

¹ Počet obyvatel podle údajů ČSÚ. Při stanovení počtu obyvatel obce se vychází ze stavu k 1. lednu běžného roku uvedeného v bilanci obyvatel České republiky zpracované Českým statistickým úřadem.

Počet zaměstnanců², kteří měli v katastru Vrdů výkon práce se za poslední **4 roky výrazně zvýšil** o 79 (cca +8 %). Za 10 let dokonce přibýlo 322 zaměstnanců. Na území Vrdů bylo evidováno cca **1069** zaměstnanců, což ukazuje, že v obci práce byla. Kritérium počtu zaměstnanců přineslo do příjmů Vrdů za rok 2021 pouze **cca 0,5 mil. Kč** (v roce 2021 se výrazně snížil výnos na zaměstnance změnou zákona o dani z příjmů). Ukazatel počtu zaměstnanců má mírný vliv na příjmy obce. Podle počtu zaměstnanců se stanovuje malý podíl obce na výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti³ a má spíše sociálně-demografický rozměr.

Tabulka 1. Vývoj počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců pracujících v katastru Vrdů s vybranými dopady do daňových příjmů

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	
Počet obyvatel	3 094	3 067	3 057	3 041	2 951	2 939	2 905	2 888	2 904	2 898	2 914	2 952	2 946	2 977		
Počet zaměstnanců	887	838	763	747	747	758	816	804	804	891	990	1 027	1 087	1 069		
Počet žáků						386	408	410	423	413	402	397	405	415		
INDEXY																
	průměr za 10 let	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	průměr za 4 roky
Počet obyvatel	99,8	99,1	99,7	99,5	97,0	99,6	98,8	99,4	100,6	99,8	100,6	101,3	99,8	101,1		100,7
Počet zaměstnanců	103,8	94,5	91,1	97,9	100,0	101,5	107,7	98,5	100,0	110,8	111,1	103,7	105,8	98,3		104,8
Počet žáků	100,2								103,2	97,6	97,3	98,8	102,0	102,5		100,1
DOPAD ZMĚNY POČTU OBYVATEL NA DAŇOVÉ PŘÍJMY																
	roční průměr od r. 2010	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	Od 2018
Změna počtu obyvatel	3	-27	-10	-16	-90	-12	-34	-17	16	-6	16	38	-6	31		63
Změna sdílených daňových příjmů v tis. Kč změnou počtu obyvatel	63	-200	-62	-108	-596	-78	-301	-164	160	-64	185	498	-85	413		826

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

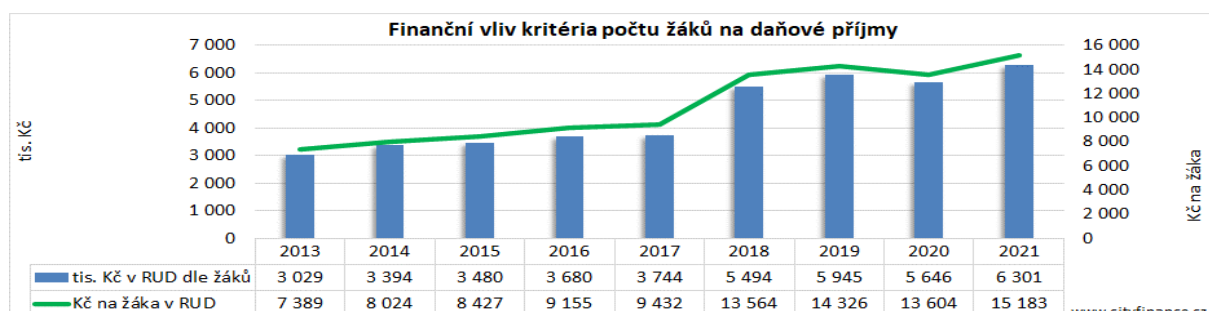
Rok 2020 byl posledním rokem, kdy Český statistický úřad prováděl sčítání lidu, domů a bytů. Ze sčítání lidu se vychází při stanovení počtu obyvatel pro rozdělování sdílených výnosů daní dle zákona č. 243/2000 Sb., o Rozpočtovém určení daní, tzv. „**RUD**“, schéma rozdělování viz **Příloha 7. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) po novele účinné od 1. 1. 2021.**

² Počet zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice, a to podle stavu k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

³ 1,5 % celostátního výnosu daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti se dělí mezi obce dle počtu zaměstnanců vykázanému v příloze k vyúčtování daně z příjmů ze závislé činnosti a z funkčních požitků podle zákona o daních z příjmů, a to k celkovému počtu zaměstnanců takto vykázaných v České republice k 1. prosinci bezprostředně předcházejícího kalendářního roku.

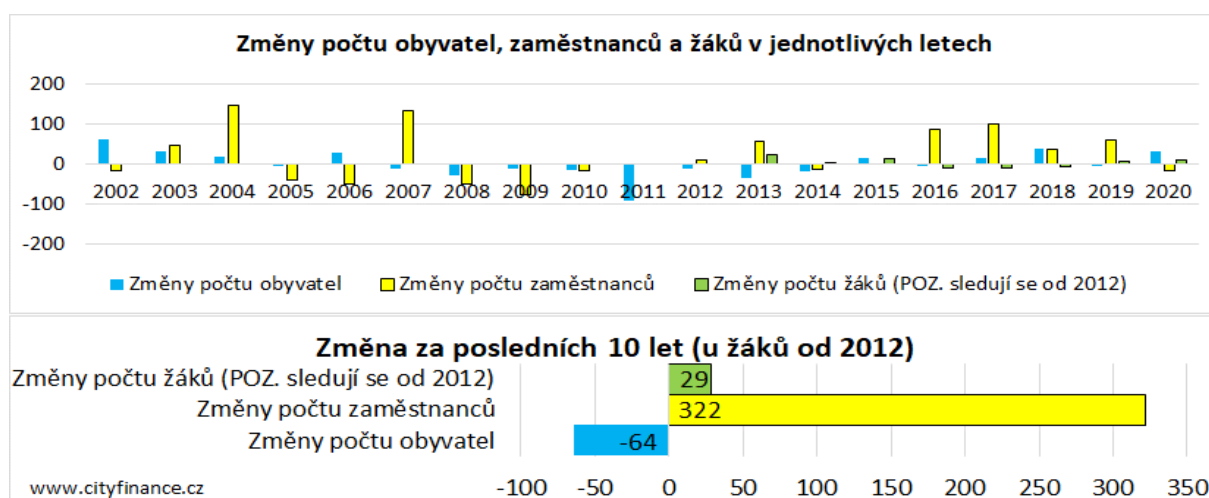
Počet žáků⁴ ve školských zařízeních obce (MŠ a ZŠ) je údaj, na kterém od roku 2013 záleží část daňových příjmů. Vrdy měly cca **415 žáků** a počet se **zvyšoval**. **Za poslední 4 roky přibýlo 13 žáků**. Příjmy na žáky rostly, zvýšila je zejména novela tzv. RUD v roce 2018. Po propadu v roce 2020 se příjmy na žáky výrazně zvýšily opět nad 15 tis. Kč na žáka. Vzhledem k jistotě příjmů na žáky zůstávají školská zařízení z pozice provozu budov a majetku dobře finančně zajištěná. Školy, včetně školek jsou však nadále v převážné míře závislé hlavně na dotacích státu (platy učitelů apod.). Vrdy inkasovaly z tzv. RUD dle kritéria počtu žáků **v roce 2021 cca 6,3 mil. Kč**.

Graf 2. Suma daňových příjmů dle kritéria počtu žáků pro Vrdy

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Graf 3. Změny počtu obyvatel, žáků a zaměstnanců ve Vrdech

Zdroj: MFČR, ČSÚ a www.cityfinance.cz

Vrdy výrazně prosperovaly. Máme tím na mysli, že poslední roky přibývalo obyvatel, zásadně se zvýšil počet zaměstnanců pracujících na území obce a také žáků navštěvujících školská zařízení obce přibýlo. **Obec moudře zajistila** projekty k růstu počtu obyvatel, což zlepšilo také finanční vyhlídky příjmů obce.

⁴ Počet žáků podle dokumentace škol vedené dle školského zákona. Přesněji se při stanovení počtu dětí a žáků vychází z dokumentace škol vedené podle školského zákona, a to ze stavu k 30. září roku, který bezprostředně předchází běžnému roku.

Tabulka 2. Vývoj vybraných ukazatelů příjmů a výdajů Vrdů

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Daňové příjmy	24 820	28 074	24 107	26 532	25 165	25 012	31 730	34 787	35 218	38 195	40 598	44 198	47 380	44 362	51 380
2. Nedaňové příjmy	3 240	4 565	4 751	4 110	3 996	5 741	7 589	9 379	9 354	10 088	10 342	10 000	11 120	11 413	11 888
3. Kapitálové příjmy	4 118	599	2 892	817	1 502	722	2 714	766	603	1 721	653	607	876	321	350
4. Přijaté dotace	10 939	5 408	25 263	7 997	4 815	25 981	5 961	6 623	10 403	2 578	2 797	4 878	8 452	9 650	4 011
Příjmy celkem	43 116	38 647	57 014	39 456	35 477	57 455	47 995	51 554	55 578	52 582	54 390	59 683	67 827	65 746	67 629
5. Běžné výdaje	19 161	23 266	21 338	28 336	26 006	21 652	27 746	31 449	35 590	34 785	38 929	41 542	44 783	47 144	47 696
6. Kapitálové výdaje	16 449	14 556	42 214	10 483	5 797	43 911	13 672	19 746	17 825	12 248	11 138	24 312	26 896	17 240	21 676
Výdaje celkem	35 610	37 822	63 552	38 819	31 803	65 563	41 418	51 195	53 415	47 033	50 067	65 854	71 679	64 384	69 372
Saldo příjmů a výdajů	7 506	825	-6 538	637	3 674	-8 108	6 576	358	2 163	5 549	4 323	-6 171	-3 852	1 362	-1 743

tis. Kč

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1. Daňové příjmy	31 730	34 787	35 218	38 195	40 598	44 198	47 380	44 362	51 380
2. Nedaňové příjmy	7 589	9 379	9 354	10 088	10 342	10 000	11 120	11 413	11 888
3. Kapitálové příjmy	2 714	766	603	1 721	653	607	876	321	350
4. Přijaté dotace	5 961	6 623	10 403	2 578	2 797	4 878	8 452	9 650	4 011
Příjmy celkem	47 995	51 554	55 578	52 582	54 390	59 683	67 827	65 746	67 629
5. Běžné výdaje	27 746	31 449	35 590	34 785	38 929	41 542	44 783	47 144	47 696
6. Kapitálové výdaje	13 672	19 746	17 825	12 248	11 138	24 312	26 896	17 240	21 676
Výdaje celkem	41 418	51 195	53 415	47 033	50 067	65 854	71 679	64 384	69 372
Saldo příjmů a výdajů	6 576	358	2 163	5 549	4 323	-6 171	-3 852	1 362	-1 743

tis. Kč

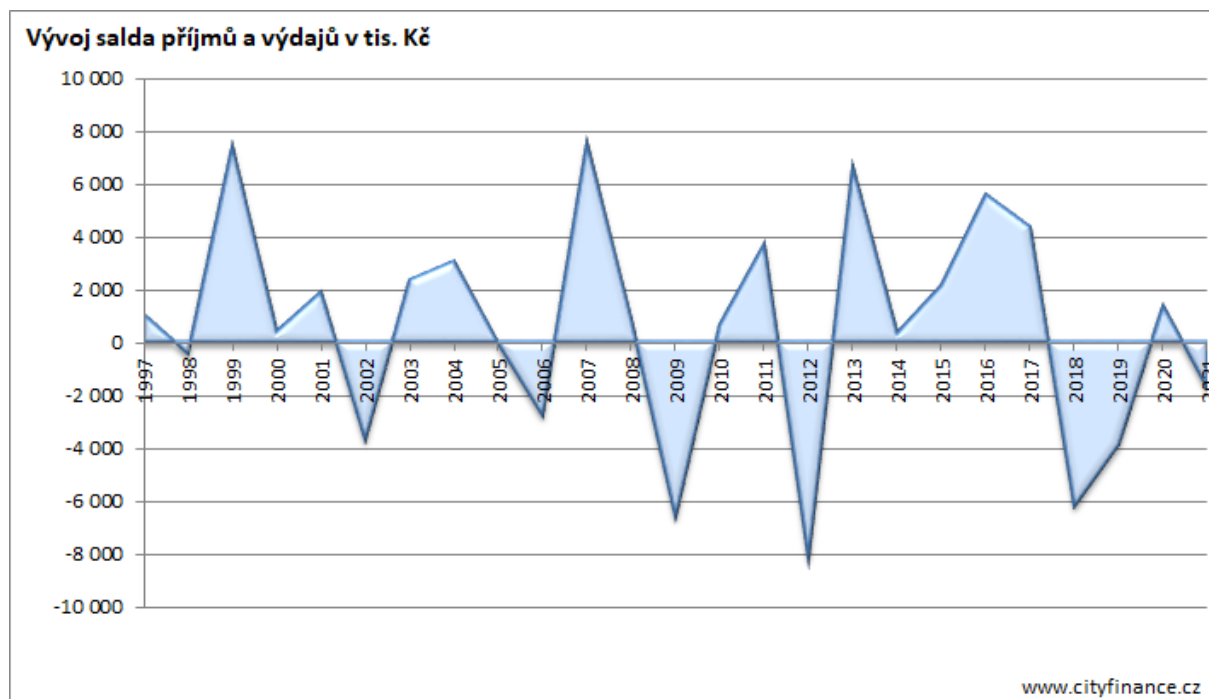
INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY	INDEXY
	průměr za 10 let	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	průměr za poslední 4 roky
1. Daňové příjmy	108	110	101	108	106	109	107	94	116	106
2. Nedaňové příjmy	112	124	100	108	103	97	111	103	104	104
3. Kapitálové příjmy	124	28	79	285	38	93	144	37	109	96
4. Přijaté dotace	147	111	157	25	109	174	173	114	42	126
Příjmy celkem	108	107	108	95	103	110	114	97	103	106
5. Běžné výdaje	107	113	113	98	112	107	108	105	101	105
6. Kapitálové výdaje	170	144	90	69	91	218	111	64	126	130
Výdaje celkem	113	124	104	88	106	132	109	90	108	109

Zdroj: ČSÚ, MFČR, www.cityfinance.cz

Saldo rozpočtu vyjadřuje rozdíl mezi příjmy a výdaji za daný rok. Deficity jsou přirozeným výsledkem rozpočtu obce v situaci zvýšených výdajů například na investice a opravy a říkají, že ten daný rok obec realizuje více výdajů než příjmů, což je přirozené zejména, když jsou vyšší investice. Přebytky období deficitů vyrovnávají. Svou roli zde hraje také řešení cash flow (tok příjmů a výdajů v čase) mezi roky, zejména v období projektů větších investičních dotací. Obec obvykle střídáním deficitů s přebytky „finančně dýchá“.

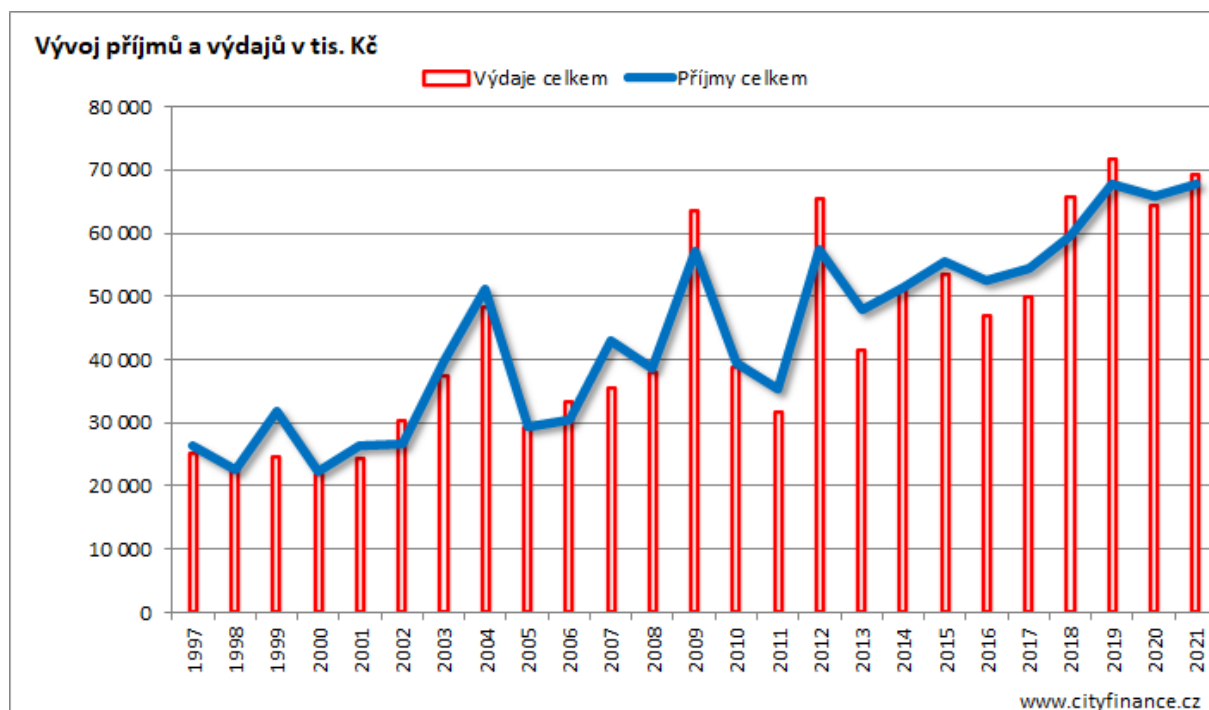
Podrobný vývoj **salda rozpočtu** Vrdů znázorňuje následující **graf**. Celková bilance rozpočtu ukázala za 4 roky mírný deficit 10,4 mil. Kč, za 10 let vyrovnané hospodaření a za 20 let přebytek cca 6 mil. Kč. Vrdy hospodařily podle rozpočtových pravidel dlouhodobě **přebytkově**.

Graf 4. Vývoj salda rozpočtu Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 5. Vývoj příjmů a výdajů Vrdů

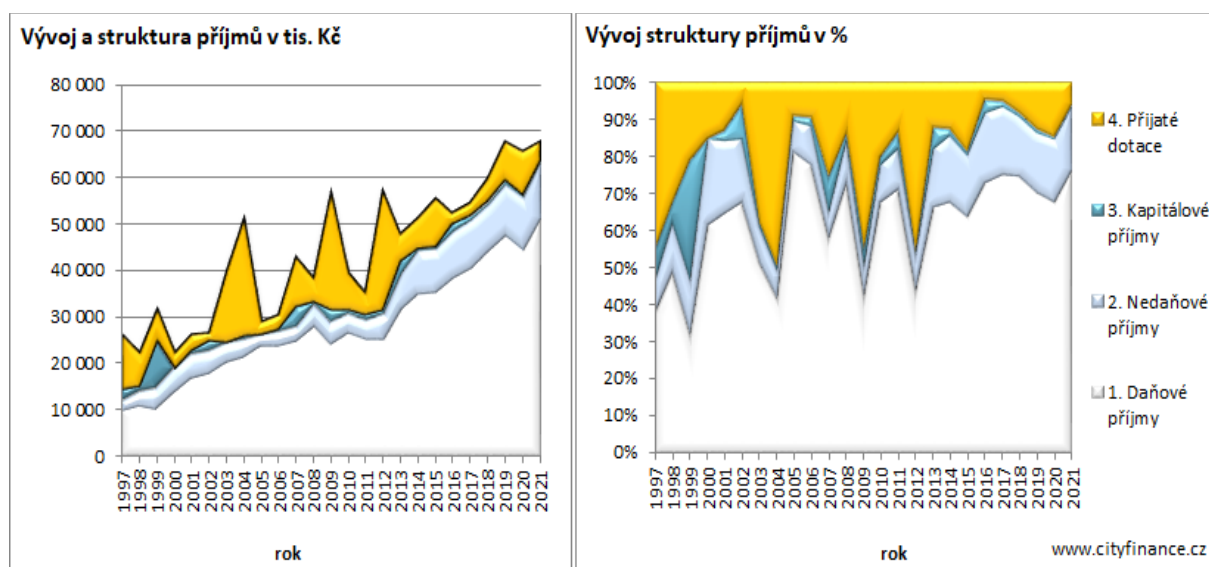
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Příjmy a výdaje obce měly **výrazně rostoucí trend**. Výkyvy příjmů a výdajů Vrdů byly poslední roky malé.

Historicky byly příjmy i výdaje (**viz předchozí graf**) ovlivňovány mj. následujícími vnějšími faktory. V roce 2001 se nejvíce změnilo RUD (rozpočtové určení daní) tzv. velkou novelou. V roce 2003 vznikly obce s přenesenou působností a obce s pověřeným obecním úřadem, v roce 2005 se změnilo financování školství (dotace nově tekly mimo rozpočty samospráv). Následovaly dopady finanční krize po roce 2009 v roce 2012 došlo k přesměrování transferů sociálních dávek mimo rozpočty větších měst na úřady práce. Lepší vývoj daňových příjmů zajistila obci novela tzv. RUD v roce 2013, kdy pozitivně působil přesun příspěvků na žáky do daňových příjmů a dále též výrazně zapracoval dobrý vývoj ekonomiky ČR posledních let. Novely RUD v roce 2017 a 2018 byly v režii pro města a obce posíleného RUD sdílených daní. Rok 2020 přinesl covidovou krizi, kompenzace dotacemi a podporami a na rok 2021 proběhly větší daňové změny (zejména daně z příjmů fyzických osob) a opět byl zvýšen podíl obcí na sdílených daních v RUD.

Rozbor příjmů obce ukazuje **stabilní sebevědomou strukturu založenou** na běžných příjmech, zejména **daňových** (v následujícím **grafu** bíle vyznačený podíl) doplněných podstatně **nedaňovými** příjmy. Význam dotací byl velmi malý. Kapitálové příjmy poslední roky neměly žádný vliv. Dosavadní vývoj a strukturu příjmů podrobněji vyjadřuje viz **graf**.

Graf 6. Vývoj struktury příjmů Vrdů

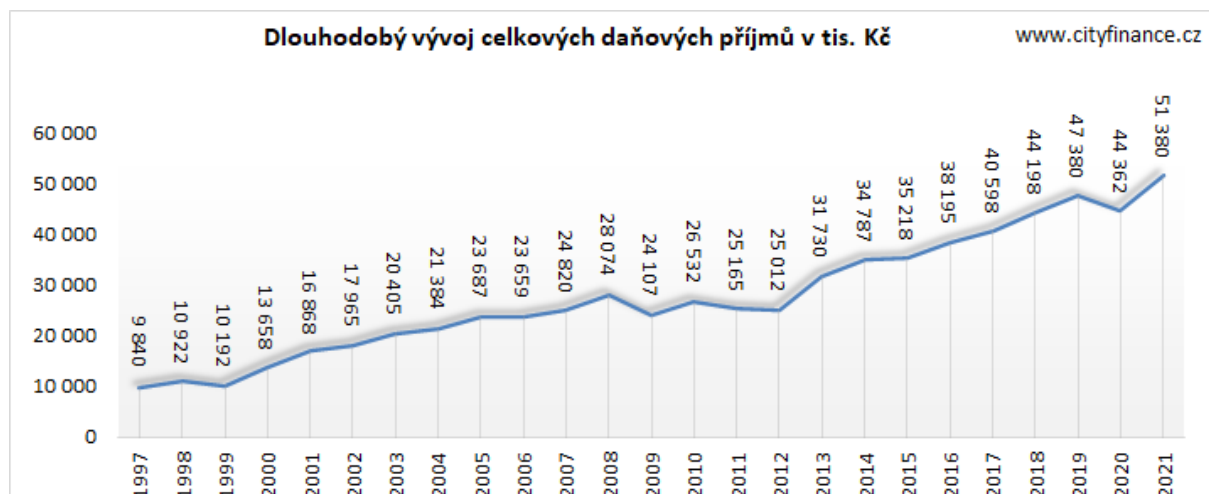
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Podrobnou strukturu a změny příjmů Vrdů za poslední 4 roky naleznete vzadu v příloze viz **Příloha 5. Příjmy obce – podrobná struktura a vývoj**.

Daňové příjmy Vrdů tvořily v roce 2021 cca **3/4** příjmů, **cca 51,4 mil. Kč** a meziročně **rostly o cca +16 %**, cca **+7 mil. Kč**.

Evidence Vrdů za 2021 vyžaduje upřesnění neb meziročně na rok 2021 rostly především sdílené daňové příjmy. Nejvíce pak rostly výnosy DPH a sdílený výnos daně z příjmů právnických osob. Naproti tomu očekávaně poklesl výnos daně z příjmů fyzických osob ze závislé činnosti, a to z důvodu změny zákona (zrušení superhrubé mzdy). Převzaly jsme data z účetnictví Vrdů před upřesněním správného zaúčtování tak jak uvádí **grafy a tabulky**.

Graf 7: Vývoj daňových příjmů Vrdů v tis. Kč

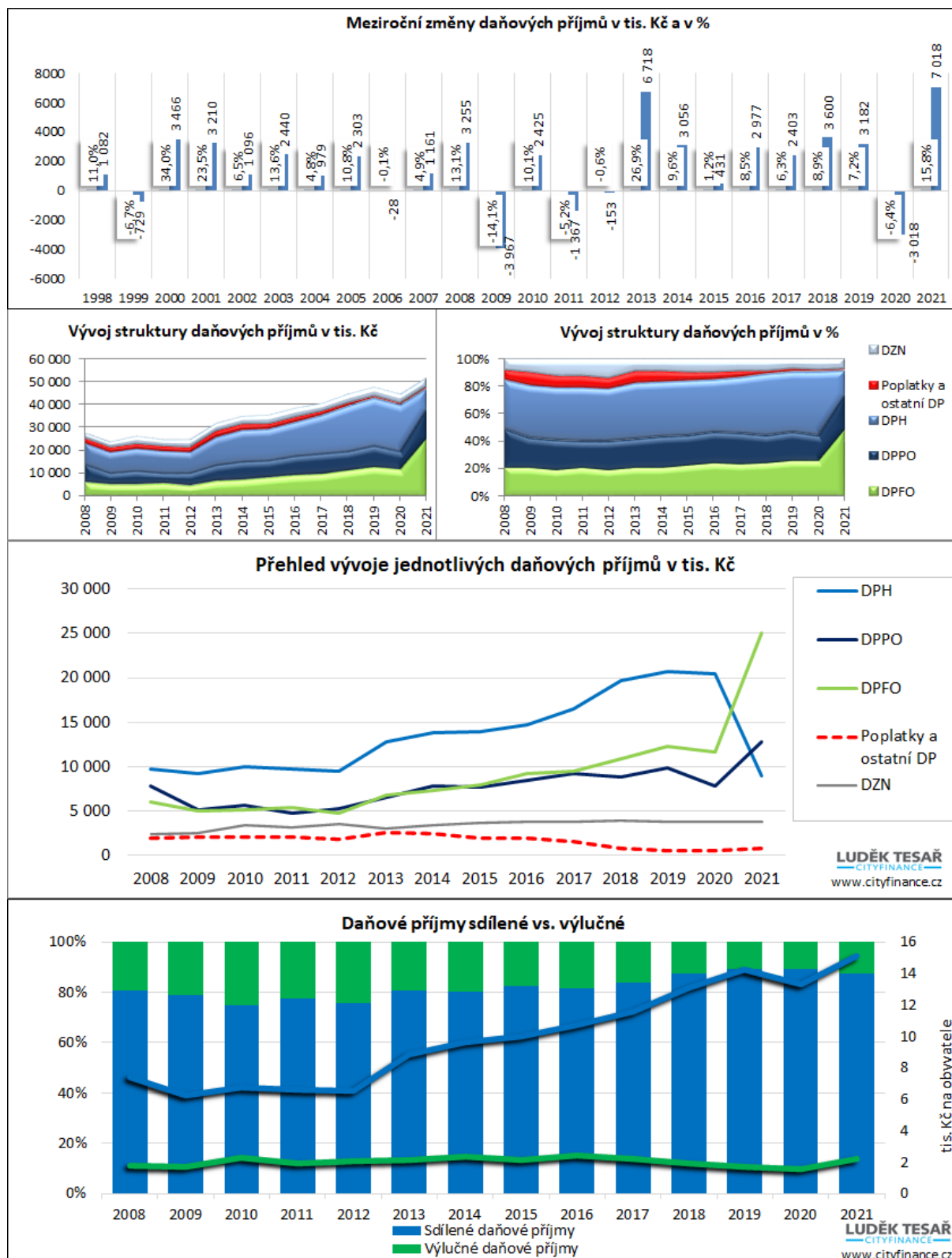
Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

Tabulka 3. Podrobný vývoj daňových příjmů Vrdů

indexy	100,0	85,9	110,1	94,8	99,4	100,0	109,6	101,2	108,5	106,3	100,0	107,2	93,6	115,8	INDEXY	Změna v tis. Kč	
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021/ 2020	2021-2020	%
Bilance (tis. Kč)	28 074	24 107	26 532	25 165	25 012	31 730	34 787	35 218	38 195	40 598	44 198	47 380	44 362	51 380	115,8	7 017	15,8
1. Daňové příjmy:	4 735	4 296	4 467	4 408	3 993	5 946	6 284	6 287	7 521	8 476	9 789	11 075	10 483	7 881	75,2	-2 602	-24,8
1111 DPFO ZČ:	876	396	361	566	284	232	290	966	949	219	221	294	164	498	303,8	334	203,8
1112 DPFO OSVČ:	394	363	381	412	477	609	713	757	774	764	873	991	1 000	16 644	1664,8	15 644	1564,8
1113 DPFO zvláštní sazba:	6 848	4 745	4 647	4 309	4 694	5 998	6 824	7 025	7 259	8 133	8 015	9 230	7 483	10 892	145,6	3 410	45,6
1121 DPPO:	1 047	458	1 053	481	622	524	1 031	634	1 273	1 087	788	651	383	1 878	490,1	1 495	390,1
122 DPPO za obce:	9 797	9 175	10 023	9 767	9 522	12 772	13 848	13 950	14 663	16 496	19 714	20 776	20 523	8 994	43,8	-11 529	-56,2
1211 DPH:	1 665	1 747	1 819	1 808	1 767	2 239	2 155	1 544	1 721	1 241	610	343	381	588	154,2	206	54,2
133 až 135 +1381 Místní poplatky a ostatní DP včetně hazardu:	356	370	296	279	116	326	271	367	267	326	186	218	175	170	97,0	-5	-3,0
1361 Správní poplatky:	2 357	2 557	3 486	3 134	3 537	3 083	3 371	3 688	3 769	3 856	4 002	3 802	3 771	3 836	101,7	64	1,7
1511 Daň z nemovitostí:																	
Sumární přehled daňových příjmů v tis. Kč	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021/ 2020	2021-2020	%
DPFO	6 005	5 055	5 209	5 386	4 754	6 787	7 286	8 009	9 244	9 459	10 883	12 360	11 646	25 022	214,9	13 376	114,9
DPPO	7 895	5 204	5 700	4 790	5 315	6 522	7 855	7 659	8 532	9 220	8 802	9 881	7 866	12 771	162,4	4 905	62,4
DPH	9 797	9 175	10 023	9 767	9 522	12 772	13 848	13 950	14 663	16 496	19 714	20 776	20 523	8 994	43,8	-11 529	-56,2
Poplatky a ostatní DP	2 020	2 117	2 115	2 088	1 883	2 565	2 426	1 911	1 987	1 567	796	561	556	757	136,2	201	36,2
DZN	2 357	2 557	3 486	3 134	3 537	3 083	3 371	3 688	3 769	3 856	4 002	3 802	3 771	3 836	101,7	64	1,7
	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2021/ 2020	2021-2020	%
Výlučné daňové příjmy	5 424	5 132	6 653	5 703	6 042	6 173	6 828	6 233	7 029	6 511	5 586	5 014	4 711	6 471	137,4	1 761	37,4
Sdílené daňové příjmy	22 650	18 975	19 879	19 462	18 970	25 557	27 958	28 985	31 166	34 088	38 612	42 366	39 652	44 909	113,3	5 257	13,3
Výlučné daňové příjmy v tis. Kč na obyvatele	1,8	1,7	2,3	1,9	2,1	2,1	2,4	2,2	2,4	2,2	1,9	1,7	1,6	2,2	137,4	0,6	37,4
Sdílené daňové příjmy v tis. Kč na obyvatele	7,4	6,2	6,7	6,6	6,5	8,8	9,6	10,0	10,7	11,5	13,1	14,2	13,3	15,1	113,3	1,8	13,3

DZN-daň z nemovitostí, DPH-daň z přidané hodnoty, DP-daňový příjem, FO-fyzických osob, PO-právnických osob, OSVČ - osob samostatně výdělečně činných, ZČ-závislé činnosti

POZ. u Vrdů nesprávně zaevidovány tituly některých daňových příjmů roku 2021, převzato z účetnictví, evidentní nesoulad je u DPH a srážkové daně.

Graf 8: Vývoj změn a struktury daňových příjmů Vrdů

Zkratky: DZN-daň z nemovitostí, DPH-daň z přidané hodnoty, DP-daňový příjem, FO-fyzických osob, PO-právnických osob, OSVČ-osob samostatně výdělečně činných, ZČ-závislé činnosti. Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz

POZ. u Vrdů nesprávně zaevidovány tituly některých daňových příjmů roku 2021, převzato z účetnictví, evidentní nesoulad je u DPH a srážkové daně.

Tabulka 4. Položky daňových příjmů Vrdů se změnami v tis. Kč

Položka	2018	2019	2020	2021	Změna 2021-2018	Suma
Daň z přidané hodnoty	19 714	20 776	20 523	8 994	-10 720	70 007
Daň z příjmů fyzických osob placená plátcí	9 789	11 075	10 483	7 881	-1 908	39 228
Daň z příjmů právnických osob	8 015	9 230	7 483	10 892	2 877	35 620
Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou	873	991	1 000	16 644	15 771	19 507
Daň z nemovitých věcí	4 002	3 802	3 771	3 836	-167	15 411
Daň z příjmů právnických osob za obce	788	651	383	1 878	1 091	3 700
Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky	221	294	164	498	277	1 176
Daň z hazardních her s výjimkou dílčí daně	0,00	246	283	359	359	888
Správní poplatky	186	218	175	0,00	-186	579
Daň z hazardních her	527	0,00	0,00	0,00	-527	527
Poplatek ze psů	60	59	75	76	16	270
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	12	22	17	145	133	196
Správní poplatky	0,00	0,00	0,00	170	170	170
Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	9	13	6	6	-4	34
Poplatek za užívání veřejného prostranství	1	1	1	2	1	4

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz, POZ. řazeno dle sumy od nejvyšší hodnoty

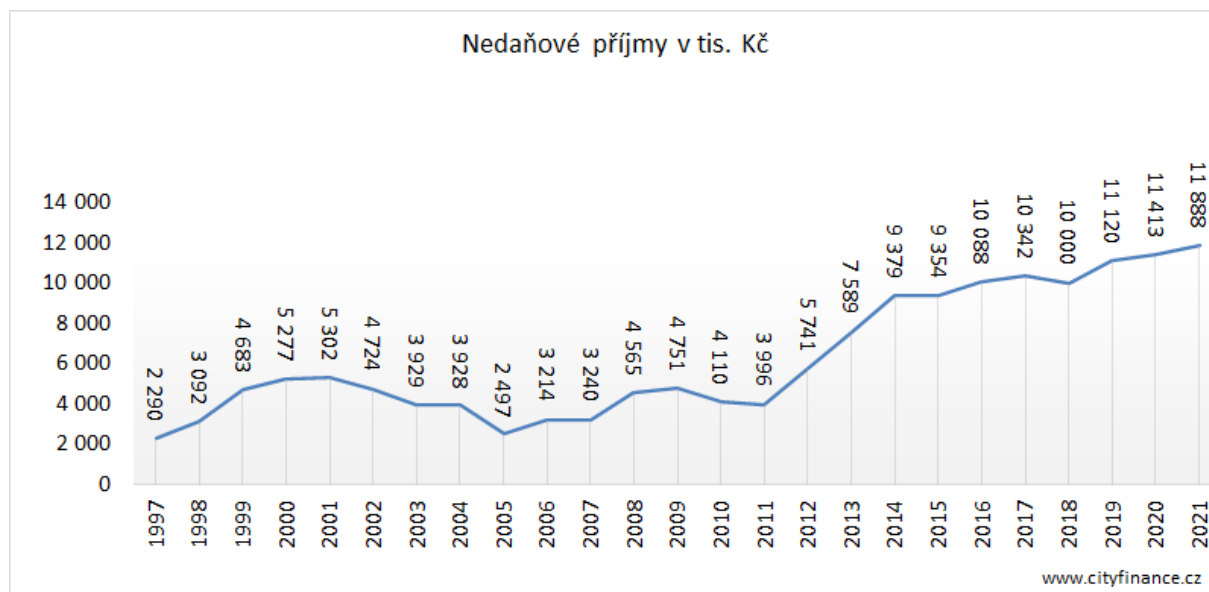
POZ. u Vrdů nesprávně zaevidovány tituly některých daňových příjmů roku 2021, převzato z účetnictví, evidentní nesoulad je u DPH a srážkové daně.

Bilancování covidových let 2020 a 2021 ukázalo, že na příjmy obcí zapůsobily pozitivně některé změny, zejména novela RUD a vývoj ekonomiky byl do značné míry ovlivněn intervencemi vlády. Musíme zdůraznit zejména fakt, že vláda jak v roce 2020, tak v roce 2021 vybalancovala obcím dotacemi kompenzace vyplácené formou vratek ze záloh na daních (vyplácený tzv. kompenzační bonus). Konkrétně to znamenalo, že daňové příjmy obce byly ve skutečnosti v letech 2020 a 2021 tímto sníženy, ale příjem měla obec nahrazen dotacemi. Finanční dopady čistě do běžných příjmů obce z titulu COVIDU **finančně nebyly negativní**.

Nedaňové příjmy Vrdů představovaly **v roce 2021 cca 18 %** příjmů ve výši cca **11,9 mil. Kč**. Obecně nedaňové příjmy nejsou zisky, ale jde o průtok peněz na straně příjmů a k většině příjmů se vážou výdaje, které zde nejsou souvztažně evidované. Výhodou nedaňových příjmů je, že nereagují tak silně na vývoj ekonomiky.

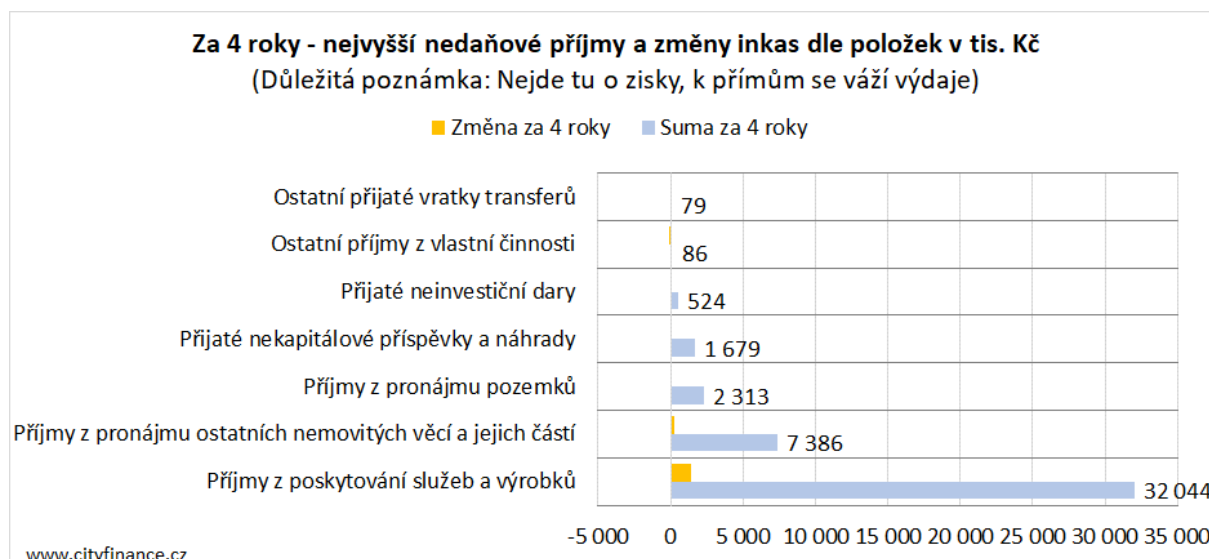
Vrdy měly nejvyšší nedaňové příjmy ze služeb, pronájmů a příspěvků. Konkrétně nejvyšší nedaňové příjmy pocházely z ČOV, vody, bytů a pečovatelské služby... Podrobněji [viz grafy a tabulka](#).

Graf 9. Vývoj nedaňových příjmů Vrdů v tis. Kč

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 10. Nejvyšší nedaňové příjmy Vrdů za 4 roky na položky

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

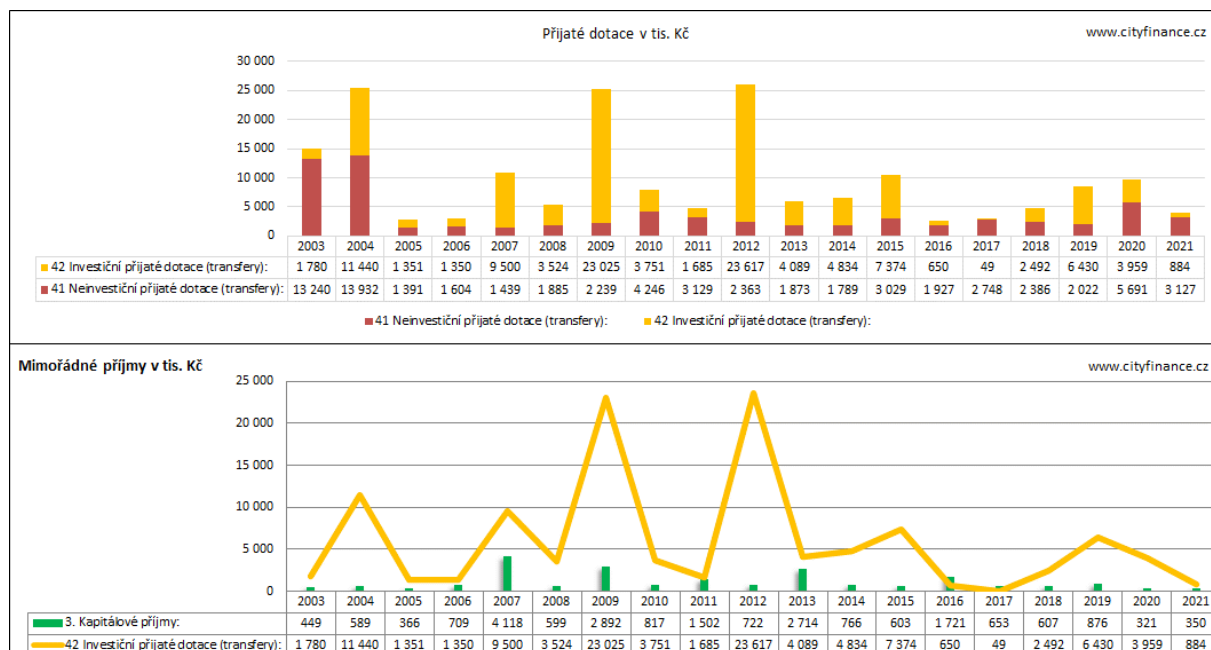
Tabulka 5. Nedaňové příjmy Vrdů podrobně na § v tis. Kč

§	2018	2019	2020	2021	Změna 2021-2018	Suma
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	3 378	3 372	4 354	4 803	1 424	15 907
Pitná voda	2 264	2 875	2 695	2 616	351	10 450
Bytové hospodářství	1 071	1 195	1 151	1 185	115	4 602
Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	972	1 031	1 047	1 046	74	4 097
Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	663	685	611	628	-35	2 587
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	557	684	375	375	1 617
Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	269	475	402	420	150	1 566
Nebytové hospodářství	366	367	212	418	52	1 364
Ostatní záležitosti kultury, církví a sdělovacích prostředků	158	111	11	200	42	480
Sportovní zařízení v majetku obcí	460	0,00	0,00	0,00	-460	460
Zájmová činnost v kultuře	121	138	85	110	-12	454
Využití volného času dětí a mládeže	149	175	18	0	-149	342
Ostatní činnosti související se službami pro obyvatelstvo	50	50	0	0,00	-50	100
Mateřské školy	0,00	0,00	54	29	29	83
Ostatní správa ve vodním hospodářství	31	30	0,00	0,00	-31	61
Činnost místní správy	6	16	26	11	5	59
Pohřebnictví	9	19	5	9	0	41
Činnosti knihovnické	12	12	5	9	-3	38
Ostatní zájmová činnost a rekreace	0,00	0,00	23	15	15	38
Požární ochrana - dobrovolná část	0,00	0,00	19	6	6	25
Pro příjmy (technický záznam)	12	2	0,00	0,00	-12	14
Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	0,00	4	0,00	6	6	11
Pojištění funkčně nespecifikované	0,00	0,00	7	0,00	0	7
Sběr a svoz komunálních odpadů	1	2	2	1	0	6
Rozhlas a televize	1	1	2	1	0	5
Ostatní nakládání s odpady	5	0,00	0,00	0,00	-5	5
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	1	1	1	1	0	2

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz, POZ. řazeno dle sumy sestupně.

Přijaté dotace Vrdů měly malý podíl pouze cca **6 %** příjmů v roce 2021 s částkou cca **4 mil. Kč**, z toho cca 3,1 mil. Kč neinvestiční dotace, včetně kompenzací za covid a na přenesený výkon státní správy ve výši cca 1,5 mil. Kč. Zbytek dotací tvořily investiční dotace. **Nezávislost Vrdů na dotacích byla silnou stránkou.**

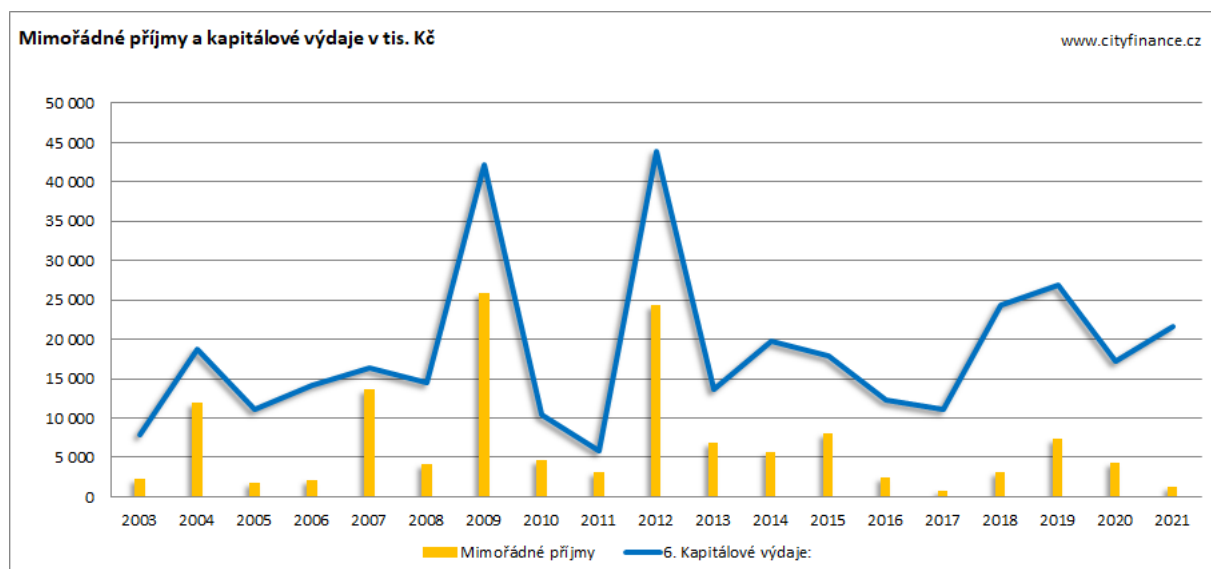
Graf 11: Vývoj dotací a kapitálových příjmů Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Mimořádné příjmy Vrdů (míněno kapitálové příjmy a investiční dotace) celkem za poslední **4 roky** dosáhly téměř **16 mil. Kč**, z toho investiční přijaté dotace, cca 14 mil. Kč a zbytek kapitálové příjmy. Mimořádné příjmy **kryly nepodstatných cca 18 % investic** a většina investic obce byla ze zdravých běžných příjmů ([viz další grafy](#)).

Graf 12. Mimořádné příjmy a investice Vrdů

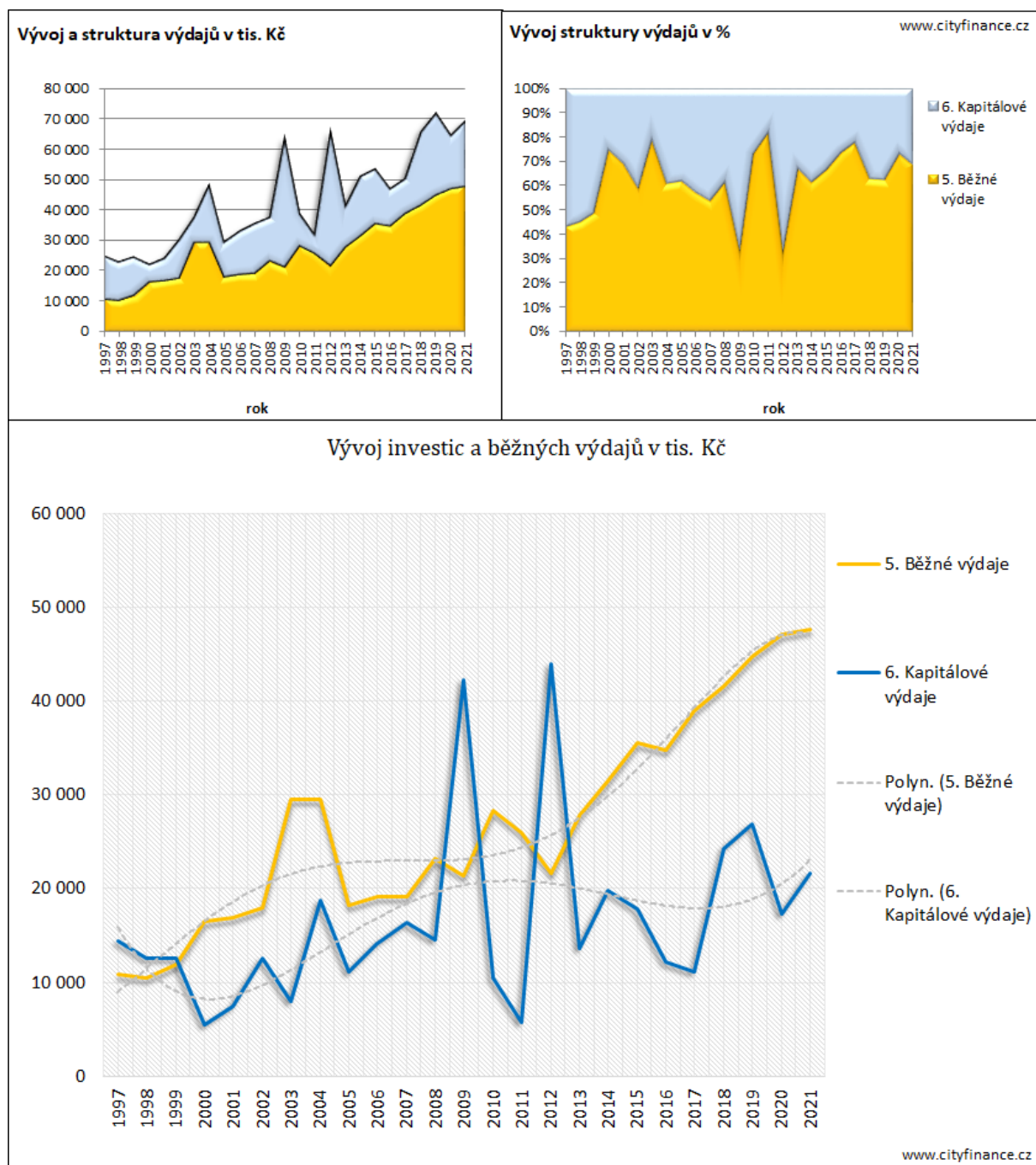
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Rozbor výdajů Vrdů založíme na vyhodnocení investic a běžných výdajů. Podrobně výdaje viz **Příloha 6. Výdaje obce - podrobná struktura a vývoj**.

Přehled vývoje výdajů Vrdů jasně ukazuje **trvale skvělou výši investic** a současně i růst běžných výdajů včetně oprav.

Jelikož součástí běžných výdajů byly i opravy, zaslouží si výdaje dále podrobnější rozbor.

Graf 13. Struktura a vývoj výdajů Vrdů

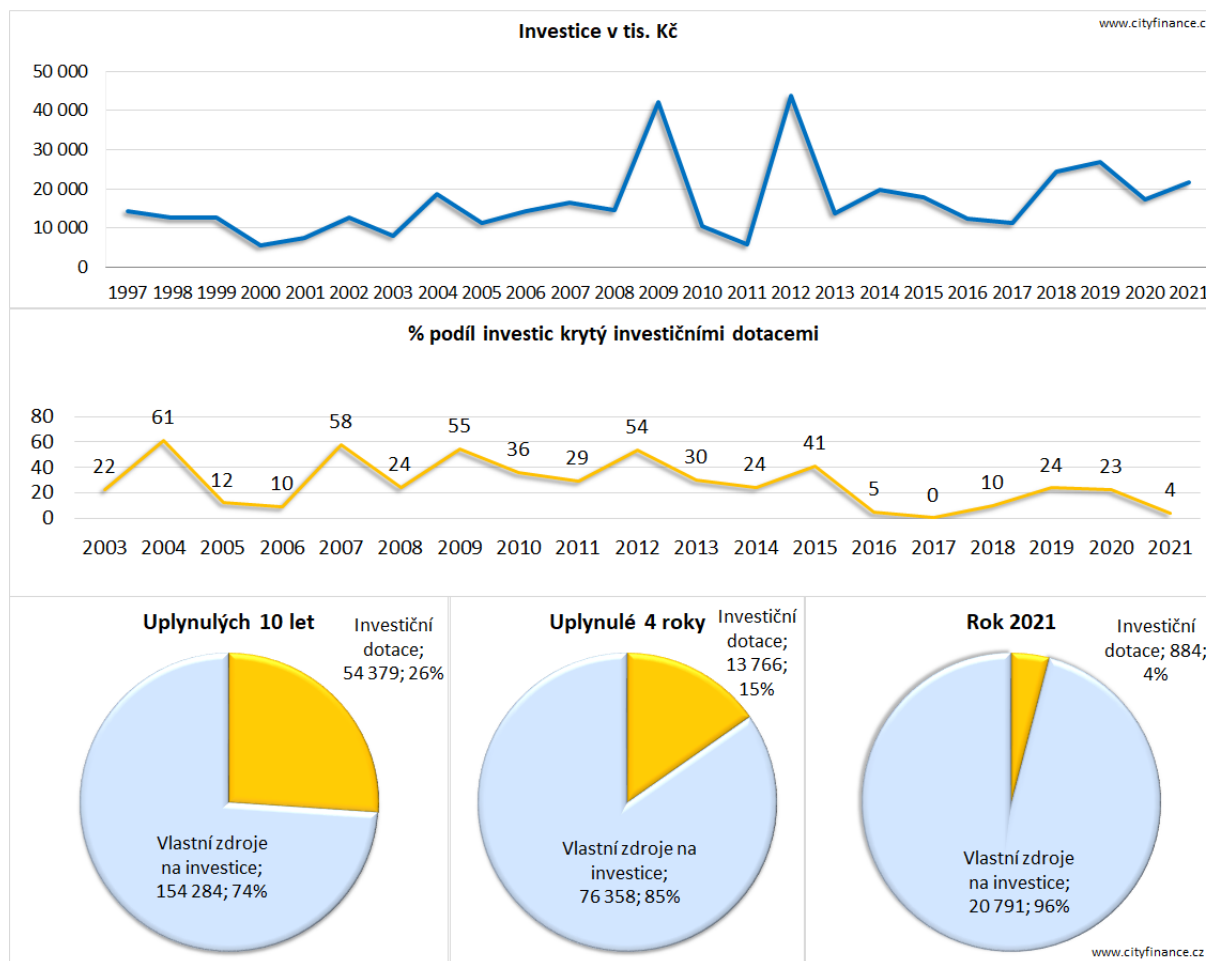

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Investice Vrdů byly **výborné**. Vrdy investovaly **za poslední 4 roky více než 90 mil. Kč** (cca 30,3 tis. Kč na obyvatele).

Drtivou většinu financí na investice si obec zajistila sama viz **grafy**. **Investiční dotace** kryly za poslední 4 roky cca **15 % investic** a cca 76 mil. Kč dodala sama obec. Nezávislost Vrdů na dotacích byla velkou výhodou financí obce.

Graf 14. Vývoj investic a jejich krytí z dotací a vlastních zdrojů Vrdů

Zdroj: MF ČR, propočty www.cityfinance.cz

Nejvyšší investice (kapitálové výdaje) Vrdů za poslední **4 roky** směřovaly především do budov a staveb. Vrdy stihly za krátké období poměrně **široké spektrum investic** od **vody, odpady, sport, silnice, ČOV přes veřejné osvětlení až k ZŠ, dobrovolným hasičům, volnočasových aktivit dětí** atd. **Následující graf** ukazuje, že „Medailové pozice“ obsadila odvětví (podrobnější výčet viz **Příloha 6**):

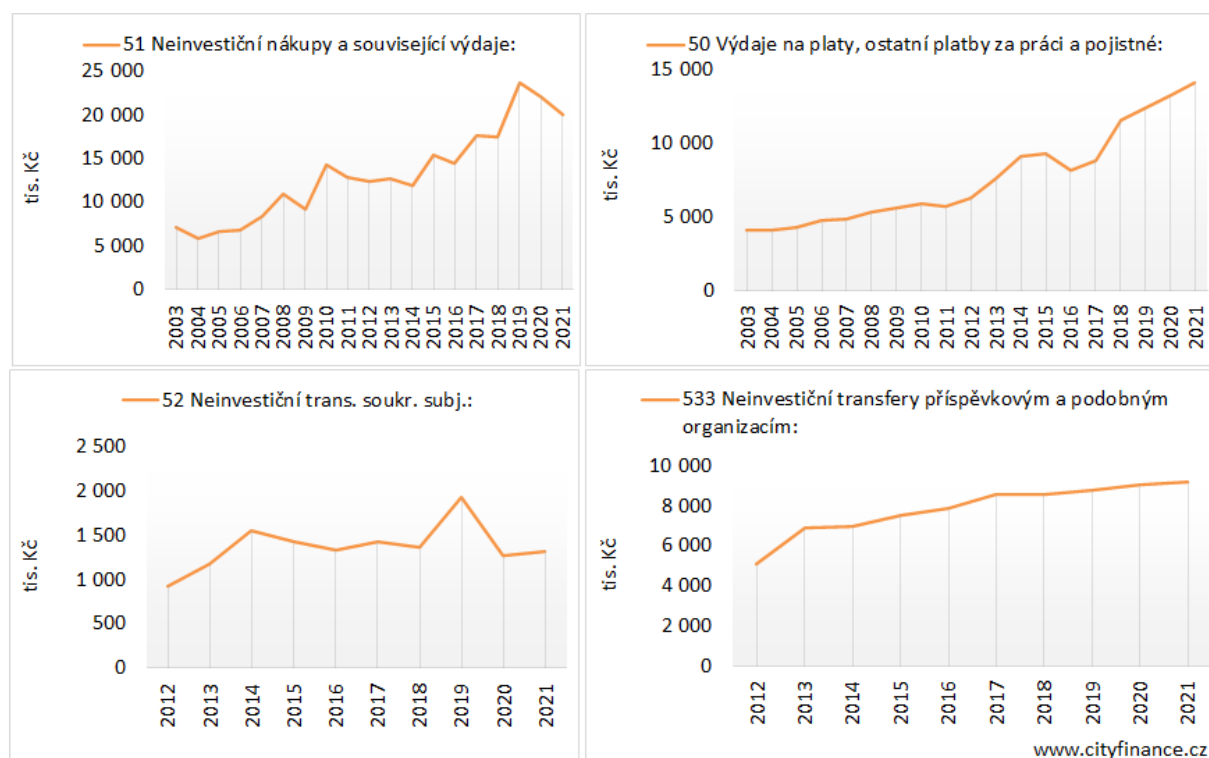
1. **Pitná voda**, cca 30 mil. Kč.
2. **Nakládání s odpady**, cca 12 mil. Kč.
3. **Pozemní komunikace**, více než 11 mil. Kč.

Graf 15. Suma nejvyšších investic Vrdů za uplynulé 4 roky

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje. Nejvyšší běžné výdaje obce směřovaly do majetku, lidí a s tím souvisejících služeb a aktivit.

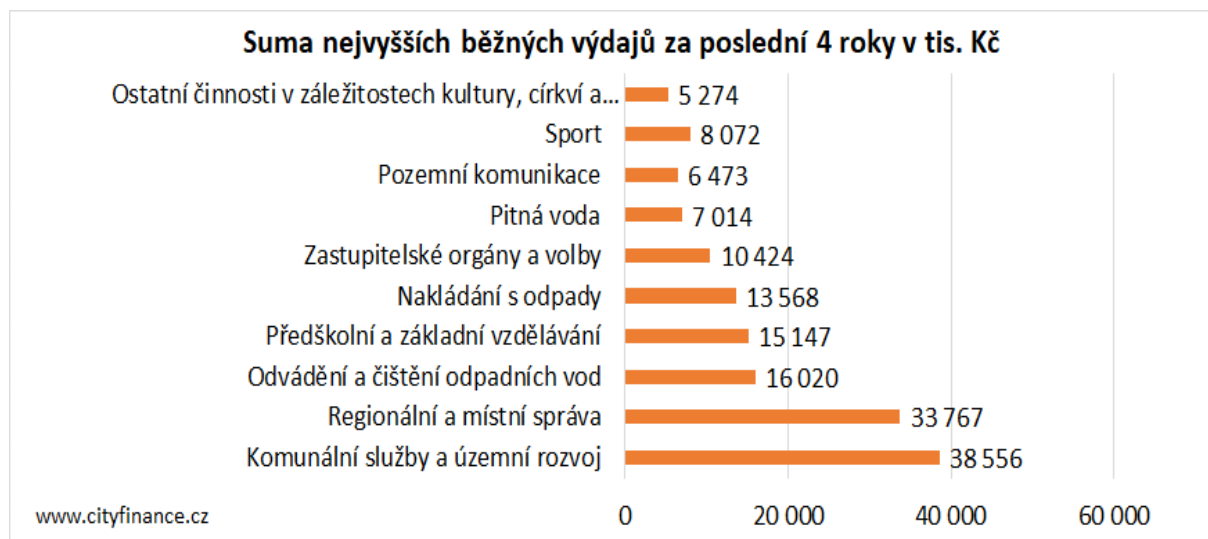
Podstatné je, jak se každá činnost obce dotkne provozních výdajů, jak velké náklady vyvolá údržba, provoz a modernizace služeb a majetku (odpisy). Zásadní je jak velký a provozně náročný majetek obec má, kolik lidí zaměstná a co případně vybuduje (pořídí), jaké služby poskytuje apod. Řízení provozních výdajů je alfou provozního hospodaření a ovlivňuje finanční kondici obce, resp. finanční možnosti do budoucnosti.

Graf 16. Vývoj základních běžných výdajů Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje (provozní výdaje, včetně oprav) – **nejvyšší objemy** za poslední 4 roky ukazuje **následující graf** (včetně výdajů krytých dotacemi a opravy). Největší běžné výdaje Vrdů putovaly do příspěvků na organizacím, dále na platy, do ZŠ na zastupitelstvo, do odpadového hospodářství a na opravy silnic za 4 roky cca 5 mil. Kč, zbytek v údržbě... Podrobněji opět viz **Příloha 6**.

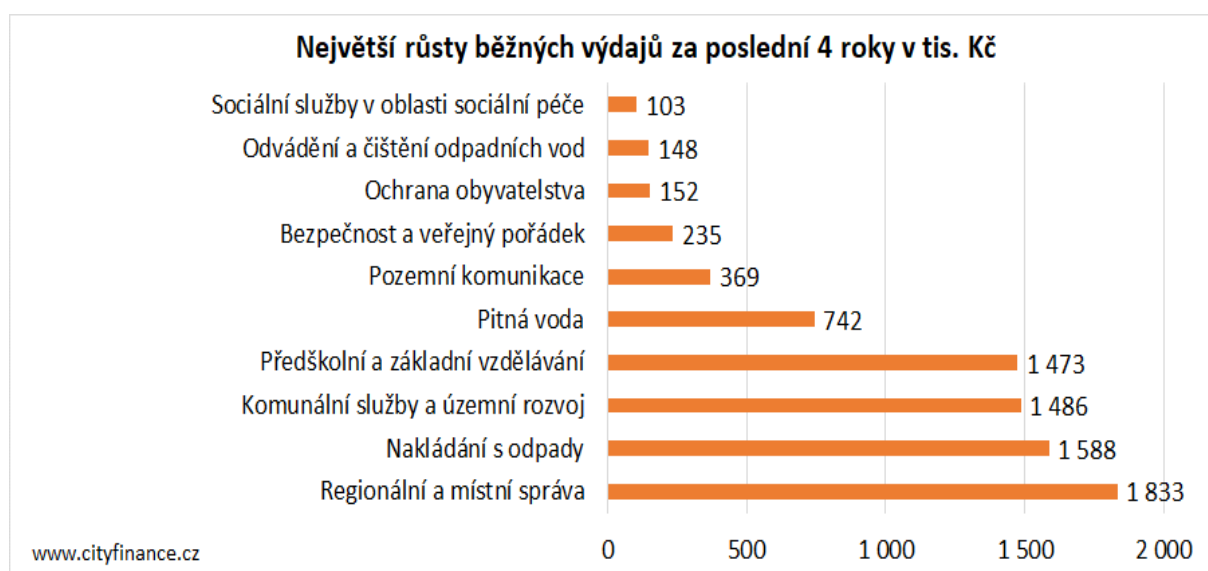
Graf 17. Suma nejvyšších běžných výdajů Vrdů za 4 roky

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Běžné výdaje (provozní výdaje, včetně oprav) – absolutní **nejvyšší nárůsty** za poslední 4 roky ukazuje **následující graf** (včetně výdajů krytých dotacemi a opravy). Nejvíce rostly běžné výdaje na platy, odpady, komunální služby a do vzdělávání...

Graf 18. Nejvyšší růst běžných výdajů Vrdů za 4 roky

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

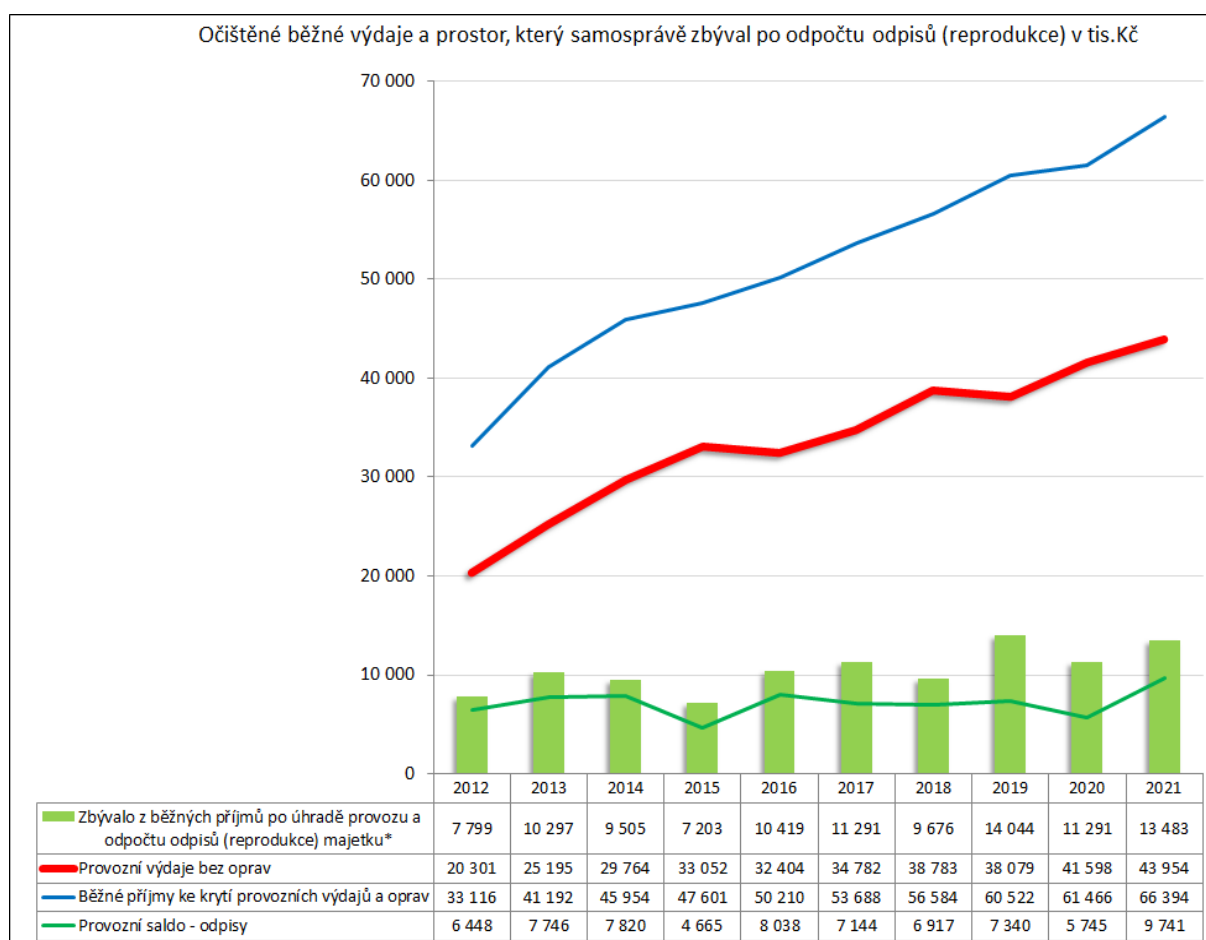
Vyloženě **snížení provozních výdajů** Vrdů, které by bylo trvalé a významné natolik, aby stálo za zmínku nebylo z výkazů zjištěno.

Schopnost reprodukce dosavadního a budování nového majetku obce dává odpověď na otázku, zda si samospráva může dovolit budovat nový majetek. Jde o poměrně komplikovanou problematiku, protože majetek spravovaný samosprávou se hodnotí obtížně. Majetek spravovaný samosprávou může být totiž rozptýlen do organizací a společností a podstatné je, že opravy a investice realizují i ony společnosti. Majetek může být v účetnictví zaveden také s různou hodnotou (pořizovací a ta se může výrazně lišit od reálné) a samosprávy odepisují majetek teprve od roku 2012. My proto můžeme zevrubně posoudit míru schopnosti údržby majetku, který je evidován přímo v účetnictví obce.

Vlastní prostor k investicím a opravám z běžných příjmů, který obci zbýval po úhradě provozu a zohlednění potřeb nutné reprodukce majetku obce (čistě účetně) vyjadřuje **dole zelený sloupcový graf**.

Následující graf ukazuje, že Vrdy **měly finanční kondici na pohodlnou údržbu svého majetku i budování nového**. Jednalo se o výborný trend a obec je v zóně nejlepších výsledků vůbec.

Graf 19. Schopnost Vrdů finančně udržovat dosavadní majetek

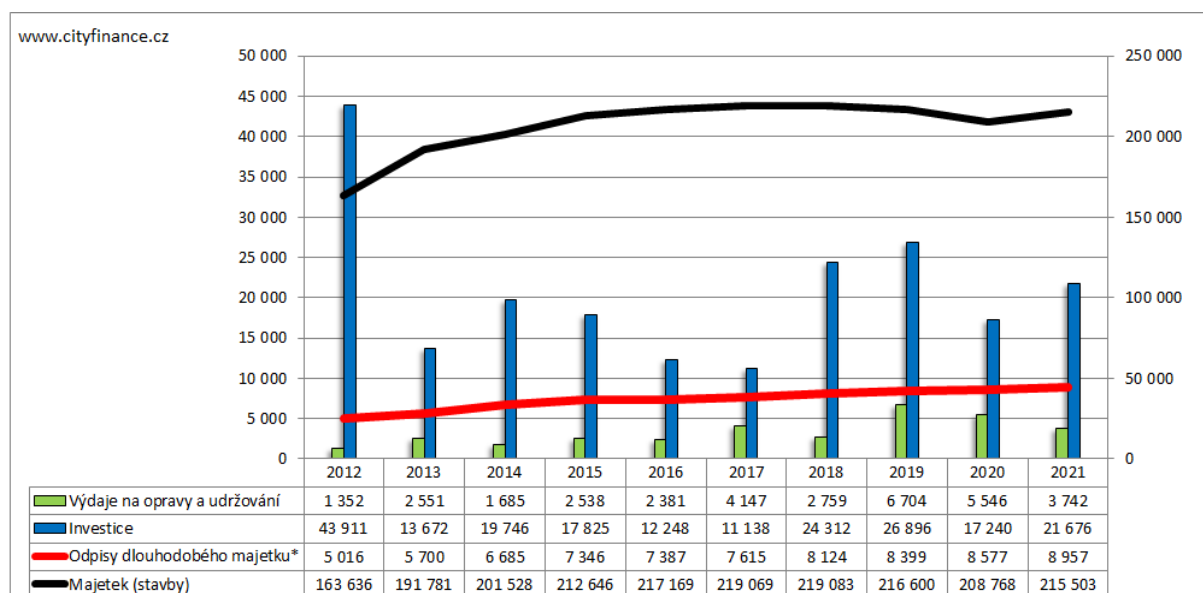
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Majetek obce a dosavadní financování údržby a rozvoje majetku. Majetek v účetnictví Vrdů **roste**, jen stavby představovaly z rozvahy cca **216 mil. Kč**. Samotná obec **potřebuje na reprodukci svého** dlouhodobého **majetku** dle odpisů z účetnictví aktuálně **alespoň 9 mil. Kč⁵ ročně**. Skutečná potřeba bude s jistotou vyšší neb účetnictví bohužel neodráží skutečnou hodnotu, a hlavně stav majetku a ceny rostly. Odpisy mohou být sníženy tak, že jsou časově více rozloženy a vybraný majetek svěřen do organizací nebo společností. Obnova majetku obce je vždy vícezdrojová a realizuje se především třemi způsoby:

1. způsobem běžných výdajů (účet 511 – opravy a udržování);
2. investicemi;
3. příspěvky na obnovu majetku organizací, případně společnostmi obce, případně spolkům na zapůjčený či pronajatý majetek apod. (investičními i neinvestičními).

Do obnovy majetku obce směřovaly opravy a investice (viz **další graf**). Červená čára představuje odpisy, tedy minimální potřebnou částku na obnovu majetku z účetnictví, zeleně jsou opravy a udržování (bez oprav realizovaných příspěvkovými organizacemi, případně obchodními společnostmi) a modré sloupce jsou investice. Vrdy **za poslední 4 roky vynaložily do svého majetku téměř 109 mil. Kč** (více než 90 mil. Kč investicemi, zbytek v opravách). Na pouhou reprodukci majetku by dostačovalo za tu dobu z účetnictví dle odpisů cca 34 mil. Kč. **Zajištění financí na údržbu a budování majetku obce** bylo **excelentní** (investice + opravy, viz **graf**).

Graf 20. Financování obnovy a budování majetku Vrdů v tis. Kč

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

⁵ Odpisy – obce od roku 2012 povinně odpisují a odpisy mají sloužit k financování oprav a obnovy dosavadního majetku. Tento údaj je zjištěn z účetního výkazu zisku a ztrát (tzv. výsledovka, účet 551).

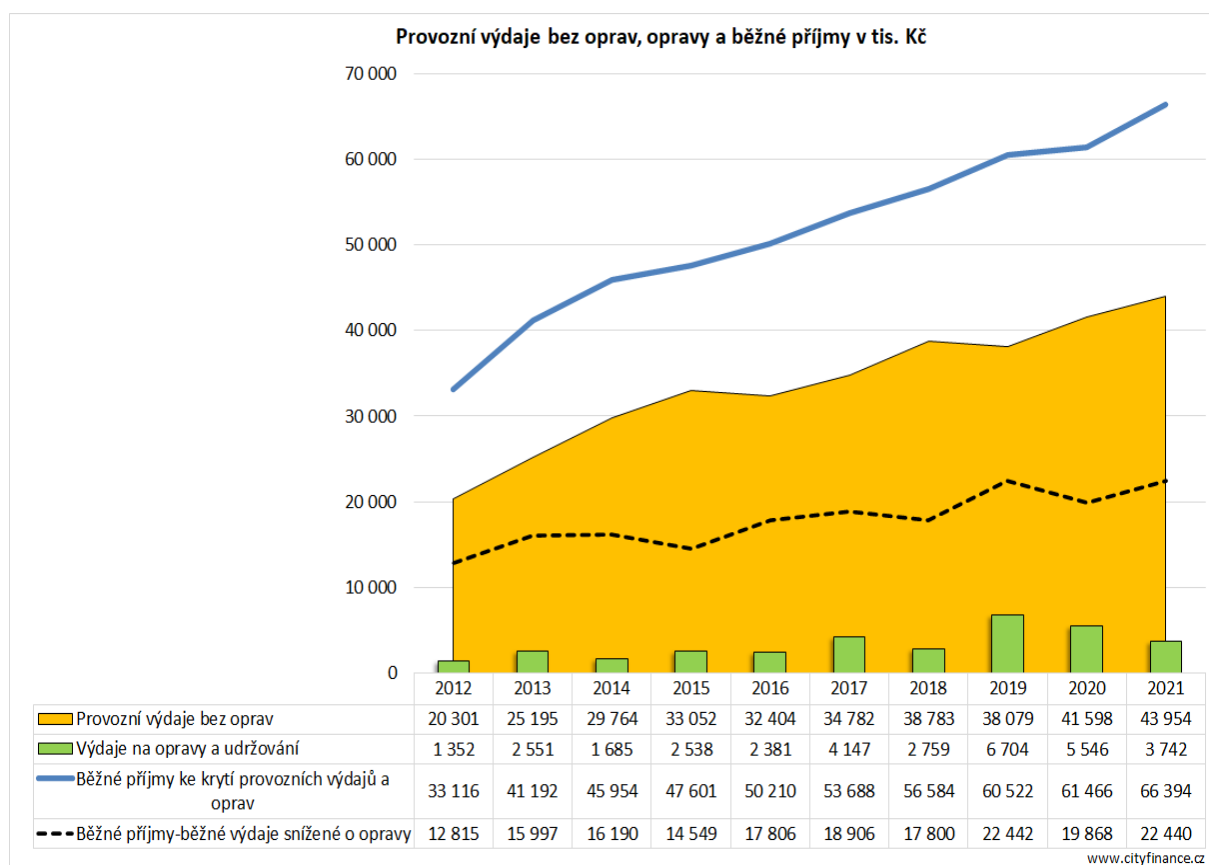
Provozní hospodaření obce. Na provozním hospodaření obce přímo závisí vlastní finanční možnosti rozvoje. Obec řídí svou finanční kondici především skrze regulaci běžných výdajů bez oprav (provozní výdaje), což je zásadní, ale k tomu má také možnosti získávat poměrně významnou část běžných příjmů na základě vlastních rozhodnutí a hospodaření.

Vrdům **rostly běžné příjmy i běžné výdaje bez oprav**, ale celkový poměr obec zvládala skvěle korigovat tak, **výsledek provozního hospodaření se zlepšoval** viz. **černý přerušovaný čárový graf níže**.

Vývoj běžných příjmů a běžných výdajů znázorňuje níže **modrý čárový graf k oranžovému plošnému grafu**. Zobrazena je také výše oprav **zelený sloupcový graf**.

Provozní hospodaření Vrdů bylo **již na první pohled evidentně skvělé**, ale podrobněji ho vyhodnotíme ještě dále v ukazatelích provozního salda a finanční kondice (= provozní saldo + opravy).

Graf 21. Vývoj provozního hospodaření Vrdů

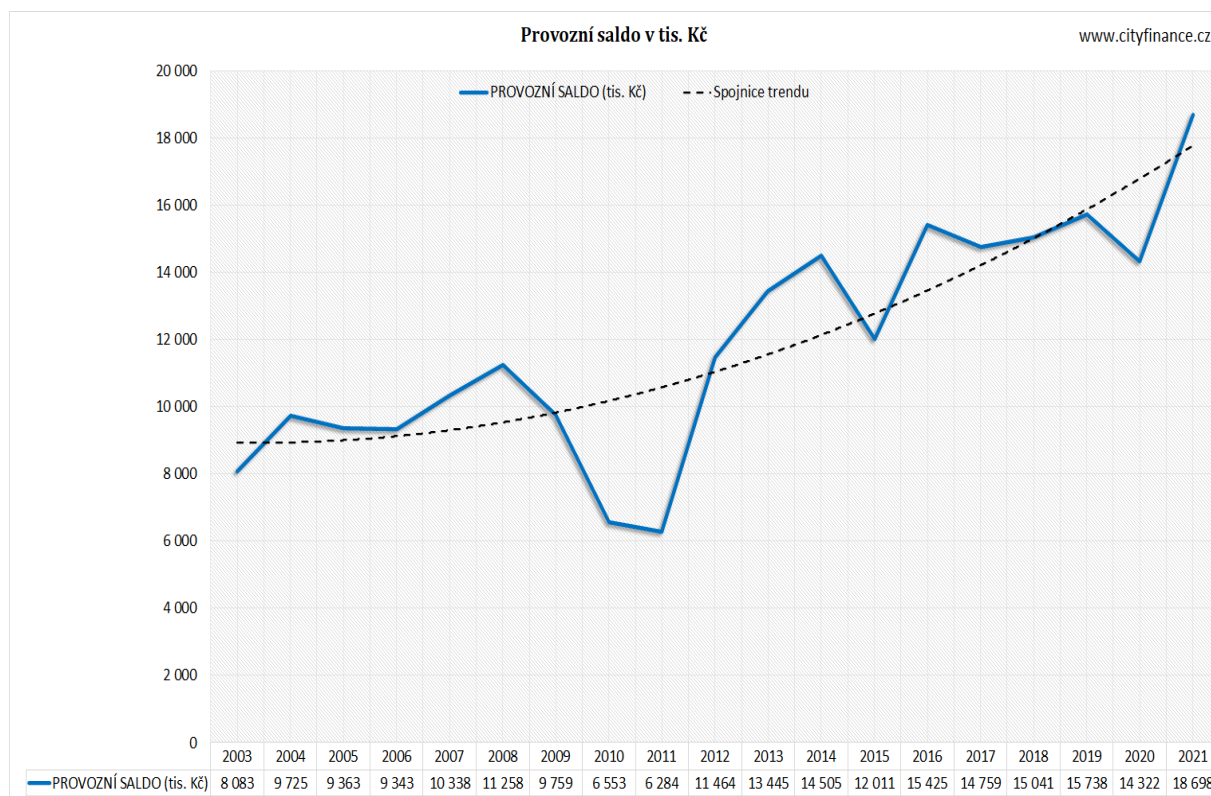
Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Provozní saldo. Jeden z klíčových údajů pro sledování finančního zdraví obce je za normálních okolností ukazatel provozního salda hospodaření, který znamená rozdíl mezi běžnými příjmy (včetně neinvestičních dotací) a běžnými výdaji. Za běžné příjmy označujeme všechny příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodeje majetku) a investičních dotací. Běžné výdaje jsou výdaje na běžný provoz a údržbu, včetně obnovy majetku (neinvestiční výdaje na opravy). Jsou to tedy všechny výdaje vyjma investic. Provozní saldo hospodaření znamená fakticky vlastní finance, které ročně zbývají obci na „volnou útratu“, tedy na investice, ale také na budoucí reprodukci majetku, na splátky dluhů či na úspory, a tedy tvorbu rezerv. Proto banky při žádostech o úvěr stav a vývoj ukazatele provozního salda velmi bedlivě posuzují a sledují ho také v průběhu čerpání a splácení úvěru. Ovšem banky zajímá hlavně to, zda bude mít samospráva na splátky, ale už se nezajímají tolik o stav majetku, pokud jí samospráva neručí za úvěr. Provozní saldo je však snižováno opravami, ty provozní saldo zkresluje směrem dolů. Provozní saldo může být podobně zkresleno i transfery organizací, které pak realizují opravy v rámci své činnosti, či opravami v rámci hospodářské činnosti.

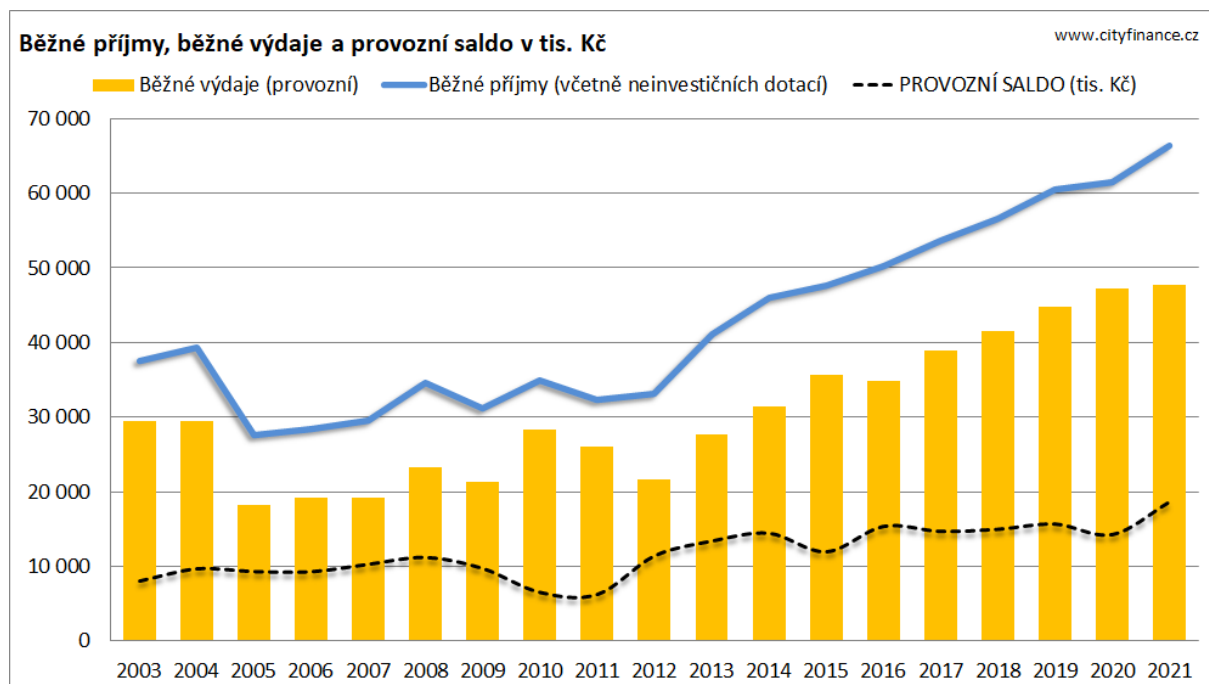
Vrdy měly provozní saldo **ve výborném trendu v absolutní výši rekordní, když v roce 2021 uzavřelo na 18,7 mil. Kč (28 % běžných příjmů, průměr v ČR byl 27 %).** Provozní saldo zkreslovalo směrem dolů opravy.

Provozní saldo posuzují banky při žádostech o úvěry a jak bylo řečeno zkreslovalo ho směrem dolů opravy, což v následující kapitole zohledníme.

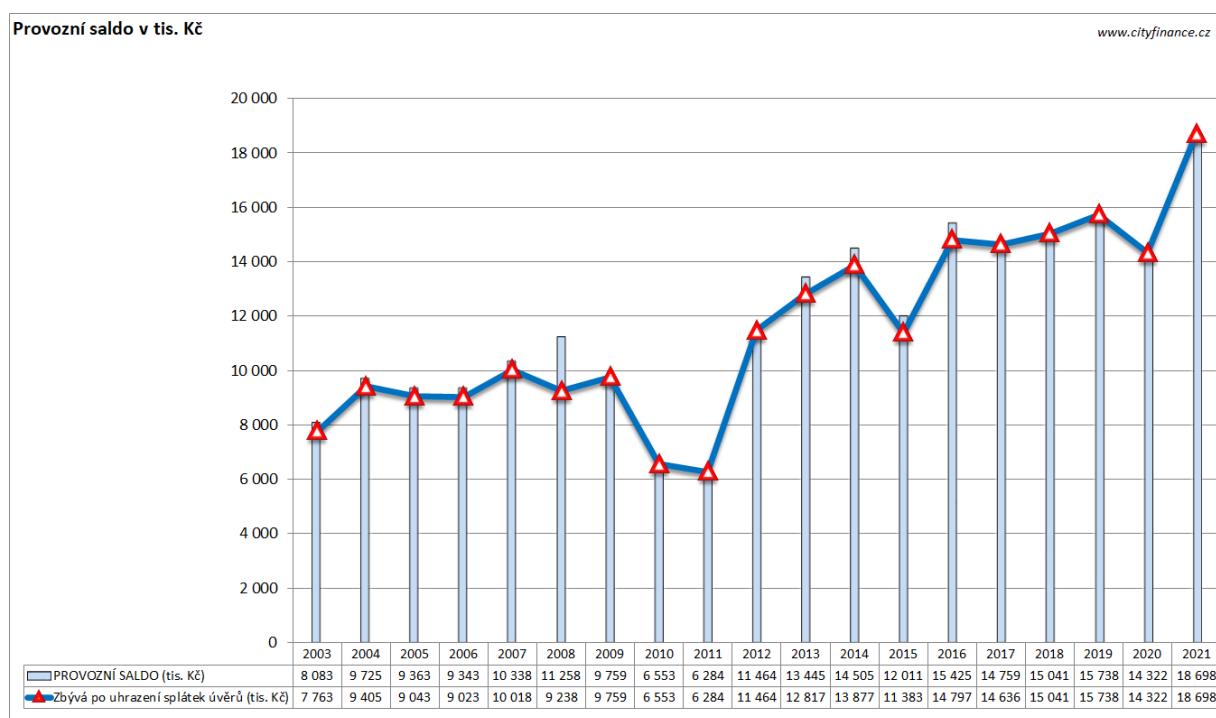
Graf 22. Vývoj provozního salda Vrdů

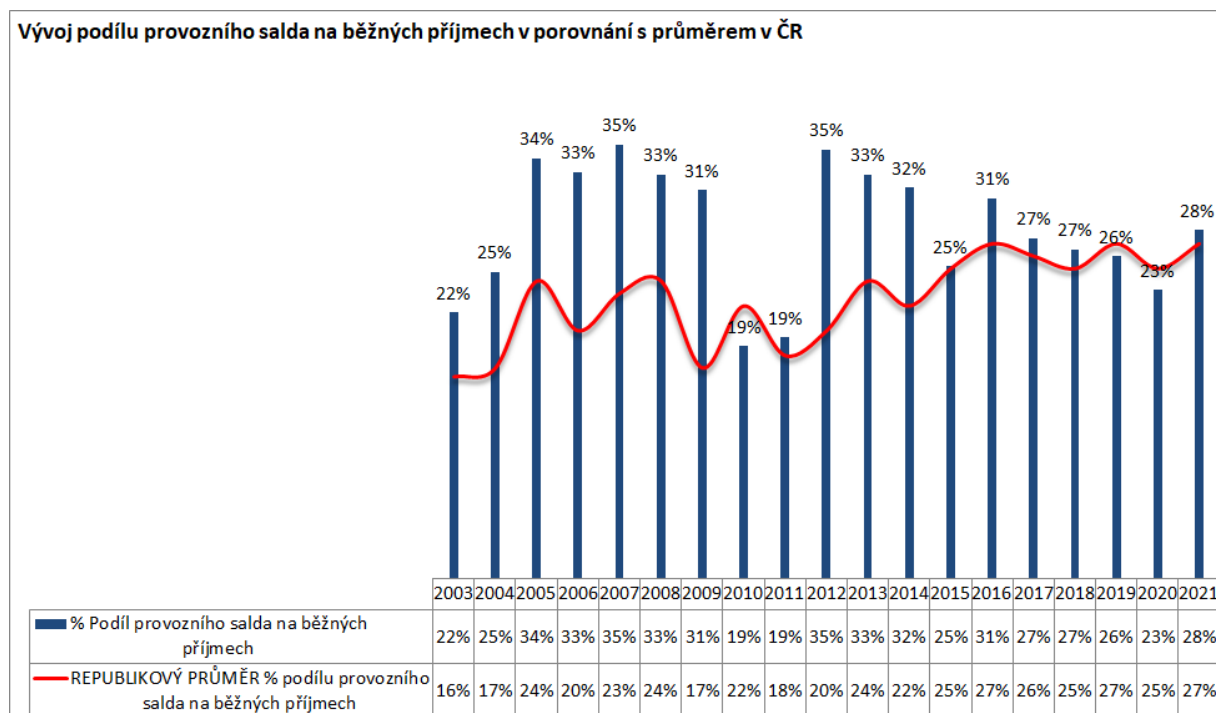
Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 23. Vývoj běžných příjmů a výdajů Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 24. Vývoj zátěže provozního salda splátkami dluhů Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 25. Porovnání vývoje provozního salda Vrdů s průměrem v ČRZdroj: MFČR, www.cityfinance.cz**Tabulka 6. Vývoj provozního salda Vrdů**

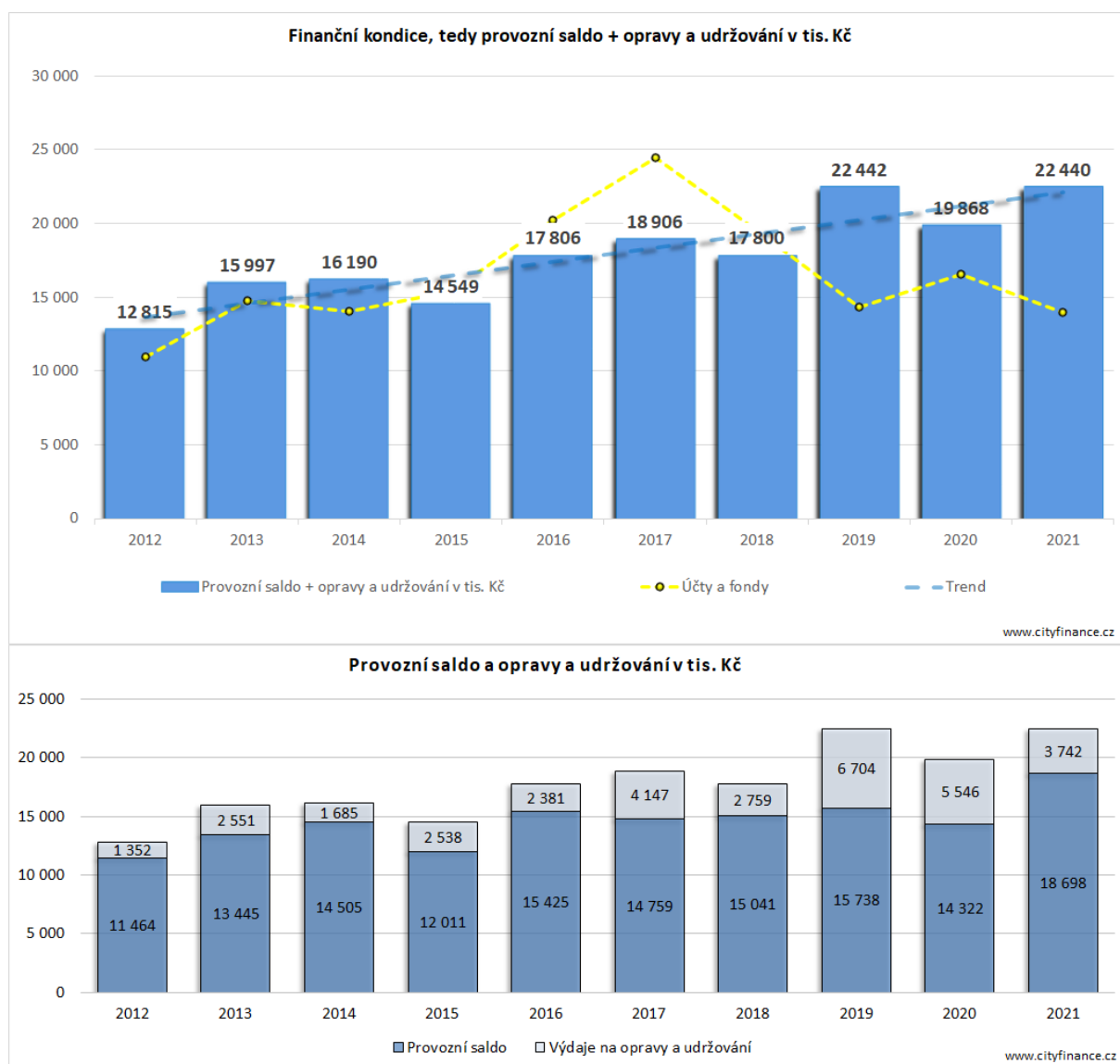
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
1+2+4 Běžné příjmy (včetně neinvestičních 1 dotací)	33 116	41 192	45 954	47 601	50 210	53 688	56 584	60 522	61 466	66 394
5 Běžné výdaje (provozní)	21 652	27 746	31 449	35 590	34 785	38 929	41 542	44 783	47 144	47 696
8124 Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	0	628	628	628	628	123	0	0	0	0
PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	11 464	13 445	14 505	12 011	15 425	14 759	15 041	15 738	14 322	18 698
Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	11 464	12 817	13 877	11 383	14 797	14 636	15 041	15 738	14 322	18 698
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	35%	33%	32%	25%	31%	27%	27%	26%	23%	28%
REPUBLIKOVÝ PRŮMĚR % podílu provozního salda na běžných příjmech	20%	24%	22%	25%	27%	26%	25%	27%	25%	27%
Krátkodobá finanční aktiva (jako fondy, účty)	10 933	14 782	14 015	15 434	20 226	24 436	19 468	14 301	16 571	13 940
Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	22 396	27 599	27 892	26 817	35 023	39 072	34 509	30 039	30 893	32 638
Změna běžných příjmů (tis. Kč)	826	8 075	4 763	1 647	2 610	3 477	2 896	3 938	944	4 928
Změna běžných výdajů (tis. Kč)	-4 354	6 094	3 703	4 141	-805	4 144	2 614	3 241	2 361	553
										Suma za poslední 4 roky
										12 706
										8 768

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Finanční kondice obce je **nejdůležitější údaj** celé analýzy. Nyní konečně zohledníme opravy realizované obcí, které přičteme k provoznímu saldu (rozdíl běžných příjmů a běžných výdajů), čímž dostaneme celkovou výši roční finanční kondice obce, **viz graf dále** (modré sloupce). Finanční kondice představuje peníze z ročních běžných příjmů po úhradě provozu, které mohla samospráva nasměrovat do oprav, investic, na splátky dluhů nebo na účty apod. (zkrátka o nich mohla ještě rozhodnout samospráva). Údaj finanční kondice je proto zásadní pro stanovení finančních možností pro rozvoj obce.

Finanční kondice Vrdů skončila v roce 2021 byla **ve výborném trendu nejlepší v historii**, a to navzdory nepříznivým vnějším podmínkám (covid, inflace...). Za poslední **4 roky** docílila finanční kondice obce **průměrně cca 20,6 mil. Kč** (výborných 7 tis. Kč na obyvatele) a **v roce 2021 uzavřela na rekordu 22,4 mil. Kč**, z toho cca 18,7 mil. Kč provozní saldo a zbytek v opravách.

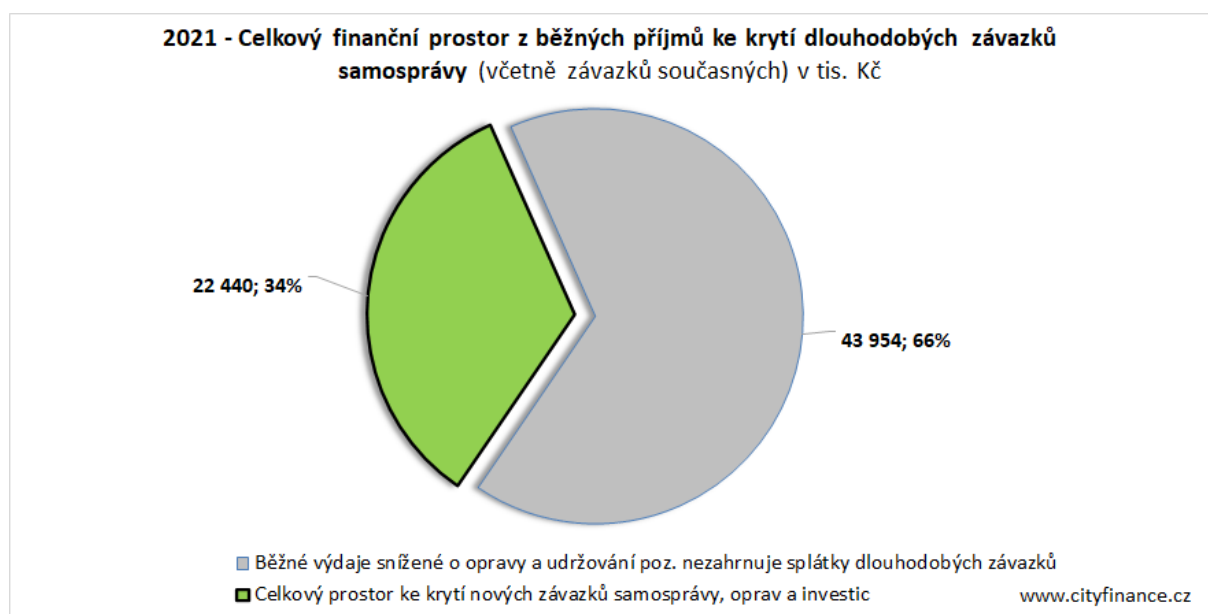
Graf 26. Vývoj finanční kondice Vrdů v tis. Kč

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

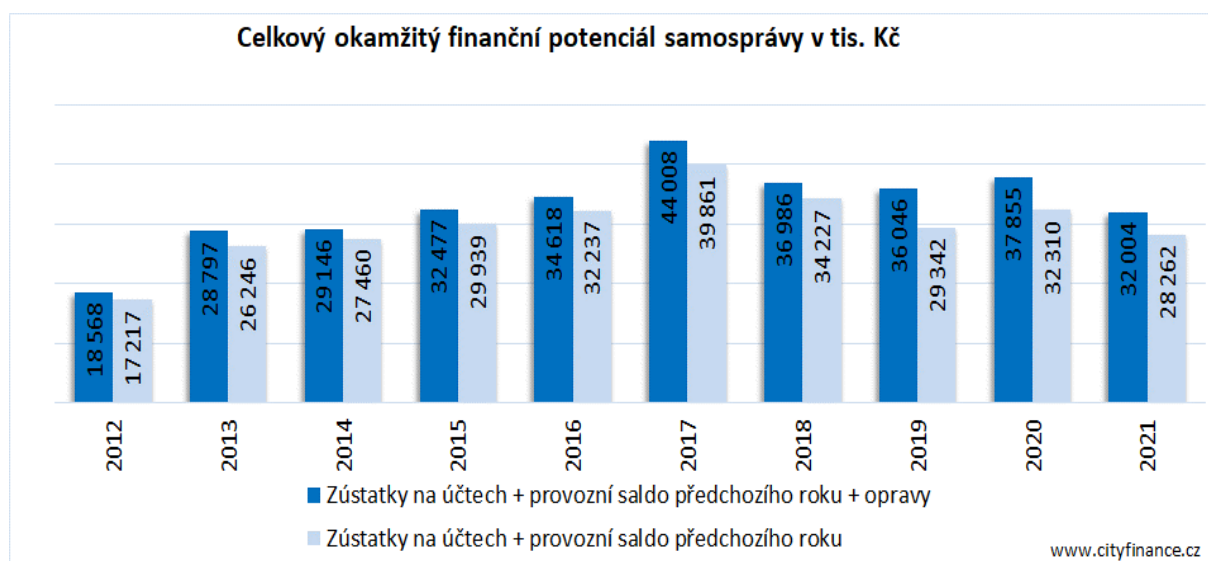
Rozdíl mezi celkovými běžnými příjmy a běžnými výdaji sníženými o opravy byl v roce 2021 ve Vrděch **výborných 34 % běžných příjmů** (za výborných bývá považováno již cca 33 %). Uváděný ukazatel vyjadřuje **podíl, jenž z běžných příjmů po úhradě provozu zbýval samosprávě k rozhodování**. Jinak řečeno jde o podíl peněz z běžných příjmů, o kterém může v daný okamžik rozhodovat ještě dále samospráva, zbytek spolknou víceméně „povinné“ (mandatorní a quasi mandatorní) výdaje, včetně transferů (dotací), které již samospráva rozdělila.

Graf 27. Finanční prostor samosprávy Vrdů z běžných příjmů r. 2021

Zdroj: MFČR, propočty www.cityfinance.cz

Graf 28. Vývoj okamžitého finančního potenciálu Vrdů

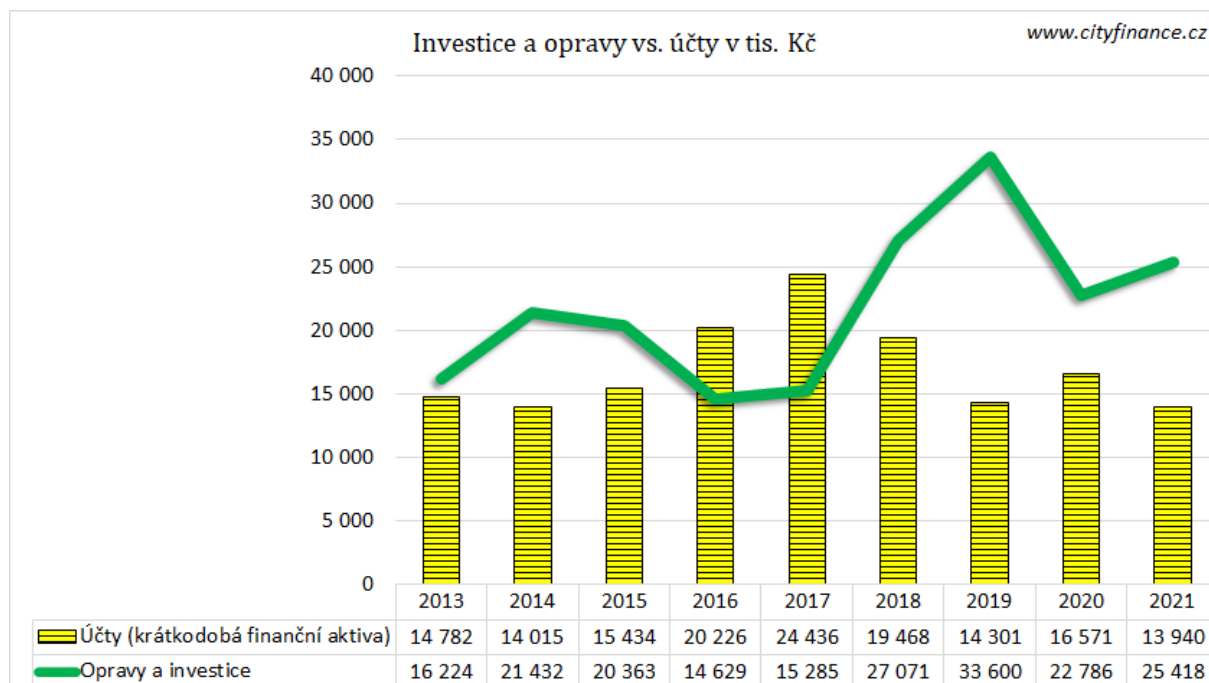

Zdroj: MFČR, propočet www.cityfinance.cz

Vrdy měly **výborný vlastní finanční potenciál** (viz **sloupcové grafy**) a obec může realizovat další investice a opravy.

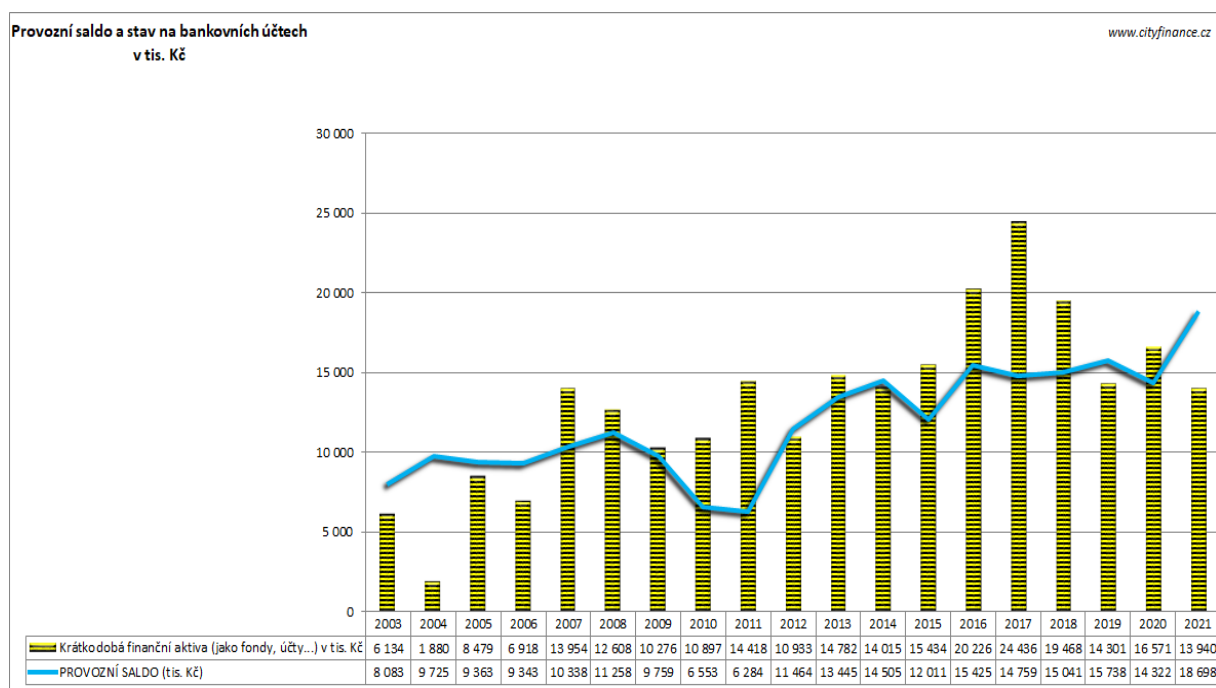
Opravy a investice obce patřily poslední roky mezi **nejsilnější stránky financí** Vrdů **zelený čárový graf**. Samospráva Vrdů poslala **za poslední 4 roky** do roku 2021 na investice a opravy sumárně téměř **109 mil. Kč** (výborných **36,6 tis. Kč na obyvatele**).

Graf 29: Opravy a investice vs. stavy na účtech Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

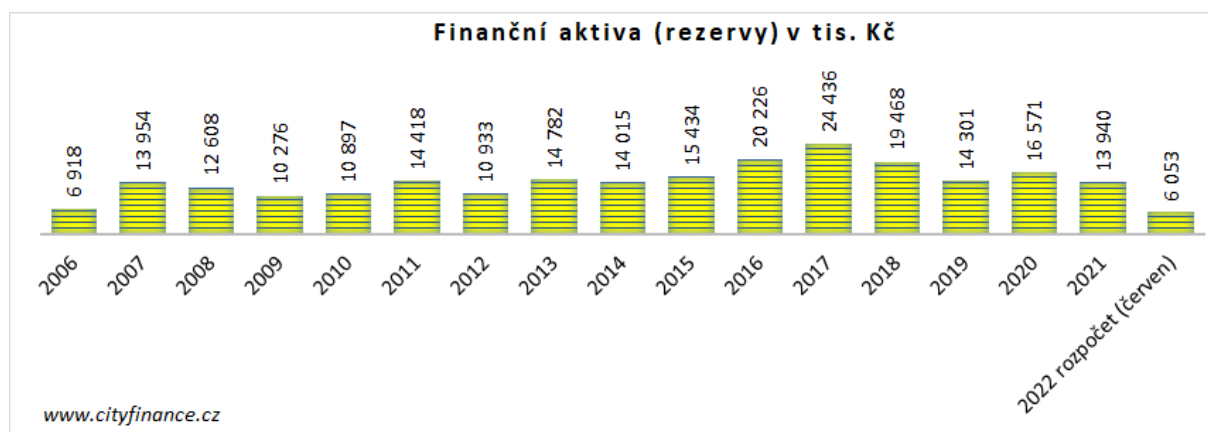
Graf 30: Stavy na účtech (resp. krátkodobá finanční aktiva) a provozní saldo Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

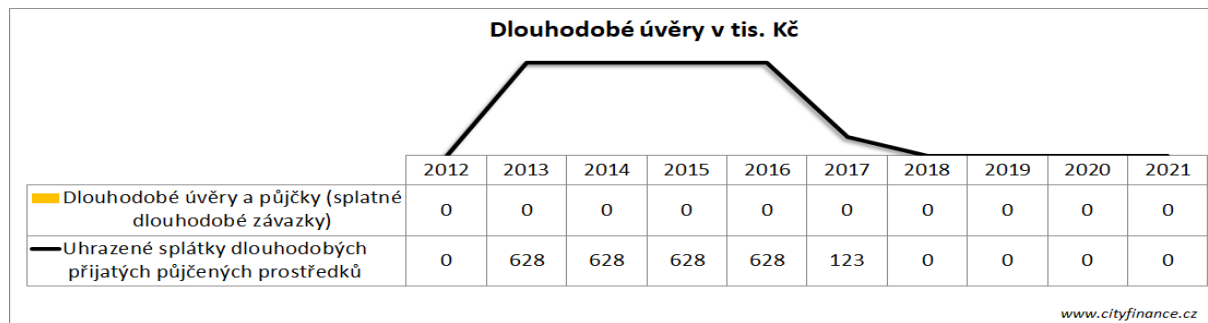
Finanční aktiva⁶, tj. zůstatky na účtech ukazují **rozumné zůstatky** (ani přehnaně vysoké ani příliš nízké). Na konci roku 2021 měly Vrdy na účtech cca **14 mil. Kč** viz **žluté sloupcové grafy**. Jelikož se finance rychle znehodnocují inflací **nemá cenu držet větší finanční aktiva, což Vrdy skvěle dodržovaly**. Na konci roku 2022 rozpočet Vrdů počítá se zůstatkem cca 6 mil. Kč. Na účtech nejspíš zbude až násobně více neb jen daňové příjmy budou zřejmě vyšší (je o cca 8 mil. Kč vyšší predikce) a některé výdaje se nemusí zrealizovat dle plánu.

Graf 31. Vývoj krátkodobých finančních aktiv (účtů) Vrdů, včetně rozpočtu

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Graf 32. Vývoj dlouhodobých dluhů Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Dlouhodobé závazky typu úvěrů Vrdy na konci roku 2021 **neměly**. Dluhy šetří obcím nemalé finance. Úspora spočívá v rozdílu úroku a inflací, která jen ve stavebnictví překonává 20 %. Rychlejší realizace investic za nižší ceny na úvěr byla a stále je velmi výhodnou. Např. 10letý průměr sazby PRIBOR 3M byl hluboce pod 1 % p. a. Přesto, že úroky jsou nyní relativně vysokých více než 7 %, stále jsou s ohledem na inflaci výhodnější než kdy jindy. Odkládání investic a snaha spořit na ně se prodražovala.

⁶ Krátkodobý finanční majetek, zejména základní běžný účet a účty fondů. Součty účtů 068+231+236+241.

Strop bezpečné zadluženosti je možné s ohledem na dosavadní výsledky provozního hospodaření i po zohlednění vyšších ekonomických rizik, včetně vyšších úroků ponechat na cca **150 mil. Kč**⁷. Uvedený strop je však již blízko bankovnímu limitu (s ohledem na momentálně vyšší úroky). Limit může být omezen nastavením parametrů úvěrů (výrazně limit snižuje zejména kratší splatnost, či růst úroků) a především budoucí výsledky provozního hospodaření.

Připomeňme, že **průměrná finanční kondice** obce byla za poslední 4 roky cca 20,6 mil. Kč (průměrně výborných 7 tis. Kč na obyvatele) a rok 2021 uzavřel na více než 22 mil. Kč, v tom cca 19 mil. Kč provozní saldo a zbytek v opravách. Data minulosti viz **Graf 26. Vývoj finanční kondice Vrdů**. Výhled počítá s finanční kondicí průměrně cca 23 mil. Kč ročně. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy.

Při docílení stropu zadluženosti by při optimálním nastavení úvěru za normálních okolností směřovalo na splátky 7,5 mil. Kč bez úroků (20letá splatnost, průměrný úrok při 5 % p. a. 7,5 mil. Kč), tj. splátky celkem i s úroky max. cca 15 mil. Kč ročně. Při docílení stropu zadluženosti by i při současných vyšších úrocích s rezervou v normálu nadále **alespoň cca 5 mil. Kč ročně mělo zbýt** na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.

Dlouhodobé pohledávky⁸ Vrdy na konci roku 2021 prakticky neměly.

Graf 33. Vývoj dlouhodobých pohledávek Vrdů

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz

Tato analýza se zabývá pouze financemi obce jako takové. Na závěr přikládáme pro zajímavost přehled právnických osob, ve kterých se Vrdy angažovaly, viz **Příloha 8. Právnícké osoby s vlivem obce, úvěry, zápůjčky a výpomoci**.

⁷ Jedná se o odborný odhad. Vycházíme z výše a trendu provozního salda, výdajů na opravy, stability a trendu běžných příjmů, výhledu daňových příjmů, struktury a trendu výdajů a zohledňujeme vnější i vnitřní rizika. Provozní saldo a výdaje na opravy jsou zdrojem umořování dluhu a předpokládáme, že samospráva by měla být schopná ideálně do 10 let bez komplikací vytvořit finance na úplné umoření dluhu. Dluh je nutné do max. 25 let bezpečně splatit tak, aby byl zajištěn běžný provoz a samospráva mohla nadále plnit úkoly, opravy a investice.

⁸ účty 462 až 471 z účetního výkazu rozvahy.

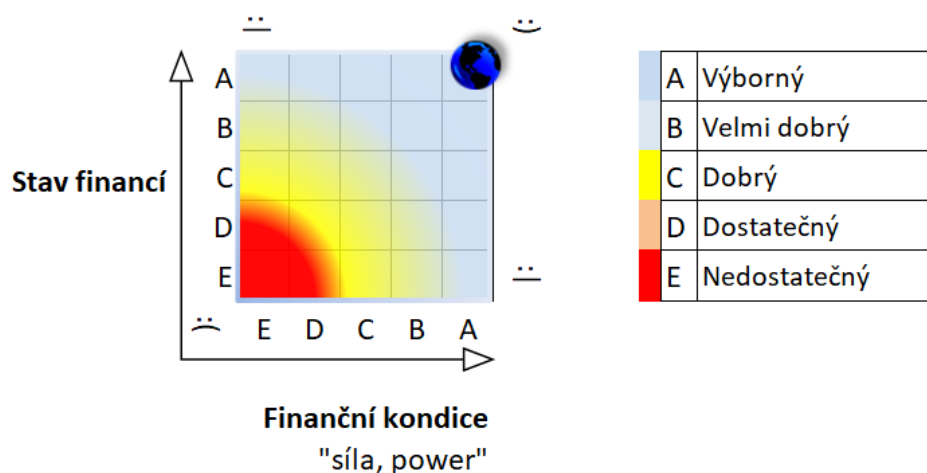
Závěr finanční analýzy

Vrdu patří již mezi stálími skvěle finančně hospodařícími obcemi. Mezi nejsilnější stránky patřilo to, že obec využívala svůj finanční potenciál a nehromadila peníze, které znehodnocují. Obec byla nezávislá na dotacích. Rok 2021 nebyl jiný, když Vrdu zakončily rok s rekordním provozním saldem v historii. Obec měla skvělou výši a pestré spektrum investic a oprav. Zásadní také bylo, že se podařilo zvrátit úbytek obyvatel a obec poslední 4 roky prosperovala. Konkrétně máme na mysli, že, že poslední roky přibývalo obyvatel, zásadně se zvýšil počet zaměstnanců pracujících na území obce a také rostl počet žáků navštěvujících školská zařízení. Skvělý kurz a kvalita finančního řízení obce jsou vzorem pro ostatní obce.

Finanční zdraví obce hodnotíme **nejvyšší známkou A+A+**, první písmeno značí finanční kondici, druhé momentální stav financí. Hodnocení opíráme zejména o:

- **A (výbornou s plusem za trend a excelenci) finanční kondici** obce zakládáme na trendu a výsledcích provozního hospodaření. Obec zajistila výborné investice a opravy, excelovala i po stránce provozního hospodaření. Obec měla finanční kondici k budování nového majetku. Obci poslední roky přibývalo obyvatel, zaměstnanců i žáků, což posilovalo sdílené daňové příjmy. Vrdu byly nezávislé na dotacích.
- **A+ (výborný s plusem) stav financí**, kdy výrazně kladně hodnotíme zejména kvalitu finančního řízení, konkrétně reálné nastavení příjmů, kladné provozní saldo v rozpočtu a využívání financí k rozvoji. Vyzdvihnout je možné také bezdlužnost, finanční likviditu a obec prakticky neměla dlouhodobé pohledávky.

Obrázek 1. Rating - hodnocení finančního zdraví Vrdů

POZ. Škála známkování A nejlepší, město pak představuje symbol planety.

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví.

© Ing. Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Vrdům zbývalo z běžných příjmů po úhradě provozu v r. 2021 více než **22 mil. Kč**, tj. výborných 7 tis. Kč na obyvatele (průměr za poslední 4 roky byl cca 21 mil. Kč), z toho cca 19 mil. Kč provozní saldo, zbytek v opravách viz **Graf 26**. Na reprodukci majetku bylo zapotřebí cca 9 mil. Kč ročně. Obec neměla na konci roku 2021 dluh a na účtech bylo cca 14 mil. Kč.

Tabulka 7. SWOT analýza financí Vrdů (řazeno dle významu sestupně)

Silné stránky financí		Slabé stránky financí
Výborné výsledky a trend provozního salda.		Doplácení na odpady.
Vysoké investice a opravy.		
Výborná kvalita finančního řízení, konkrétně realisticky a obezřetně pojaté daňové příjmy rozpočtu, plánované kladné provozní saldo, nehromadění financí a jejich využívání k rozvoji obce.		
Prosperita. Konkrétně přírůstek počtu obyvatel obce zvyšoval daňové příjmy, ale přibývalo i zaměstnanců pracujících na území obce a rostl i počet žáků navštěvujících zařízení obce.		
Excelentní finanční kondice k pohodlnému budování nového majetku obce.		
Excelentní zajištění financí na údržbu a modernizaci majetku obce.		
Nulové dlouhodobé pohledávky.		
Bezdlužnost.		
Příležitosti financí		Ohrožení (rizika) financí
Pokračovat v investicích a opravách.		Inflace = zdražování investic (stavebních prací) a provozu obce (energie a platy atd.).
Možnosti optimalizace příjmů obce viz. doporučení .		Odkládání investic.
Přírůstek obyvatel, žáků a zaměstnanců.		Čekání na dotace či fixování se na vypsání tituly.
Zavádění nových technologií a investice snižující provozní výdaje a zlepšující komfort služeb.		Výrazný růst provozních nákladů.
Investice a opravy infrastruktury obce, zejména pro bydlení a podnikání.		Ohrožení stability veřejných financí hospodařením státu může vyvolat tlak na změnu financování obcí a měst.
Uvážlivé využívání a získávání dotací.		

Rizika. Hlavním rizikem je výrazné zdražování (inflace) provozu a především investic. Konkrétně růst cen energie, vody, stavebních zakázek, veškerých služeb apod., ale také růst platů (v tom především pojistného), to vyvolá vysoký tlak na růst výdajů obce. Deficity a náklady obce, zvláště na některé služby se výrazně zvýší. Běžné příjmy zřejmě nebudou stačit tempu růstu běžných výdajů obce při zachování její kupní síly.

Příležitosti u financí vidíme v pokračování ambiciózních investic a oprav a ve využívání zákonných možností příjmů. Výrazným finančním bonusem jsou další přírůstky obyvatel. Používání úvěrů a rozumné získávání dotací. Správnou politikou je minimalizace ztrát, **cenová normalizace a využití potenciálu příjmů** spolu s **rychlou realizací potřebných oprav a investic, tak jako dosud s maximálním využitím financí na účtech Vrdů.**

Střednědobý výhled rozpočtu

Vrdu dostojí svým dosavadním dlouhodobým závazkům. Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rok 2023⁹ (dle zákona) a je nastaven do roku 2027 (na 5 let).

Pro přehlednost uvádíme také rozpočet pro rok 2022. Ve výhledu zohledňujeme vyšší finanční rizika a pracujeme proto také s vyššími rezervami v prvních letech.

Doporučení (řazeno dle významu sestupně)

Jelikož řízení financí Vrdů bylo příkladné máme s ohledem na závěry finanční analýzy doporučení spíše k inspiraci a povzbuzení než k zásadním změnám dosud skvěle nastaveného kurzu financí:

- 1) **Udržet vysokou výši a svižné tempo potřebných investic a oprav.** Peníze se mají „točit“. Obec zatím skvěle využívala svůj finanční potenciál a byla s ohledem na svůj růst a prosperitu zdravě odvážná a ambiciózní. Rychlejší realizací investic obec výrazně šetřila, aktuálně minimálně 10 % investic ročně díky inflaci a růstu cen ve stavebnictví.
 - a) **Pro následujících 5 let** (počínaje 2023) Vrdům doporučujeme připravit a realizovat užitečné investice a opravy za **alespoň 150 až 250 mil. Kč bez kapitálových příjmů a dotací**.
 - b) Na krytí investic je v případě potřeby možné čerpat Investiční úvěrový rámec nových max. cca 150 mil. Kč do bezpečného stropu zadlužení Vrdů, který spatřujeme při optimálním nastavení na hranici max. 150 mil. Kč.
- 2) **Upravit běžné příjmy obce:**
 - a) **Stanovit místní koeficient DzN dle §12** na hodnotě **3** pro celé území obce. Zároveň koeficient podle §11 odst. 3 písmeno b) na hodnotě 1,5 (rekreace). Vrdu neuplatňovaly místní koeficient podle §12 zákona o dani z nemovitostí. Obec se tak dosud zříkala daňové odpovědnosti. Tato daň je platbou za prostor v obci, který zabraly vlastníci nemovitostí (majetkem většinou milionáři) a její výnos je určen právě k financování nákladů spojených s infrastrukturou, službami a majetkem. Zavedení místního koeficientu podle §12 zákona o dani z nemovitostí na hodnotu 3 se stává v ČR standardem a může Vrdům přinést **nových alespoň cca 7 mil. Kč ročně**, tj. minimálně cca **70 mil. Kč** v průběhu 10ti let. Dodáváme, že tato daň je v ČR obecně jedna z nejnižších na světě a je určena právě obcím na rozvoj.
 - b) **Normalizovat poplatek za odpad 1200 Kč/rok na obyvatele bez výjimky.** Výdaje Vrdů (nikoliv náklady, ty jsou vyšší) za rok 2021 činily na odpady celkem cca 1 478 Kč na obyvatele (cca 4,4 mil. Kč). Obec vybírala poplatek 500/200 Kč. Změna poplatku může přinést cca 2 mil. Kč ročně, tj. **20 mil. Kč** v řádů 10ti let bez započtení inflace. Co člověk, to odpad a náklady silně rostou.
 - c) **Provéřit ceny pronájmů bytů i nebytových prostor.** Upozorňujeme na zákonnou nutnost uplatňovat tržní nájemné. Výjimkou je majetek sloužící veřejnému zájmu. Např. tržní nájemné bylo ve většině regionů ČR vyjma Prahy

⁹ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“, sestavuje se na dobu minimálně 2 až 5 let následujících po roce, na který se sestavuje rozpočet.

např. u bytů v rozmezí 120 až 250 Kč za m². Výjimkou je majetek sloužící veřejnému zájmu (sociální apod.).

- d) **Vodné stočné** – držet nad rentabilní hodnotou, která byla v roce 2021 v ČR nad 120 Kč za m³. Bez ohledu, zda provozuje vodní hospodářství obec nebo obchodní společnost je v zájmu obce e její vodní infrastruktury rentabilní hodnota umožňující investice a opravy.

3) **Udržovat vysokou finanční bezpečnost.** Obzvláště současná doba volá po opatřeních vedoucích k finanční bezpečnosti:

- a) Udržet **ukazatel provozní saldo + opravy > alespoň 20 mil. Kč** ročně bez úroků, tj. před odpočtem splátek úroků z úvěru. Vrdy docílily v roce 2021 cca 22 mil. Kč.
- b) Respektovat **strop bezpečné zadluženosti 150 mil. Kč.**
- c) Rozhodně **v případě dlouhodobých úvěrů** používat a držet základní parametry 20leté až 25leté splatnosti a ponechávat nové úvěry na tzv. plovoucích sazbách. Důvodem je snadná možnost splatit i refinancovat a držet vysokou finanční likviditu.
- d) Nadále ponechat na **účtech** či v rámci možností využití kontokorentu nebo rezerv na konci roku dle rozpočtů alespoň **4 mil. Kč.**
- e) **Nedoporučujeme dodavatelské (skryté) úvěry či jinak ukryté dluhy¹⁰.** Výjimkou jsou běžně využívané tzv. EPC projekty v případě + provozních úspor, nových technologií apod., ale i ty bývají výrazně dražší než klasické úvěry přímo pro samosprávu, ale hradí se z úspor běžných výdajů a mohou přinést nové know-how.
- f) **Rozpočtovat i nadále vysoce kladné provozní saldo,** pokud je to možné (výjimkou mohou být vysoké výdaje na opravy).

4) **Ročně aktualizovat tuto analýzu s výhledem** – momentálně příliš rychlé změny v ekonomice nabádají držet kontakt s realitou a pružně přizpůsobovat finanční politiku obce situaci veřejných financí.

¹⁰ Podstupování pohledávek firem bankám nakonec přenese na samosprávu vyšší úrok a zároveň dochází ke skrývání zadluženosti municipality mimo klasickou dluhovou službu formou úvěru. Menší transparentnost a vyšší cena dluhu pro samosprávu jsou hlavní důvody, proč nedoporučujeme tento nástroj, i když může být atraktivní zejména pro banky, firmy, ale mimofinančně (ukrýváním dluhů) i pro některé samosprávy.

Definice finančního potenciálu obce

Finanční potenciál Vrdů je zmapován na období **5 let** (2023 až 2027). Počítáme se základními zdroji financování, které může obec přímo ovlivnit, či jsou předvídatelné. Těmito zdroji jsou:

1. Přebytek provozního rozpočtu včetně oprav (provozní saldo + opravy)
2. Vlastní finanční rezervy
3. Investiční úvěrový rámec – resp. možnost dluhů nastavením limitu

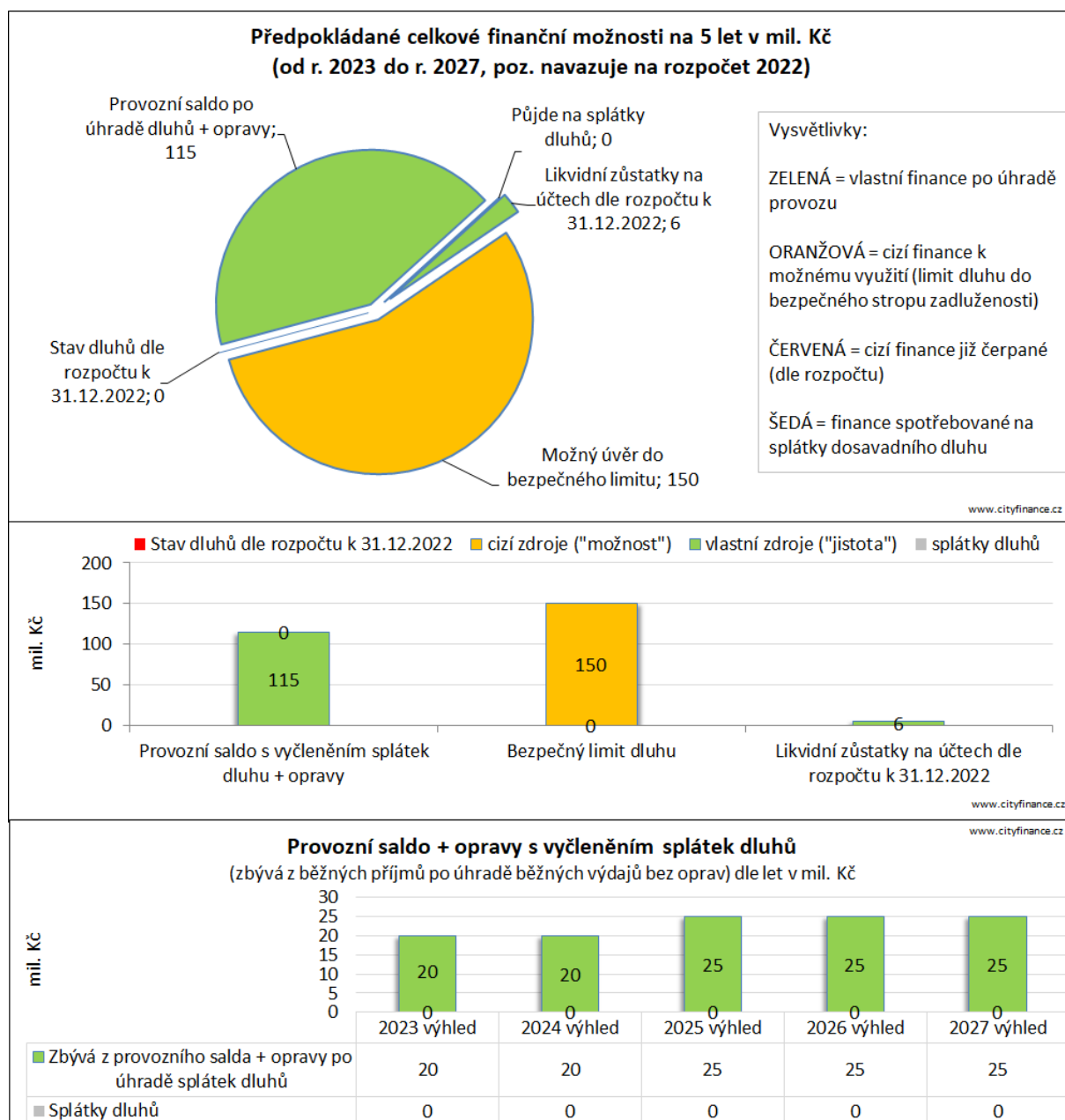
Naopak nepočítáme s nejistými, či těžko předpověditelnými zdroji s vysokou nejistotou, které nelze predikovat s dostatečnou přesností nebo vůbec, jako jsou:

4. Dotace investiční povahy (případně nahodilé neinvestiční dotace)
5. Kapitálové příjmy (prodeje majetku apod.)

Dle těchto předpokladů bude moci obec využít v období **let 2023 až 2027** celkem minimálně až cca **271 mil. Kč**, a to z těchto zdrojů:

- A. **115 mil. Kč** (průměrně cca 23 mil. Kč ročně) provozní saldo včetně oprav po úhradě splátek dluhů (běžné příjmy – běžné výdaje + opravy, tj. účet 511 – splátky dluhů), s tím, že:
- Celkem je provozní saldo před odečtením splátek dluhů počítáno také 115 mil. Kč, protože 0 Kč je plánováno na úmor dluhu.
 - Alespoň cca 45 mil. Kč (průměrně cca 9 mil. Kč ročně) je potřeba na zajištění reprodukce (údržbu) dosavadního nemovitého majetku obce;
- B. **6 mil. Kč** zůstatku krátkodobého finančního majetku předpokládá rozpočet na konci roku 2022 na účtech Vrdů, **nejspíše zbude až násobně více**.
- C. možnost využít až cca **167 mil. Kč** dluhu **do stropu bezpečné zadluženosti**, který je při optimálním nastavení parametrů úvěru(ů) max. cca 200 mil. Kč.
- Připomeňme, že průměrná finanční kondice obce byla za poslední 4 roky cca 20,6 mil. Kč (průměrně výborných 7 tis. Kč na obyvatele) a rok 2021 uzavřel na více než 22 mil. Kč, v tom cca 19 mil. Kč provozní saldo a zbytek v opravách. Data minulosti viz **Graf 26. Vývoj finanční kondice Vrdů**. Výhled počítá s finanční kondicí průměrně cca 23 mil. Kč ročně. Z uvedené částky je možné realizovat splátky dluhů, opravy, investice, ale také tvořit rezervy.
 - Při docílení stropu zadluženosti by při optimálním nastavení úvěru za normálních okolností směřovalo na splátky 7,5 mil. Kč bez úroků (20letá splatnost, průměrný úrok při 5 % p. a. 7,5 mil. Kč), tj. splátky celkem i s úroky max. cca 15 mil. Kč ročně. Při docílení stropu zadluženosti by i při současných vyšších úrocích s rezervou v normálu nadále alespoň cca 5 mil. Kč ročně mělo zbýt na další opravy, investice a výdaje, včetně případných mimořádných splátek.
 - Podle zákona o rozpočtové odpovědnosti je třeba zajistit meziroční splátky (nikoliv snížení) každého dluhu Vrdů nad cca 39 mil. Kč (ve výši 5 % z rozdílu výše dluhu nad 60 % průměru příjmů za poslední 4 roky). Nezaměňujme výši dluhu, která není zákonem daná s povinností zajistit splátky, což požaduje zákon.

Graf 34. Grafické vyjádření předpokládaných finančních možností Vrdů na období 5 let od 2023 až 2027 po úhradě provozu bez přijatých investičních dotací a kapitálových příjmů v mil. Kč

Zdroj: www.cityfinance.cz

Závěr výhledu

Vrdy mají v období 2023 až 2027 (5 let) finanční potenciál **z vlastních zdrojů** (po zajištění provozu bez oprav a po úhradě splátek dluhů) cca **121 mil. Kč** (provozní saldo – splátky dluhů + opravy + rezervy na účtech) + **až 150 mil. Kč** možnost využití Investičního úvěrového rámce do stropu bezpečného zadlužení 150 mil. Kč = cca **271 mil. Kč**. Tyto prostředky může obec využít na opravy, investice a splátky nových dluhů s tím, že **investiční dotace, kapitálové příjmy a jiné mimořádné příjmy budou navíc** (výhled s nimi nepočítá). Zapracováno je široké spektrum rezerv (**výčet dále**). Navázali jsme na rozpočet 2022 (červen).

Předpoklady a plnění střednědobého výhledu rozpočtu

Střednědobý výhled rozpočtu je pojat konzervativněji s ohledem na dosavadní a aktuální ekonomickou situaci a prognózy a zejména zahrnuje pro nenadálé situace vysoké rezervy v prvních letech, čím dříve se provede aktualizace, tím, lépe.

Střednědobý výhled uvádí **výdaje na opravy a investice** kumulované do přebytků v jednotlivých letech využitelných libovolně dle aktuálních plánů samosprávy.

Výhled v sobě zahrnuje:

- **Rezervy:**
 - Výhled navazuje na rozpočet s tím, že v rozpočtu jsou rezervy a část prostředků se zřejmě vrátí do dalších let;
 - Výhled nepočítá s kapitálovými příjmy;
 - Výhled nepočítá s nahodilými dotacemi (ať již investiční nebo neinvestiční povahy);
 - Výhled nezvyšuje nedaňové příjmy z vlastní činnosti města ani místní daně;
 - Další rezervy jsou zakomponované na straně výdajů, kde je vytvořena rezerva na ostatních běžných výdajích (viz dále v tabulkách „Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje“ v celkové výši cca **15 mil. Kč** za celé období (vysokých cca 5,6 mil. Kč pro rok 2023).
- Rozpočet na rok 2022 a aktuální predikce;
- Výhled v případě Vrdů **zvyšuje přijaté běžné dotace na provoz** od roku 2023 do roku 2027 o 5 % ročně;
- **Vysoký růst většiny běžných výdajů** ročně průměrně o cca 5 až 11 % (ve výhledu klesají s roky hlavně rezervy na běžné výdaje), včetně růstu výdajů na platy a pojištění dle očekávání respektujících nařízení vlády.
- **Růst daňových příjmů** o cca 5,5 % (dosavadní dlouhodobý průměr za 21 let byl 7,2 %).
- **Ukazatel (provozní saldo + opravy) > průměrně alespoň 23 mil. Kč**, minulost viz **Graf 26** nebo minulost + výhled viz následující **Graf 35**.

Doporučená pravidla rozpočtů pro stabilitu financí samosprávy

Ukazatele a pravidla pro sestavování rozpočtů vedou k udržení a stabilizaci plnění řízení financí. Dodržování ukazatelů finančního zdraví se projeví v zajištění stability a dobrého trendu financí samosprávy.

1. PRAVIDLO: **Dluhy pod kontrolou** - bezpečný strop zůstatku dlouhodobých úvěrů (resp. splatných závazků) je aktuálně **150 mil. Kč**.

2. PRAVIDLO: **Dobrý provozní výsledek** – důrazně doporučujeme v praxi zajistit ukazatel **provozní saldo + opravy¹¹ > alespoň 20 mil. Kč (ideálně 25 mil. Kč)** před snížením o případně placené úroky (průměrně by provozní saldo mělo být vyšší než 25 % běžných příjmů). Běžné příjmy musí až na výjimky let vysokých oprav převyšovat běžné výdaje¹², s jistotou je třeba mít vždy finance alespoň na splátky dluhů. Ovšem je třeba myslet také na rezervy a finanční požadavky na reprodukci majetku.

3. PRAVIDLO: **Dobrý trend financování provozu** - Běžné příjmy by se měly průměrně vyvíjet lépe než běžné výdaje (nebo stejně). Opravy stranou.

Podrobný střednědobý výhled rozpočtu uvádí **tabulky a grafy dále**.

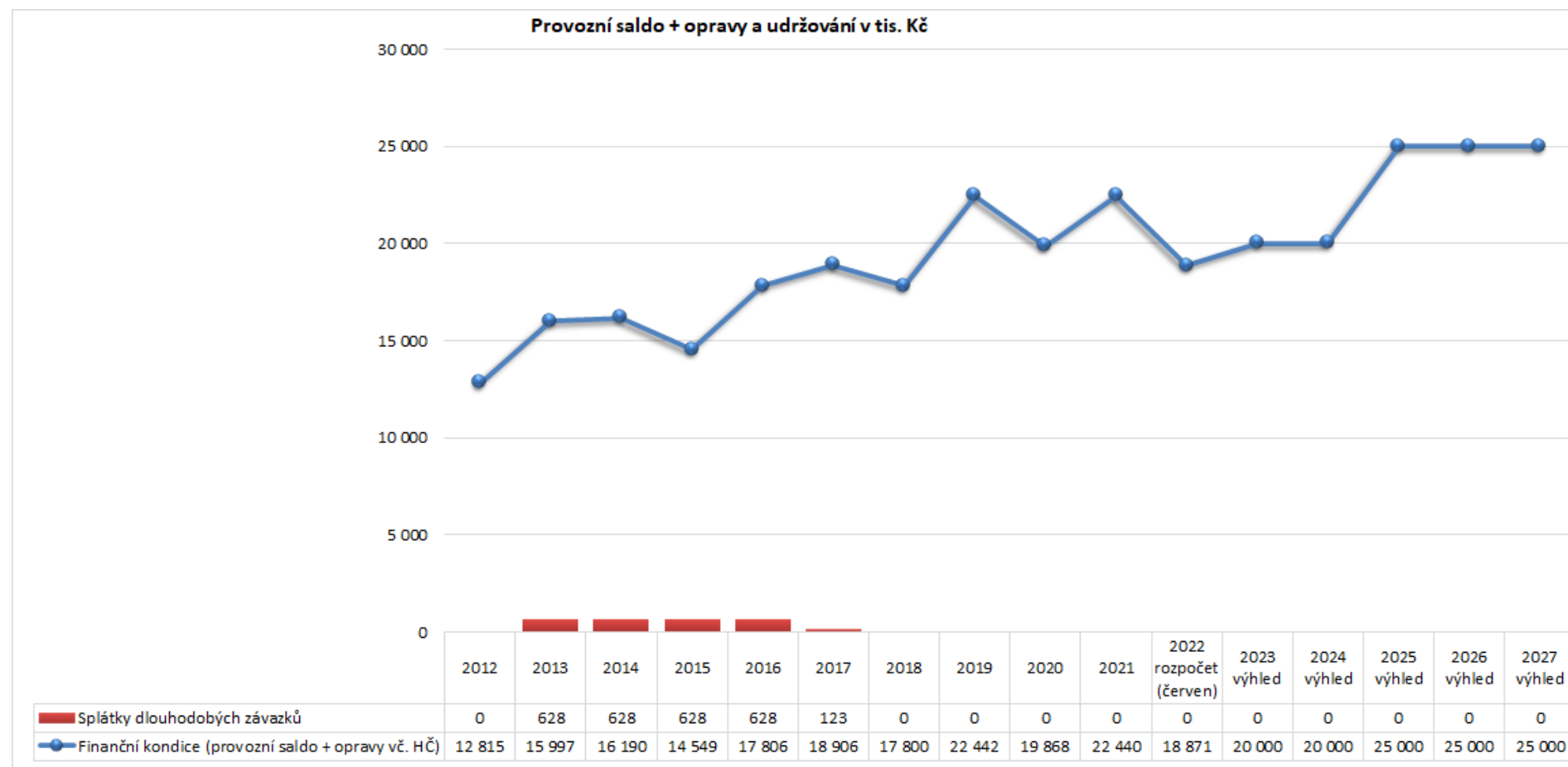
¹¹ Opravy jak v hlavní činnosti, tak v hospodářské činnosti.

¹² Výjimku mohou tvořit rozsáhlé mimořádné opravy a rekonstrukce. Tyto mimořádné výdaje je však lépe, pokud to lze, evidovat jako investice.

Dopady střednědobého výhledu rozpočtu do financí obce

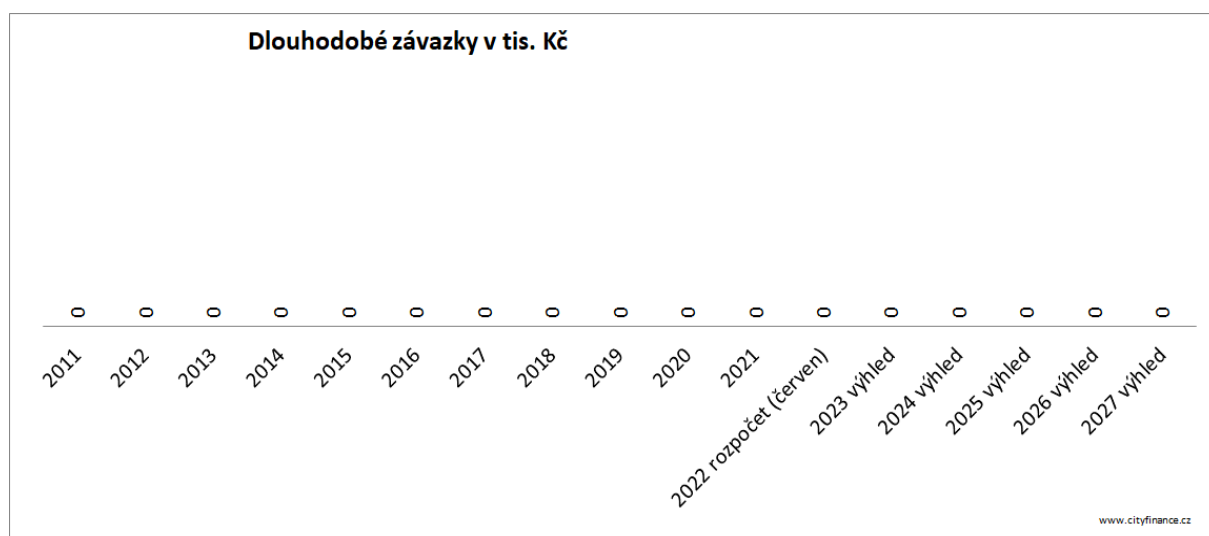
Dodržení výhledu by mělo následující dopad do financí obce.

Graf 35. Vývoj a výhled finanční kondice Vrdů s vyjádřením splátek dluhů

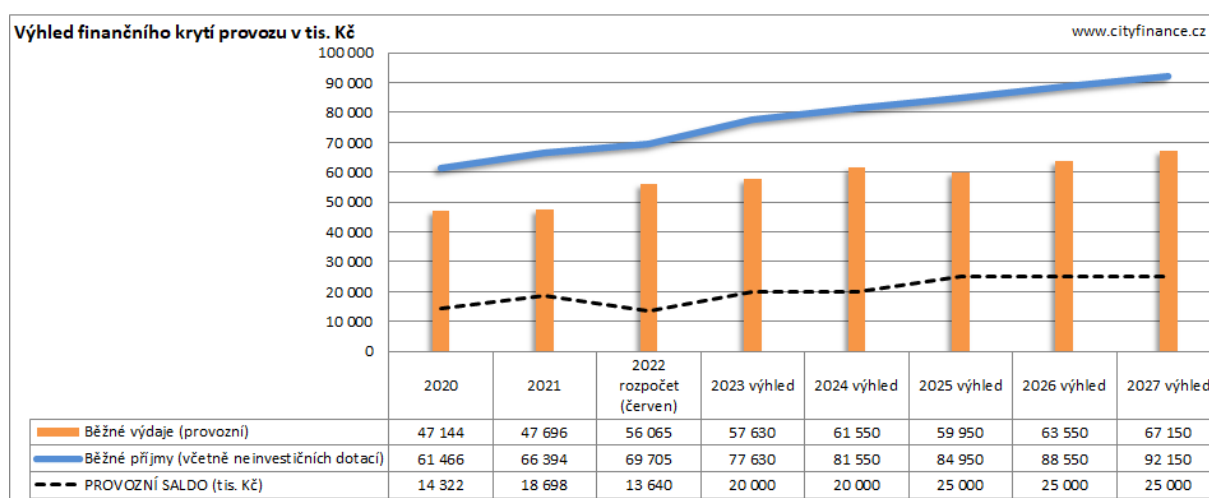
Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 36. Vývoj a výhled do roku 2021 načerpaných dluhů Vrdů, včetně plánu rozpočtu 2022

Zdroj: www.cityfinance.cz

Graf 37. Výhled finančního krytí běžného provozu Vrdů

POZ. od 2023 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

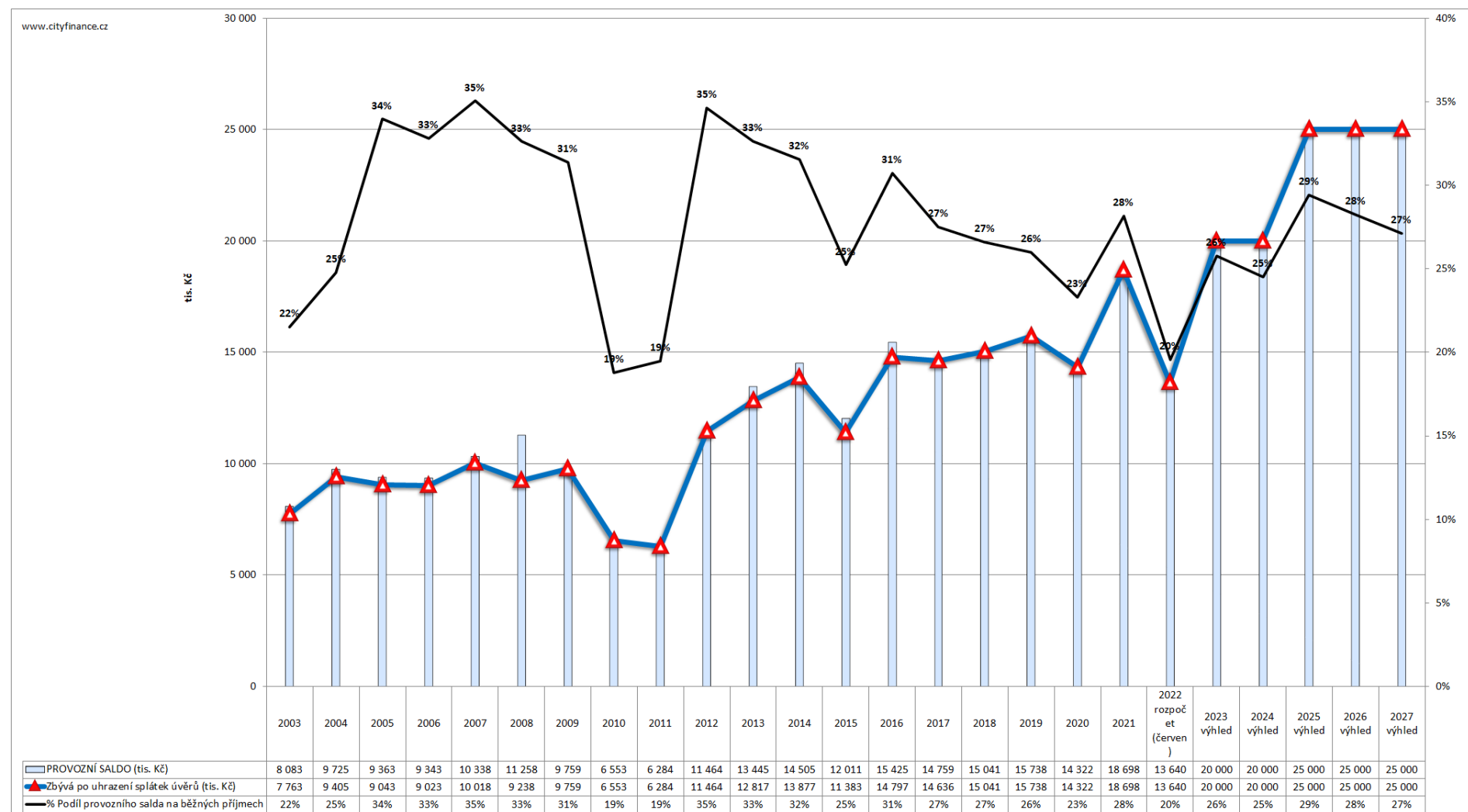
Tabulka 8. Výhled provozního salda Vrdů

tis. Kč									
Údaje (čísla značí druhové členění rozp. skladby)	2020	2021	2022 rozpočet (červen)	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	2027 výhled	Suma 2023 až 2027
1+2+41 Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	61 466	66 394	69 705	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150	424 830
5 Běžné výdaje (provozni)	47 144	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150	309 830
a PROVOZNÍ SALDO (tis. Kč)	14 322	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000	115 000
% Podíl provozního salda na běžných příjmech	23%	28%	20%	26%	25%	29%	28%	27%	
b Uhrazené splátky dlouhodobých půjček	0	0	0	0	0	0	0	0	0
c=a-b Zbývá po uhrazení splátek úvěrů (tis. Kč)	14 322	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000	115 000
d Stav na bankovních účtech (tis. Kč)	16 571	13 940	6 053	26 053	46 053	71 053	96 053	121 053	
e=c+d Provozní saldo po úhradě splátek úvěrů + stav na bankovních účtech předchozího roku (tis. Kč)	28 623	35 269	27 580	26 053	46 053	71 053	96 053	121 053	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ	2%	8%	5%	11%	5%	4%	4%	4%	
% ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ	5%	1%	18%	3%	7%	-3%	6%	6%	
ZMĚNY BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ (tis. Kč)	944	4 928	3 311	7 925	3 920	3 400	3 600	3 600	22 445
ZMĚNY BĚŽNÝCH VÝDAJŮ (tis. Kč)	2 361	553	8 369	1 565	3 920	-1 600	3 600	3 600	11 085

POZ. od 2023 obsahuje provozní saldo + opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Podrobné informace střednědobého výhledu rozpočtu viz dále **tabulková část**.

Graf 38. Dlouhodobý pohled na vývoj provozního salda Vrdů

POZ. ve výhledu je provozní saldo zvýšeno o opravy! Zdroj: www.cityfinance.cz

Přílohy

Příloha 1. Střednědobý výhled rozpočtu - tabulková část

Pro střednědobý výhled rozpočtu je výchozím rokem rok 2023¹³. Tabulky obsahují pro srovnání skutečnosti předchozích let a případně rozpočet.

Důležité upozornění.

- Objem příjmů bude každý rok vyšší o přijaté investiční dotace a kapitálové příjmy. Ve výhledu není s investičními dotacemi a neschválenými kapitálovými příjmy počítáno.
- **Kapitálové výdaje** obsahují ve výhledu nulové hodnoty s tím, že střednědobý výhled počítá s jejich krytím z limitu provozního salda, rezerv (alternativně je otevřena cesta krytí dotacemi, kapitálovými příjmy a případně dluhy) ve vazbě na schválené projekty samosprávy v rozpočtu a budoucí uzavřené smluvní vztahy.
- Běžný finanční potenciál (bez úvěrů) je kumulován z přebytku provozního salda do finančních rezerv, což znamená, že tyto prostředky mohou být a budou využity na investice a opravy majetku ve vazbě na požadavky samosprávy v rozpočtu.
- Možnost čerpání úvěrů je stanoveno bezpečným limitem, který je kryt běžnými příjmy, potažmo dostatečným provozním saldem.
- Provozní dotace na straně příjmů a výdajů působí neutrálně na saldo, ale budou zvedat obrat prostředků přijatých a vydaných.

¹³ Dle zákona „rok následující po roce, na který se sestavuje rozpočet“

Tabulka 9. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Vrdů

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč	roční změny
ř.	Druhov. třídění dle rozp. skladby	Údaj	2021	2022 rozpočet (červen)	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	2027 výhled	Průměr % změna 2000 až 2021	Průměr % změna 2027/2023
1	1	Daňové příjmy	51 380	49 776	62 630	66 450	69 650	73 050	76 450	7,2	5,5
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	7 881	7 700	9 400	10 000	10 600	11 200	11 900	5,8	6,6
3	1112	DPFO OSVČ	498	400	580	600	600	600	600	12,5	0,9
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	16 644	15 000	1 900	2 100	2 300	2 500	2 600	97,0	9,2
5	1121	DPPO	10 892	10 000	13 000	14 000	14 700	15 500	16 300	7,9	6,3
6	1122	DPPO za obce	1 878	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	47,5	0,0
7	1211	DPH	8 994	10 000	31 000	33 000	34 700	36 500	38 300	4,7	5,9
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	588	1 726	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700	0,2	0,0
9	1361	Správní poplatky	170	150	150	150	150	150	150	5,6	0,0
10	1511	Daň z nemovitostí	3 836	3 800	3 900	3 900	3 900	3 900	3 900	2,2	0,0
11	2	Nedaňové příjmy	11 888	11 336	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500	5,7	0
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	11 194	10 831	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000		0,0
13	22	Přijaté sankční platby a vratky	47	0							
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	647	505	500	500	500	500	500		0
15	24	Přijaté splátky půjček	0,00	0							
16	3	Kapitálové příjmy	350	190	0	0	0	0	0		
17	4	Přijaté dotace (transfery)	4 011	13 993	3 500	3 600	3 800	4 000	4 200		5,0
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	3 127	8 593	3 500	3 600	3 800	4 000	4 200	0,0	5,0
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	884	5 400	0	0	0	0	0		
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 480	1 493							
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150	10,2	4,7
22	5	Běžné výdaje	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150		4,1
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	14 050	15 356	16 900	18 600	20 500	22 400	24 000	0,0	10,5
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	19 985	24 055	19 000	20 000	21 000	22 000	23 000		5,3
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 321	2 050	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100		0,0
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	9 202	11 476	12 000	12 600	13 300	14 000	14 700		5,6
27	53 až 59 bez 533	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyvatel. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	3 138	2 653	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000		Suma 2023 až 2027
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje		475	5 630	6 250	1 050	1 050	1 350		15 330
29	6	Kapitálové výdaje	21 676	27 117	0	0	0	0	0		
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	69 372	83 182	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150		4,1
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-1 743	-7 887	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000		6,3
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	66 394	69 705	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150	7,6	4,7
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150		Suma 2023 až 2027
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000		115 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0		0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	0	0							0
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-1 743	-7 887	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000		
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	1 743	7 887	-20 000	-20 000	-25 000	-25 000	-25 000		
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150		
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150		
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0		
42		Stav na bankovních účtech (resp. krátkodobý finanční majetek):	13 940	6 053	26 053	46 053	71 053	96 053	121 053		Suma 2023 až 2027
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000		115 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	64 747	62 605	74 130	77 950	81 150	84 550	87 950		
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	0	0	0	0	0	0	0		
46	ř.45/ř.44 *	Ukazatel dluhové služby	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%		
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splátané dlouhodobé závazky)	0	0	0	0	0	0	0		
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	6	6	6	6	6	6	6		tis. Kč
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	215 503								Suma 2023 až 2027
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)			9 000	9 000	9 000	9 000	9 000		45 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)			11 000	11 000	16 000	16 000	16 000		70 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

DOPORUČENÝ ÚDAJ

STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ

tis. Kč

150 000

79 750

15 950

65 221 39 133 je 60% průměru příjmů za 4 roky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Tabulka 10. Podrobný střednědobý výhled rozpočtu Vrdů s pohledem na finance od r. 2019

Střednědobý výhled rozpočtu											tis.Kč
ř.	Druhé třídění dle rozp. skladby	Údaj	2019	2020	2021	2022 rozpočet (červen)	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	2027 výhled
1	1	Daňové příjmy	47 380	44 362	51 380	49 776	62 630	66 450	69 650	73 050	76 450
2	1111	DPFO ze závislé činnosti	11 075	10 483	7 881	7 700	9 400	10 000	10 600	11 200	11 900
3	1112	DPFO OSVČ	294	164	498	400	580	600	600	600	600
4	1113	DPFO zvláštní sazba (srážková)	991	1 000	16 644	15 000	1 900	2 100	2 300	2 500	2 600
5	1121	DPPO	9 230	7 483	10 892	10 000	13 000	14 000	14 700	15 500	16 300
6	1122	DPPO za obce	651	383	1 878	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000	1 000
7	1211	DPH	20 776	20 523	8 994	10 000	31 000	33 000	34 700	36 500	38 300
8	133 až 138 +1381	Místní poplatky (od roku 2017 včetně daně z hazardu)	343	381	588	1 726	1 700	1 700	1 700	1 700	1 700
9	1361	Správní poplatky	218	175	170	150	150	150	150	150	150
10	1511	Daň z nemovitostí	3 802	3 771	3 836	3 800	3 900	3 900	3 900	3 900	3 900
11	2	Nedaňové příjmy	11 120	11 413	11 888	11 336	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500
12	21	Příjmy z vlastní činnosti a odvody	10 396	10 882	11 194	10 831	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
13	22	Přijaté sankční platby a vratky	13	89	47	0					
14	23	Příjmy z prodeje nekapitálového majetku a ostatní nedaň. příjmy	709	442	647	505	500	500	500	500	500
15	24	Přijaté splátky půjček	2	0,00	0,00	0					
16	3	Kapitálové příjmy	876	321	350	190	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	8 452	9 650	4 011	13 993	3 500	3 600	3 800	4 000	4 200
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	2 022	5 691	3 127	8 593	3 500	3 600	3 800	4 000	4 200
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	6 430	3 959	884	5 400	0	0	0	0	0
		z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 359	1 430	1 480	1 493					
21	1+2+3+4	PRÍJMY CELKEM	67 827	65 746	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
22	5	Běžné výdaje	44 783	47 144	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
23	50	Výdaje na platy, ostatní platby za práci a pojistné	12 343	13 228	14 050	15 356	16 900	18 600	20 500	22 400	24 000
24	51	Neinvestiční nákupy a související výdaje ve výhledu bez oprav (účet 511)	23 793	22 182	19 985	24 055	19 000	20 000	21 000	22 000	23 000
25	52	Neinvestiční transfery soukromoprávním subjektům	1 925	1 268	1 321	2 050	2 100	2 100	2 100	2 100	2 100
26	533	Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím:	8 789	9 058	9 202	11 476	12 000	12 600	13 300	14 000	14 700
27	53 až 59 bez 533	Neinvestiční transfery obyvatelstvu a mezin. org. a půjčky obyv. (soc. dávky) a ostatní neinv. výdaje:	-2 067	1 407	3 138	2 653	2 000	2 000	2 000	2 000	2 000
28	59 pouze výhled a rozpočet	Rezerva na běžné výdaje a ostatní neinvestiční výdaje				475	5 630	6 250	1 050	1 050	1 350
29	6	Kapitálové výdaje	26 896	17 240	21 676	27 117	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	71 679	64 384	69 372	83 182	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	-3 852	1 362	-1 743	-7 887	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	60 522	61 466	66 394	69 705	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	44 783	47 144	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	15 738	14 322	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	0	0	0	0					
37	ř.31+ř.35-ř.36	Změna stavu na účtech a finančního majetku	-3 852	1 362	-1 743	-7 887	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
38	8	FINANCOVÁNÍ ("+" je další "dluh", "-" opak)	3 852	-1 362	1 743	7 887	-20 000	-20 000	-25 000	-25 000	-25 000
39	ř.21+ř.35	Příjmy veškeré (včetně dluhů)	67 827	65 746	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
40	ř.30+ř.36+ř.37	Výdaje veškeré (včetně splátek a úspor)	67 827	65 746	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
41	ř.39-ř.40	Kontrolní saldo úplné (včetně financování)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech (resp. krátkodobý finanční majetek):	14 301	16 571	13 940	6 053	26 053	46 053	71 053	96 053	121 053
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	15 738	14 322	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
44	ř.1+ř.11+pol. 4112 a 4212	Dluhová základna	59 859	57 205	64 747	62 605	74 130	77 950	81 150	84 550	87 950
45	ř.36+leasing pol. 5178 +úroky pol. 5141	Dluhová služba	0	0	0	0	0	0	0	0	0
46	ř.45/ř.44 *%	Ukazatel dluhové služby	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%	0,00%
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	0	0	0	0	0	0	0	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	6	6	6	6	6	6	6	6	6
49	rozvaha	Stavby (účet 021)	216 600	208 768	215 503						
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)					9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)					11 000	11 000	16 000	16 000	16 000

Vysvětlivky: RUD = rozpočtové určení daní (zákon č. 243/2000 Sb.)

POZ. Rozpis tříd, případně seskupení položek je ekvivalentem "Z toho:"

**bez 511 Oprav *ve výhledu včetně oprav

Zdroj: www.cityfinance.cz

DOPORUČENÝ ÚDAJ**STROP ZÚSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ**

65 221 39 133 je 60% průměru příjmů za 4 roky

tis. Kč

150 000

Tabulka 11. Kumulovaný střednědobý výhled rozpočtu Vrdů

Střednědobý výhled rozpočtu										tis.Kč
ř.	Druhové třídění dle rozp. skladby	Údaj	2020	2021	2022 rozpočet (červen)	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	2027 výhled
1	1	Daňové příjmy	44 362	51 380	49 776	62 630	66 450	69 650	73 050	76 450
11	2	Nedaňové příjmy	11 413	11 888	11 336	11 500	11 500	11 500	11 500	11 500
16	3	Kapitálové příjmy	321	350	190	0	0	0	0	0
17	4	Přijaté dotace (transfery)	9 650	4 011	13 993	3 500	3 600	3 800	4 000	4 200
18	41	Neinvestiční přijaté dotace (transfery vč. hospodářské činnosti)	5 691	3 127	8 593	3 500	3 600	3 800	4 000	4 200
20	42	Investiční přijaté dotace (transfery)	3 959	884	5 400	0	0	0	0	0
0	0	z toho: 4112 a 4212 - neinvestiční a investiční dotace ze SR - souhrnného dotačního vztahu	1 430	1 480	1 493	0	0	0	0	0
21	1+2+3+4	PŘÍJMY CELKEM	65 746	67 629	75 295	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
22	5	Běžné výdaje	47 144	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
29	6	Kapitálové výdaje	17 240	21 676	27 117	0	0	0	0	0
30	5+6	VÝDAJE CELKEM	64 384	69 372	83 182	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
31	ř.21 - ř.30	SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	1 362	-1 743	-7 887	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
32	1+2+41	Běžné příjmy (včetně neinvestičních dotací)	61 466	66 394	69 705	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
33	5	Běžné výdaje (provozní)*	47 144	47 696	56 065	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
34	ř.32-ř.33	PROVOZNÍ SALDO (POZOR, ve výhledu + opravy)	14 322	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
35	8123	Přijaté dlouhodobé půjčky	0	0	0	0	0	0	0	0
36	8124	Uhrazené splátky dlouhodobých přijatých půjčených prostředků	0	0	0	0	0	0	0	0
42		Stav na bankovních účtech (resp. krátkodobý finanční majetek):	16 571	13 940	6 053	26 053	46 053	71 053	96 053	121 053
43	ř.34-ř.36	Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	14 322	18 698	13 640	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
47	rozvaha	Dlouhodobé úvěry a půjčky (splatné dlouhodobé závazky)	0	0	0	0	0	0	0	0
48	rozvaha	Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	6	6	6	6	6	6	6	6
50		Reprodukce dlouhodobého majetku (doporučený údaj)				9 000	9 000	9 000	9 000	9 000
51	ř.34-ř.50	Zbývá po zahrnutí reprodukce majetku bez splátek dluhů (bez přijatých úvěrů, investičních dotací, kapitálových příjmů)				11 000	11 000	16 000	16 000	16 000
*ve výhledu včetně oprav					DOPORUČENÝ ÚDAJ					tis. Kč
					STROP ZŮSTATKU DLOUHODOBÝCH ÚVĚRŮ					150 000
					65 221 39 133 je 60% průměru příjmů za 4 roky					

Zdroj: www.cityfinance.cz

Příloha 2. Střednědobý výhled rozpočtu Vrdů – podle zákona povinně zveřejňované informace**Tabulka 12. Informace podle zákona č. 250/2000 ke zveřejnění na úřední desce****Střednědobý výhled rozpočtu - informace podle zákona č. 250/2000 Sb.**

tis.Kč

Údaj	2023 výhled	2024 výhled	2025 výhled	2026 výhled	2027 výhled
PŘÍJMY CELKEM	77 630	81 550	84 950	88 550	92 150
VÝDAJE CELKEM	57 630	61 550	59 950	63 550	67 150
SALDO PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
Dlouhodobé závazky (úvěry)	0	0	0	0	0
Dlouhodobé pohledávky (účet 462 až 471)	6	6	6	6	6
Zbývá z provozního salda po uhrazení splátek úvěrů*	20 000	20 000	25 000	25 000	25 000
Finanční aktiva dle rozpočtu k 31.12.2022	6 053				

* finanční zdroje a potřeby dlouhodobě realizovaných záměrů (**Vypočte se = provozní saldo - splátky dluhů + opravy**)

Střednědobý výhled rozpočtu je zveřejněn na internetových stránkách samosprávy a je k dispozici v listinné podobě k nahlédnutí na úřadě samosprávy.

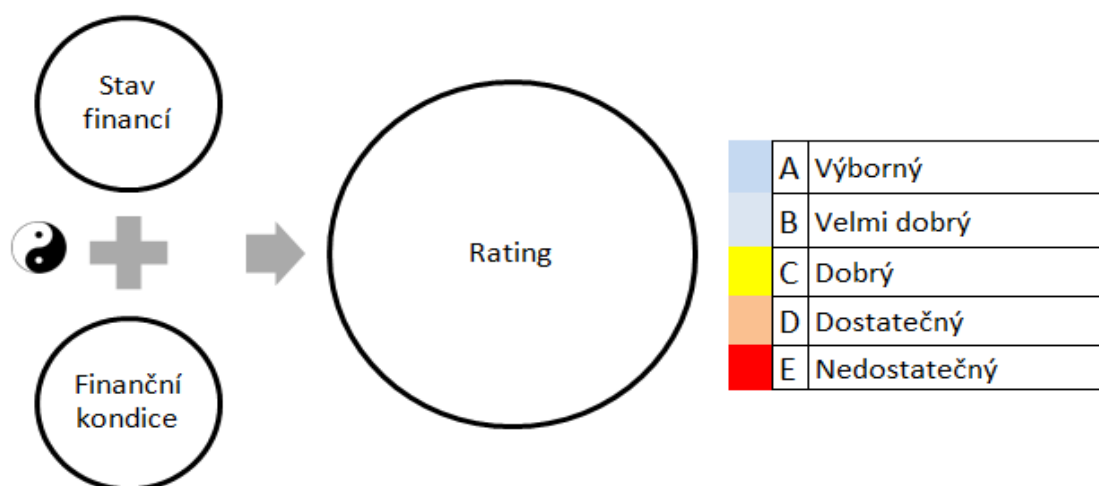
Příloha 3. Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Předpokladem pro řízení financí s citem¹⁴ je znalost stavu financí a finanční kondice. Rozhodující pro budoucnost je vývoj, stav, trendy a potenciál financí. Teprve se znalostí finančního zdraví lze smysluplně navrhnout **finanční strategii**.

Samospráva může získat ucelený pohled na finance pouze tehdy, má-li souhrnné informace v časové řadě a v souvislostech. Bez těchto svodných údajů se může stát, že se finance snadno vymknou kontrole. Zhodnotíme nyní celkový vývoj financí samosprávy. Poté vyvodíme srozumitelné a stručné závěry, které vyhodnotíme tím, že stanovíme rating financí samosprávy a SWOT analýzu.

Ekonomické hodnocení finančního zdraví (rating)

Obrázek 2: Podstata hodnocení finančního zdraví dle CityFinance

Zdroj:
Luděk Tesař, www.cityfinance.cz

Použili jsme vlastní stupnici ekonomického hodnocení finančního zdraví samospráv, která je ojedinělá tím, že na rozdíl od stupnic jiných společností je zaměřená na praxi samosprávy. Současně hodnotíme stav financí a finanční kondici samosprávy. Hodnocení u ratingu je odstupňováno obdobně jako na vysokých školách na škále od A (výborný) až po E (nedostatečný).

Stav financí

Stav financí je finanční stavovou veličinou¹⁵ zobrazující aktuální stav finančních a účetních ukazatelů bez ohledu na finanční kondici subjektu.

¹⁴ www.cityfinance.cz

¹⁵ Stavová veličina vycházející zejména ze stavu závazků, příjmů, výdajů, salda rozpočtu, provozního salda, pohledávek, rozložení aktiv, cash flow, finanční obnovy majetku...

Finanční kondice (síla)

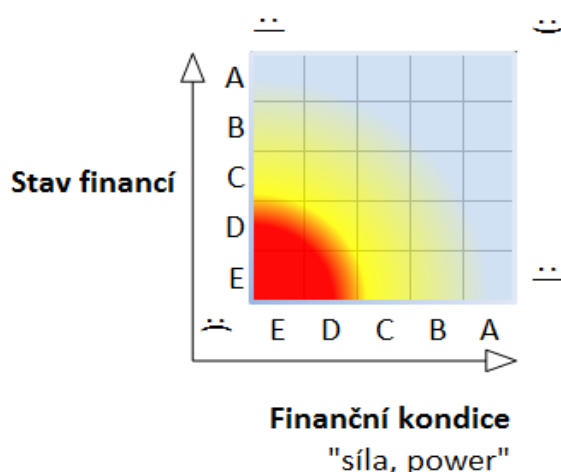
Finanční kondice zahrnuje finanční potenciál, tedy schopnost vytvářet finance bez ohledu na stav financí subjektu. Tento ukazatel je kondiční.¹⁶ Je stanoven s ohledem na „finanční velikost samosprávy“, myšleno finanční objemy, tedy běžné obraty na straně příjmů a výdajů.

Tabulka 13. Stupnice ekonomického hodnocení finančního zdraví (rating)

A	Výborný
B	Velmi dobrý
C	Dobrý
D	Dostatečný
E	Nedostatečný

Výsledkem hodnocení je zpracování do matice, kde pozice dle svislé osy znázorňuje stav financí a pozice dle základny vyhodnocuje finanční kondici (sílu). Pozice obce v matici stanovuje výsledný rating, říkáme mu „sluneční rating“ díky vzhledu výsledného znázornění.

Obrázek 3. Matice pro hodnocení finančního zdraví obcí dle CityFinance

POZ. Škála známkování jako ve škole, město pak představuje symbol planety (zde není).

Čím dále a výše od "slunce" se v matici planetka nachází, tím lepší finanční zdraví města.

© Ludek Tesař, Cityfinance, www.cityfinance.cz

Zjednodušeně lze říci, že čím blíže „žhnoucímu slunci“ se město/městys/obec nachází, tím více jsou její (jeho) finance v ohrožení a „zóna života“ je v modrých polích.

¹⁶ Kondiční veličina, tedy schopnost vytvářet finance a měnit stav financí, vyjadřuje finanční potenciál.

Příloha 4. Úvod do finančního hospodaření samosprávy

Při posuzování finanční kondice města, městyse nebo obce je nutné si uvědomit, že rozpočet je složen z příjmů a výdajů. Příjmy se dělí na ty, které se každoročně opakují (tzv. běžné příjmy), to jsou veškeré příjmy, vyjma kapitálových příjmů (prodejů majetku) a investičních dotací. Výdaje je možné dělit podobně. Výdaje, které obec/městys/město musí každý rok vynaložit na provoz (běžné nebo též provozní výdaje, paralela ke státnímu rozpočtu, kde se nazývají mandatorními a quasi mandatorními výdaji). Běžné výdaje musí samospráva vydat ze zákona nebo jimi financuje své provozní aktivity (údržba města nebo obce, provoz příspěvkových organizací, organizačních složek, úřadu apod.). Rozdíl mezi běžnými příjmy a běžnými výdaji nazýváme **provozní saldo** (to jsou prostředky, které zbývají samosprávě po úhradě provozu z běžných příjmů k „volnému“ rozhodování). Vedle běžných výdajů existují také investice (kapitálové výdaje). Kapitálové výdaje jsou nárazové výdaje většinou na rozvoj a větší opravy. Rozdíl mezi veškerými příjmy a veškerými výdaji uskutečněnými od 1. ledna do 31. prosince daného roku (tzv. rozpočtového roku) se nazývá **saldo rozpočtu**. Provozní saldo rozpočtu je ale jiný a mnohem důležitější údaj než samotné saldo rozpočtu. Když totiž existuje deficitní rozpočet, znamená to, že obec/městys/město realizovalo daný rok více výdajů než příjmů, ale deficit může být pokryt z úspor z předchozích let, z dotací, které dorazí až následující rok, úvěrem apod. Avšak záporné provozní saldo může znamenat vážnou situaci, kdy obec/městys/město již nemá dostatek pravidelných příjmů na úhradu samotného provozu (běžných výdajů). To je obdobné, jako kdyby lidem doma nezbývalo daný rok dost peněz z výplaty na nájem a jiné výdaje chodu domácnosti.

Vážnější úvaha se však týká delší budoucnosti fungování samosprávy a správy veřejného majetku. Města a obce v běžných výdajích většinou nemají zahrnuty **výdaje na odpisy**¹⁷ a nevytváří na ně ani rezervy, a to je opravdu velmi vážný problém. Města, městyse a obce financují opravy a havárie většinou z běžného rozpočtu nahodile a nevytváří odpovídající finanční zdroje (rezervy, fondy) na obnovu svého majetku, včetně technologických celků tak, aby existoval dlouhodobý finanční **přehled (bilance) potřeby financí na opravy a investice a skutečně vynaložených prostředků**. Přesto často budují nový majetek, který opět vyvolá potřebu vytvářet další zdroje na další odpisy (opravy a modernizace takto vybudovaného majetku). Výsledkem je často roky vytvořený zbytečně velký objem zanedbaného či zastaralého obecního majetku (včetně infrastruktury), který již dobře neslouží svému účelu.

¹⁷ Odpisy = v prostředí samospráv zjednodušeně finance potřebné na obnovu dosavadního majetku.

Ideální by byl stav, kdyby rozpočet samosprávy pokryl z běžných příjmů základní provozní výdaje¹⁸ a obnova majetku byla řešena tvorbou finančních zdrojů na odpisy majetku a jejich čerpání, obdobně jako je tomu v podnikatelském sektoru.

Obrázek 4. Na čem závisí příjmy a výdaje samosprávy

PŘÍJMY	VÝDAJE
Počet obyvatel	Provoz
Počet žáků	Objem a stav majetku – údržba
Velikost katastru	Majetek udržitelný = odpisy alokovány do výdajů či fondu na obnovu majetku
Daň z nemovitostí	Ceny nakupovaných služeb a zboží – kvalita a kvantita, vývoj cen a spotřeby
Místní poplatky	Efektivita organizací a společností
Vlastní činnost	Smlouvy – ceny vs. dodávky
Podniky, pronájmy majetku atd.	Zaměstnanci – kvalita a produktivita, počty a růst mezd
Dotace	Správa dluhu - výše a ceny dluhů
Na výkon státní správy	Úřad a samospráva – lidé a efektivita jejich práce, efektivita procesů
Na provoz zařízení samosprávy	Investice
Investiční dotace	Politika rozvoje a řízení projektů
Počet zaměstnanců pracujících v katastru	Obnova majetku
Výnosy sdílených daní v ČR	Rozložení portfolia aktiv vč. kapitálu
Prodeje majetku	Náklady na dluhy – úroky a poplatky

Zdroj: www.cityfinance.cz

Zřejmé je, že **samospráva může efektivně řídit finance především skrze výdaje**. Proto stav a vývoj financí bude vždy záviset především na stavu příjmů daného vnější ekonomikou, počtu obyvatel, a hlavně na politice samosprávy na straně výdajů.

¹⁸ tzn. kladné provozní saldo.

Příloha 5. Příjmy obce – podrobná struktura a vývoj za 4 roky**Tabulka 14. Příjmy Vrdů – druhové třídění na položky v tis. Kč**

Položka	2018	2019	2020	2021	Změna 2021-2018	Suma
Daň z hazardních her	527	0,00	0,00	0,00	-527	527
Daň z hazardních her s výjimkou dílčí daně z technických her	0,00	246	283	359	359	888
Zrušený odvod z loterií a podobných her kromě z výherních hracích přístrojů	0	1	0	0	0	1
Poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů	9	13	6	6	-4	34
Poplatek za užívání veřejného prostranství	1	1	1	2	1	4
Poplatek ze psů	60	59	75	76	16	270
Odvody za odnětí půdy ze zemědělského půdního fondu	12	22	17	145	133	196
Správní poplatky	0,00	0,00	0,00	170	170	170
Správní poplatky	186	218	175	0,00	-186	579
Daň z přidané hodnoty	19 714	20 776	20 523	8 994	-10 720	70 007
Daň z příjmů fyzických osob placená plátcí	9 789	11 075	10 483	7 881	-1 908	39 228
Daň z příjmů fyzických osob placená poplatníky	221	294	164	498	277	1 176
Daň z příjmů fyzických osob vybíraná srážkou	873	991	1 000	16 644	15 771	19 507
Daň z příjmů právnických osob	8 015	9 230	7 483	10 892	2 877	35 620
Daň z příjmů právnických osob za obce	788	651	383	1 878	1 091	3 700
Daň z nemovitých věcí	4 002	3 802	3 771	3 836	-167	15 411
Ostatní investiční příjmy jinde nezařazené	321	321	321	321	0	1 285
Příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku	2	0,00	0,00	0,00	-2	2
Příjmy z prodeje pozemků	284	554	0	29	-255	867
Sankční platby přijaté od jiných subjektů	8	13	10	3	-5	34
Ostatní přijaté vratky transferů a podobné příjmy	0,00	0,00	0,00	44	44	44
Ostatní přijaté vratky transferů	0,00	0,00	79	0,00	0	79
Splátky půjčených prostředků od obyvatelstva	12	2	0,00	0,00	-12	14
Ostatní nedaňové příjmy jinde nezařazené	12	14	0	0	-12	26
Přijaté neinvestiční dary	150	161	13	200	50	524
Přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady	310	517	412	441	131	1 679
Přijaté pojistné náhrady	34	0,00	17	0,00	-34	51
Příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého	6	17	0	6	0	29
Ostatní příjmy z pronájmu majetku	9	8	5	9	0	30
Příjmy z pronájmu movitých věcí	5	7	7	7	2	26
Příjmy z pronájmu ostatních nemovitých věcí a jejich částí	1 724	1 909	1 796	1 956	232	7 386
Příjmy z pronájmu pozemků	487	627	590	610	123	2 313
Ostatní příjmy z vlastní činnosti	81	1	2	2	-78	86
Příjmy z poskytování služeb a výrobků	7 160	7 841	8 479	8 564	1 404	32 044
Příjmy z prodeje zboží (již nakoupeného za účelem prodeje)	2	2	2	9	7	15
Příjmy z úroků (část)	1	1	1	37	37	39
Ostatní investiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	2 492	6 430	3 959	884	-1 608	13 766
Neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu	1 258	1 359	1 430	1 480	222	5 527
Neinvestiční přijaté transfery z všeobecné pokladní správy státního rozpočtu	131	81	3 761	708	577	4 680
Ostatní neinvestiční přijaté transfery ze státního rozpočtu	998	523	457	921	-77	2 899
Neinvestiční přijaté transfery od krajů	0,00	59	38	18	18	114
Neinvestiční přijaté transfery od obcí	0,00	0,00	5	0,00	0	5

Zdroj: MF ČR, www.cityfinance.cz, POZ. u Vrdů nesprávně zaevidovány tituly některých daňových příjmů roku 2021, převzato z účetnictví, evidentní nesoulad je u DPH a srážkové daně

Příloha 6. Výdaje obce - podrobná struktura a vývoj za 4 roky**Tabulka 15. Běžné výdaje Vrdů – odvětvové třídění v tis. Kč**

Pododdíl paragrafů (název)	2018	2019	2020	2021	Změna 2019	Změna 2020	Změna 2021	Suma změn	Suma za 4 roky
Komunální služby a územní rozvoj	9 052	9 546	9 419	10 538	494	-127	1 119	1 486	38 556
Regionální a místní správa	7 627	7 796	8 883	9 461	169	1 087	578	1 833	33 767
Odvádění a čištění odpadních vod	3 563	4 501	4 245	3 711	938	-256	-534	148	16 020
Předškolní a základní vzdělávání	3 180	3 657	3 657	4 653	477	0	996	1 473	15 147
Nakládání s odpady	2 817	3 328	3 018	4 405	512	-311	1 387	1 588	13 568
Zastupitelské orgány a volby	2 643	2 422	2 705	2 655	-222	283	-50	11	10 424
Pitná voda	1 159	1 527	2 427	1 901	368	899	-525	742	7 014
Pozemní komunikace	945	1 863	2 351	1 314	918	488	-1 037	369	6 473
Sport	1 733	2 168	2 348	1 823	436	179	-525	90	8 072
Ostatní činnosti v záležitostech kultury, církví a sdělovacích prostředků	730	2 617	1 378	549	1 887	-1 239	-829	-182	5 274
Ochrana přírody a krajiny	1 648	1 500	604	1 085	-148	-896	481	-563	4 836
Rozvoj bydlení a bytové hospodářství	744	1 431	1 370	788	687	-61	-582	44	4 334
Sociální služby v oblasti sociální péče	1 173	1 617	1 304	1 276	443	-312	-28	103	5 371
Požární ochrana	989	1 134	876	642	145	-258	-234	-347	3 640
Kultura	943	867	725	818	-76	-142	93	-125	3 354
Zájmová činnost a rekreace	582	876	403	398	294	-473	-5	-184	2 259
Bezpečnost a veřejný pořádek	209	350	368	444	141	18	76	235	1 370
Ostatní činnosti související se službami pro obyvatelstvo	385	412	241	164	26	-170	-77	-221	1 203
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje v dopravě	139	179	200	163	40	21	-38	24	682
Vodní toky a vodohospodářská díla	0	0,00	473	0,00	0	473	-473	0	473
Pojištění funkčně nespecifikované	93	93	93	105	0	0	12	12	385
Ochrana památek a péče o kulturní dědictví a národní a historické povědomí	55	280	33	16	225	-248	-16	-39	384
Správa ve vodním hospodářství	189	0	175	0,00	-189	175	-175	-189	364
Ochrana obyvatelstva	0	0	179	152	0	179	-27	152	332
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	34	36	37	37	2	1	0	3	145
Lůžková péče	0,00	30	50	50	30	20	0	50	130
Sdělovací prostředky	30	14	29	50	-15	14	22	20	123
Silniční doprava	50	0,00	21	18	-50	21	-2	-32	89
Sociální rehabilitace a ostatní sociální péče a pomoc	50	0,00	0,00	0,00	-50	0	0	-50	50
Ústavní péče	40	0,00	0,00	0,00	-40	0	0	-40	40
Služby sociální prevence	0,00	10	12	10	10	2	-2	10	32
Ochrana ovzduší a klimatu	12	0	0,00	0,00	-12	0	0	-12	12
Zdravotnické programy	0	10	0	0	10	-10	0	0	10
Ostatní záležitosti civilní připravenosti pro krizové stavy	0,00	0,00	7	0,00	0	7	-7	0	7
Ostatní činnost a nespecifikované výdaje	0,00	0,00	7	0,00	0	7	-7	0	7
Zemědělská a potravinářská činnost a rozvoj	3	4	0	0	1	-4	0	-3	7
Zabezpečení potřeb ozbrojených sil	0,00	1	0,00	0,00	1	-1	0	0	1
Ostatní činnost v oblasti bydlení, komunálních služeb a územního rozvoje	-4	2	0,00	0,00	6	-2	0	4	-2

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz POZ. Řazeno dle sumy za 4 roky sestupně.

Tabulka 16. Běžné výdaje Vrdů na § v tis. Kč

Paragraf (název)	2018	2019	2020	2021	Změna 2021-2018	Suma
Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	8 012	8 591	8 616	9 333	1 321	34 552
Činnost místní správy	7 627	7 796	8 883	9 461	1 833	33 767
Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	3 563	4 501	4 245	3 711	148	16 020
Základní školy	2 200	2 669	2 295	2 941	741	10 105
Zastupitelstva obcí	2 504	2 344	2 632	2 577	73	10 057
Sběr a svoz komunálních odpadů	1 794	1 789	1 762	2 119	326	7 463
Pitná voda	1 159	1 527	2 427	1 901	742	7 014
Silnice	807	1 846	2 221	1 306	498	6 180
Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	1 331	1 668	2 078	1 583	251	6 660
Mateřské školy	980	989	1 362	1 712	732	5 043
Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	1 648	1 500	604	1 085	-563	4 836
Zájmová činnost v kultuře	498	2 388	1 113	423	-75	4 423
Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	573	1 044	842	1 762	1 189	4 222
Požární ochrana - dobrovolná část	989	1 134	876	642	-347	3 640
Činnosti knihovnické	862	776	682	765	-96	3 085
Veřejné osvětlení	388	849	584	1 046	657	2 867
Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	565	1 000	628	611	46	2 804
Bytové hospodářství	198	1 054	806	402	204	2 460
Denní stacionáře a centra denních služeb	564	572	596	621	57	2 352
Nebytové hospodářství	546	377	564	386	-160	1 874
Využití volného času dětí a mládeže	457	700	255	249	-207	1 661
Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	367	421	339	422	55	1 549
Bezpečnost a veřejný pořádek	209	350	368	444	235	1 370
obyvatelstvo	385	412	241	164	-221	1 203
Ostatní sportovní činnost	0,00	501	270	240	240	1 011
prostedků	232	229	265	126	-106	852
Pohřebnictví	647	32	38	9	-637	726
Ostatní zájmová činnost a rekreace	125	176	148	148	23	598
Úpravy drobných vodních toků	0	0,00	473	0,00	0	473
Ostatní tělovýchovná činnost	401	0,00	0,00	0,00	-401	401
Pojištění funkčně nespecifikované	93	93	93	105	12	385
Ostatní správa ve vodním hospodářství	189	0	175	0,00	-189	364
Dopravní obslužnost veřejnými službami - linková	0,00	0,00	200	163	163	363
Krizová opatření	0,00	0,00	179	152	152	332
Zachování a obnova kulturních památek	30	259	20	16	-14	326
Dopravní obslužnost veřejnými službami	139	179	0,00	0,00	-139	318
Sběr a svoz nebezpečných odpadů	82	75	72	88	6	316
Ostatní záležitosti pozemních komunikací	137	17	130	9	-129	293
Ostatní záležitosti kultury	82	91	43	53	-29	269
Výstavba a údržba místních inženýrských sítí	0,00	38	182	0	0	220
Ostatní nemocnice	40	30	50	50	10	170
Obecné příjmy a výdaje z finančních operací	34	36	37	37	3	145
Volby do zastupitelstev územních samosprávných celků	72	0,00	72	0,00	-72	144
Územní rozvoj	6	1	0,00	119	113	125
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	25	25	50	25	0	125
Rozhlas a televize	30	14	29	50	20	123
Ostatní služby a činnosti v oblasti sociální péče	20	20	30	20	0	90
Provoz veřejné silniční dopravy	50	0,00	21	18	-32	89
Volby do Evropského parlamentu	0,00	78	0,00	0,00	0	78
Volby do Parlamentu ČR	0,00	0,00	0,00	77	77	77
Volba prezidenta republiky	68	0,00	0,00	0,00	-68	68
Územní plánování	0,00	35	0,00	32	32	67
Pořízení, zachování a obnova hodnot místního kulturního, národního a historického povědomí	25	21	13	0,00	-25	59
Ostatní sociální péče a pomoc ostatním skupinám obyvatelstva	50	0,00	0,00	0,00	-50	50

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz POZ. Řazeno dle sumy za 4 roky sestupně a zobrazeny hodnoty nad 50 tis. Kč

Tabulka 17. Běžné výdaje Vrdů podrobně na položky a § v tis. Kč

Položka	§					tis. Kč	
		2018	2019	2020	2021	Změna 2021-2018	Suma
Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	5 360	5 570	5 500	5 794	434	22 224
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Činnost místní správy	3 419	3 562	4 367	4 656	1 237	16 004
Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	Základní školy	2 200	2 200	2 200	2 200	0	8 800
Odměny členů zastupitelstev obcí a krajů	Zastupitelstva obcí	2 008	1 778	1 971	1 920	-88	7 677
Nákup ostatních služeb	Sběr a svoz komunálních odpadů	1 674	1 782	1 744	2 035	360	7 235
Nákup ostatních služeb	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	1 614	1 737	1 543	1 327	-287	6 221
Opravy a udržování	Silnice	241	1 658	1 959	1 042	801	4 900
Neinvestiční příspěvky zřízeným příspěvkovým organizacím	Mateřské školy	980	930	930	1 140	160	3 980
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	Činnost místní správy	855	887	1 084	1 153	298	3 979
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	534	929	930	1 369	835	3 762
Platby daní a poplatků krajům, obcím a státním	Ostatní finanční operace	788	651	383	1 878	1 091	3 700
Elektrická energie	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	792	826	913	848	56	3 379
Opravy a udržování	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	466	1 227	915	751	284	3 359
Nákup ostatních služeb	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	543	1 044	836	872	329	3 296
Ostatní neinvestiční transfery obyvatelstvu	Činnost místní správy	539	514	494	840	301	2 388
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	821	612	256	535	-286	2 223
Opravy a udržování	Zájmová činnost v kultuře	97	1 192	790	74	-23	2 153
Nákup materiálu jinde nezařazený	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	359	592	619	542	183	2 112
Elektrická energie	Veřejné osvětlení	303	551	474	503	200	1 831
Zpracování dat a služby související s informačními a komunikačními technologiemi	Činnost místní správy	400	418	475	519	120	1 812
Neinvestiční transfery fundacím, ústavům a obecně prospěšným společnostem	Denní stacionáře a centra denních služeb	0,00	568	590	616	616	1 774
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Pitná voda	333	402	387	515	182	1 638
Nákup ostatních služeb	Činnost místní správy	443	442	371	363	-80	1 619
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	330	334	490	424	94	1 577
Nákup ostatních služeb	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	423	368	444	321	-102	1 556
Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	Činnost místní správy	308	321	394	419	112	1 441
Elektrická energie	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	399	510	508	508	1 416
Opravy a udržování	Bytové hospodářství	25	778	396	161	135	1 360
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Činnosti knihovnické	355	313	283	369	14	1 321
Nákup materiálu jinde nezařazený	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	407	519	355	355	1 281
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	Zastupitelstva obcí	293	302	334	320	27	1 250
Nákup materiálu jinde nezařazený	Pitná voda	76	170	518	453	377	1 216
Opravy a udržování	Základní školy	0,00	469	66	677	677	1 212
Ostatní neinvestiční výdaje jinde nezařazené	Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	298	293	285	327	29	1 203
Neinvestiční transfery obcím	Bezpečnost a veřejný pořádek	194	263	338	375	181	1 170
Elektrická energie	Pitná voda	155	243	325	354	198	1 078
Nákup materiálu jinde nezařazený	Činnost místní správy	266	235	308	222	-44	1 032
Opravy a udržování	Pitná voda	108	228	623	57	-51	1 016
Nákup ostatních služeb	Péče o vzhled obcí a veřejnou zeleň	199	471	153	161	-38	985
Povinné pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	161	233	231	338	177	963
Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	Ostatní sportovní činnost	0,00	416	270	240	240	926
Nákup ostatních služeb	Pitná voda	284	204	264	170	-114	921
Drobný hmotný dlouhodobý majetek	Požární ochrana - dobrovolná část	499	261	161	0,00	-499	921
Služby elektronických komunikací	Činnost místní správy	153	246	294	226	73	919
Ostatní neinvestiční transfery neziskovým a podobným organizacím	Požární ochrana - dobrovolná část	135	325	220	225	90	905
Drobný dlouhodobý hmotný majetek	odpadů	0,00	0,00	0,00	884	884	884
Opravy a udržování	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	347	223	161	102	-245	833
Nákup ostatních služeb	Silnice	370	69	195	117	-253	751
Drobný hmotný dlouhodobý majetek	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	282	272	190	0,00	-282	744
Nákup ostatních služeb	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	153	151	153	286	134	743
Ostatní osobní výdaje	Využití volného času dětí a mládeže	231	323	142	42	-189	737
Opravy a udržování	Veřejné osvětlení	79	215	110	316	238	720
Povinné pojistné na veřejné zdravotní pojištění	Zastupitelstva obcí	158	168	190	184	26	700
Platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	237	223	182	182	642
Konzultační, poradenské a právní služby	Činnost místní správy	199	173	122	123	-76	617

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz POZ. Řazeno dle sumy za 4 roky sestupně a zobrazeny hodnoty nad 600 tis. Kč.

Tabulka 18. Investice Vrdů na položky v tis. Kč

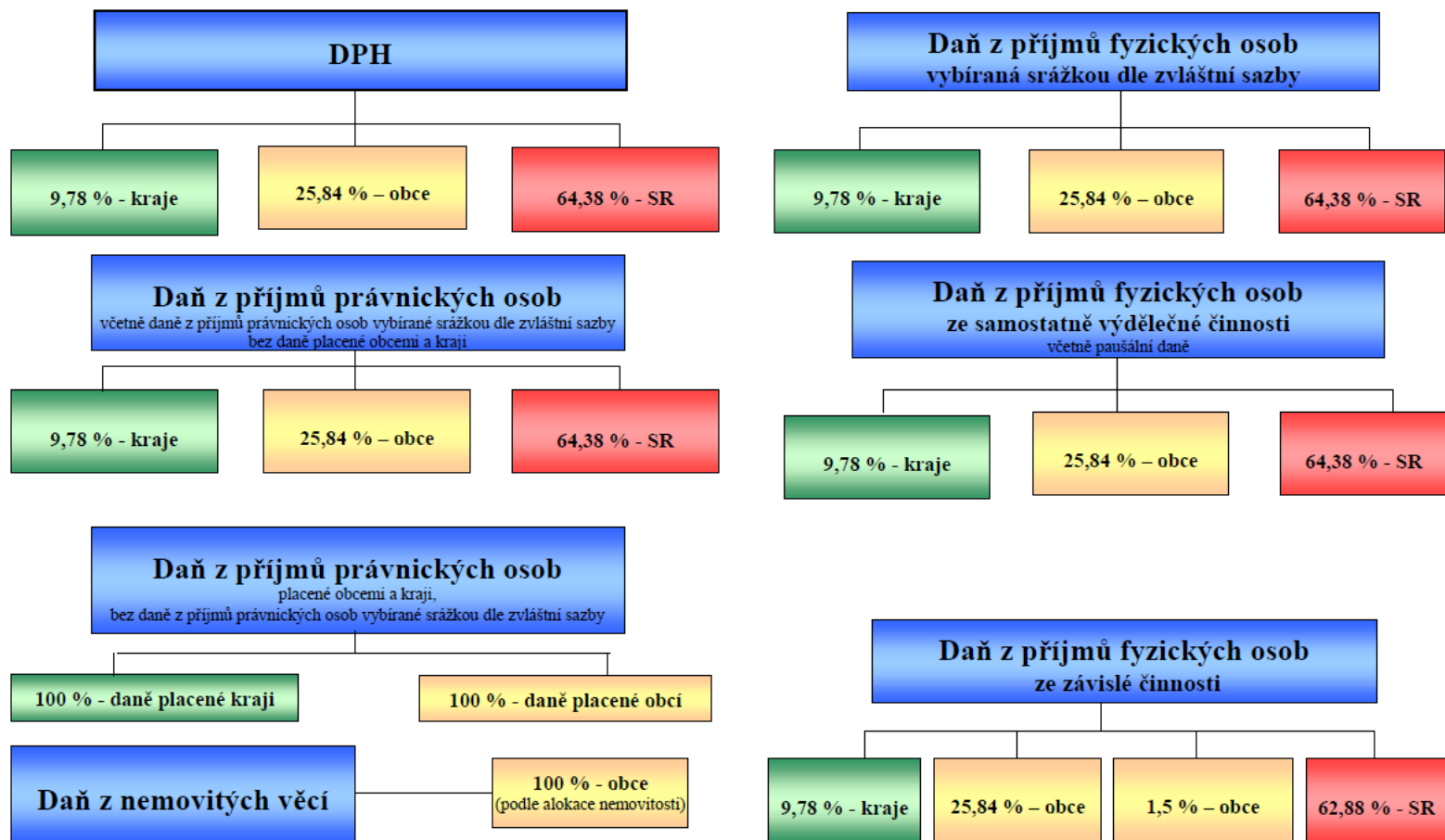
Položka (název)	2018	2019	2020	2021	Suma
Budovy, haly a stavby	20 793	26 004	16 207	20 059	83 063
Dopravní prostředky	2 455	0,00	0,00	503	2 958
Stroje, přístroje a zařízení	369	337	988	954	2 647
Pozemky	342	155	3	10	511
Výpočetní technika	219	80	0,00	0,00	299
Ostatní nákup dlouhodobého nehmotného majetku	133	160	0,00	0,00	293
Kulturní předměty	0,00	160	0,00	0,00	160
Investiční transfery spolkům	0,00	0,00	0,00	150	150
Účelové investiční transfery nepodnikajícím fyzickým osobám	0,00	0,00	42	0,00	42

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz POZ. Řazeno dle sumy za 4 roky sestupně.

Tabulka 19. Investice Vrdů podrobně na položky a paragrafy v tis. Kč

Položka	§	2018	2019	2020	2021	Suma
Budovy, haly a stavby	Pitná voda	7 957	15 594	5 945	550	30 045
Budovy, haly a stavby	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	30	0,00	397	10 342	10 769
Budovy, haly a stavby	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	2 286	3 362	1 175	6 823
Budovy, haly a stavby	Silnice	217	87	4 746	1 772	6 821
Budovy, haly a stavby	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	2 035	3 197	167	766	6 165
Budovy, haly a stavby	Ostatní záležitosti pozemních komunikací	2 088	2 446	98	23	4 654
Budovy, haly a stavby	Veřejné osvětlení	1 974	1 063	751	772	4 561
Budovy, haly a stavby	Základní školy	0	328	542	2 543	3 412
Budovy, haly a stavby	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	2 937	0,00	0,00	0,00	2 937
Dopravní prostředky	Požární ochrana - dobrovolná část	2 455	0,00	0,00	0,00	2 455
Budovy, haly a stavby	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	1 142	396	92	229	1 859
Budovy, haly a stavby	Využití volného času dětí a mládeže	0	84	15	1 425	1 524
Budovy, haly a stavby	Úpravy drobných vodních toků	1 114	0,00	0,00	0,00	1 114
Stroje, přístroje a zařízení	Využívání a zneškodňování komunálních odpadů	0,00	0,00	0,00	779	779
Stroje, přístroje a zařízení	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	0,00	0,00	667	0,00	667
Budovy, haly a stavby	Bytové hospodářství	204	323	0	10	538
Pozemky	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	342	155	3	10	511
Budovy, haly a stavby	Sportovní zařízení v majetku obcí	425	0,00	0,00	0,00	425
Stroje, přístroje a zařízení	Sportovní zařízení ve vlastnictví obce	0,00	0,00	278	133	411
Dopravní prostředky	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	0,00	0,00	0,00	410	410
Budovy, haly a stavby	Požární ochrana - dobrovolná část	266	109	11	22	407
Budovy, haly a stavby	Pohřebnictví	279	0,00	0,00	63	342
Výpočetní technika	Činnost místní správy	219	80	0,00	0,00	299
Budovy, haly a stavby	Využívání a zneškodňování ostatních odpadů	126	0,00	0,00	166	292
Stroje, přístroje a zařízení	Komunální služby a územní rozvoj jinde nezařazené	206	0,00	0,00	42	248
Budovy, haly a stavby	Mateřské školy	0,00	0	0,00	203	203
Stroje, přístroje a zařízení	Základní školy	0,00	175	0,00	0,00	175
Stroje, přístroje a zařízení	Zájmová činnost v kultuře	0,00	162	0,00	0,00	162
Kulturní předměty	Zachování a obnova kulturních památek	0,00	160	0,00	0,00	160
Ostatní nákup dlouhodobého	Pitná voda	0,00	160	0,00	0,00	160
Investiční transfery spolkům	Požární ochrana - dobrovolná část	0,00	0,00	0,00	150	150
Ostatní nákup dlouhodobého	Protierozní, protilavinová a protipožární ochrana	133	0,00	0,00	0,00	133
Stroje, přístroje a zařízení	Činnost místní správy	98	0,00	0,00	0,00	98
Dopravní prostředky	Činnost místní správy	0,00	0,00	0,00	93	93
Budovy, haly a stavby	Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	0,00	92	0,00	0,00	92
Budovy, haly a stavby	Zájmová činnost v kultuře	0	0	81	0	81
Stroje, přístroje a zařízení	Pitná voda	65	0,00	0,00	0,00	65
Účelové investiční transfery nepodnikajícím fyzickým osobám	Odvádění a čištění odpadních vod a nakládání s kaly	0,00	0,00	42	0,00	42
Stroje, přístroje a zařízení	Požární ochrana - dobrovolná část	0	0	42	0	42

Zdroj: MFČR, www.cityfinance.cz POZ. Řazeno dle sumy sestupně.

Příloha 7. Rozpočtové určení daní (tzv. RUD) po novele účinné od 1. 1. 2021**Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2021**

Zdroj: MF ČR

Příloha 8. Právnícké osoby s vlivem obce, úvěry, zápůjčky a výpomoci

Tabulka 20. Příspěvkové organizace Vrdů

IČO	Název	Klasifikace COFOG
75032813	Mateřská škola 1. Vrdy, Větrná 120	Preprimární vzdělávání
49540793	Technické služby Vrdy	Odstraňování odpadů kromě odpadních vod
75032791	Základní škola Vrdy, okres Kutná Hora	Nižší sekundární vzdělávání

Zdroj: MF ČR, POZ. COFOG (Classification of the Functions of Government), v překladu Klasifikace funkcí vládních institucí je mezinárodně používaný klasifikační standard pro členění výdajů států (státních rozpočtů) s ohledem na jejich účel (funkci)

Tabulka 21. Jiné právnícké osoby s účastí Vrdů

IČ/Kód právnícké osoby	Název právnícké osoby	Vliv přímý (%)	Vliv nepřímý (%)	Podíl přímý (%)	Podíl nepřímý (%)
75121913	Mikroregion Čáslavsko	3,70%	0,00%	3,70%	0,00%
75130165	Sdružení místních samospráv České republiky, z. s.	0,05%	0,00%	0,05%	0,00%
63113074	Svaz měst a obcí České republiky	0,04%	0,00%	0,04%	0,00%

Zdroj: MF ČR

Tabulka 22. Přehled úvěrů, zápůjček a návratných výpomocí Vrdů

Nebylo v roce 2021 evidováno.

Zdroj: MF ČR

Seznam tabulek a grafů

Obrázky

OBRÁZEK 1. RATING - HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ VRDŮ	32
OBRÁZEK 2: PODSTATA HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ DLE CITYFINANCE	48
OBRÁZEK 3. MATICE PRO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ OBCÍ DLE CITYFINANCE	49
OBRÁZEK 4. NA ČEM ZÁVISÍ PŘÍJMY A VÝDAJE SAMOSPRÁVY	51

Tabulky

TABULKA 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ PRACUJÍCÍCH V KATASTRU VRDŮ S VYBRANÝMI DOPADY DO DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ	6
TABULKA 2. VÝVOJ VYBRANÝCH UKAZATELŮ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ VRDŮ	8
TABULKA 3. PODROBNÝ VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VRDŮ	11
TABULKA 4. POLOŽKY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VRDŮ SE ZMĚNAMI V TIS. KČ	13
TABULKA 5. NEDAŇOVÉ PŘÍJMY VRDŮ PODROBNĚ NA § V TIS. KČ	15
TABULKA 6. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA VRDŮ	26
TABULKA 7. SWOT ANALÝZA FINANCÍ VRDŮ (ŘAZENO DLE VÝZNAMU SESTUPNĚ)	33
TABULKA 8. VÝHLED PROVOZNÍHO SALDA VRDŮ	41
TABULKA 9. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VRDŮ	44
TABULKA 10. PODROBNÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VRDŮ S POHLEDEM NA FINANCE OD R. 2019	45
TABULKA 11. KUMULOVANÝ STŘEDNĚDOBÝ VÝHLED ROZPOČTU VRDŮ	46
TABULKA 12. INFORMACE PODLE ZÁKONA Č. 250/2000 KE ZVEŘEJNĚNÍ NA ÚŘEDNÍ DESCE	47
TABULKA 13. STUPNICE EKONOMICKÉHO HODNOCENÍ FINANČNÍHO ZDRAVÍ (RATING)	49
TABULKA 14. PŘÍJMY VRDŮ – DRUHOVÉ TŘÍDĚNÍ NA POLOŽKY V TIS. KČ	52
TABULKA 15. BĚŽNÉ VÝDAJE VRDŮ – ODVĚTVOVÉ TŘÍDĚNÍ V TIS. KČ	53
TABULKA 16. BĚŽNÉ VÝDAJE VRDŮ NA § V TIS. KČ	54
TABULKA 17. BĚŽNÉ VÝDAJE VRDŮ PODROBNĚ NA POLOŽKY A § V TIS. KČ	55
TABULKA 18. INVESTICE VRDŮ NA POLOŽKY V TIS. KČ	56
TABULKA 19. INVESTICE VRDŮ PODROBNĚ NA POLOŽKY A PARAGRAFY V TIS. KČ	56
TABULKA 20. PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE VRDŮ	58
TABULKA 21. JINÉ PRÁVNICKÉ OSOBY S ÚČASTÍ VRDŮ	58
TABULKA 22. PŘEHLED ÚVĚŘŮ, ZÁPŮJČEK A NÁVRATNÝCH VÝPOMOCÍ VRDŮ	58

Grafy

GRAF 1. VÝVOJ POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ V KATASTRU VRDŮ	5
GRAF 2. SUMA DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ DLE KRITÉRIA POČTU ŽÁKŮ PRO VRDY	7
GRAF 3. ZMĚNY POČTU OBYVATEL, ŽÁKŮ A ZAMĚSTNANCŮ VE VRDECH	7
GRAF 4. VÝVOJ SALDA ROZPOČTU VRDŮ	9
GRAF 5. VÝVOJ PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ VRDŮ	9
GRAF 6. VÝVOJ STRUKTURY PŘÍJMŮ VRDŮ	10
GRAF 7: VÝVOJ DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VRDŮ V TIS. KČ	11
GRAF 8: VÝVOJ ZMĚN A STRUKTURY DAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VRDŮ	12
GRAF 9. VÝVOJ NEDAŇOVÝCH PŘÍJMŮ VRDŮ V TIS. KČ	14
GRAF 10. NEJVYŠŠÍ NEDAŇOVÉ PŘÍJMY VRDŮ ZA 4 ROKY NA POLOŽKY	14
GRAF 11: VÝVOJ DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ VRDŮ	16

GRAF 12. MIMOŘÁDNÉ PŘÍJMY A INVESTICE VRDŮ	16
GRAF 13. STRUKTURA A VÝVOJ VÝDAJŮ VRDŮ	17
GRAF 14. VÝVOJ INVESTIC A JEJICH KRYTÍ Z DOTACÍ A VLASTNÍCH ZDROJŮ VRDŮ	18
GRAF 15. SUMA NEJVYŠŠÍCH INVESTIC VRDŮ ZA UPLYNULÉ 4 ROKY	19
GRAF 16. VÝVOJ ZÁKLADNÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ VRDŮ	19
GRAF 17. SUMA NEJVYŠŠÍCH BĚŽNÝCH VÝDAJŮ VRDŮ ZA 4 ROKY.....	20
GRAF 18. NEJVYŠŠÍ RŮST BĚŽNÝCH VÝDAJŮ VRDŮ ZA 4 ROKY	20
GRAF 19. SCHOPNOST VRDŮ FINANČNĚ UDRŽOVAT DOSAVADNÍ MAJETEK	21
GRAF 20. FINANCOVÁNÍ OBNOVY A BUDOVÁNÍ MAJETKU VRDŮ V TIS. KČ	22
GRAF 21. VÝVOJ PROVOZNÍHO HOSPODAŘENÍ VRDŮ	23
GRAF 22. VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA VRDŮ	24
GRAF 23. VÝVOJ BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ A VÝDAJŮ VRDŮ	25
GRAF 24. VÝVOJ ZÁTĚŽE PROVOZNÍHO SALDA SPLÁTKAMI DLUHŮ VRDŮ	25
GRAF 25. POROVNÁNÍ VÝVOJE PROVOZNÍHO SALDA VRDŮ S PRŮMĚREM V ČR.....	26
GRAF 26. VÝVOJ FINANČNÍ KONDICE VRDŮ V TIS. KČ	27
GRAF 27. FINANČNÍ PROSTOR SAMOSPRÁVY VRDŮ Z BĚŽNÝCH PŘÍJMŮ R. 2021.....	28
GRAF 28. VÝVOJ OKAMŽITÉHO FINANČNÍHO POTENCIÁLU VRDŮ	28
GRAF 29: OPRAVY A INVESTICE VS. STAVY NA ÚČTECH VRDŮ	29
GRAF 30: STAVY NA ÚČTECH (RESP. KRÁTKODOBÁ FINANČNÍ AKTIVA) A PROVOZNÍ SALDO VRDŮ	29
GRAF 31. VÝVOJ KRÁTKODOBÝCH FINANČNÍCH AKTIV (ÚČTŮ) VRDŮ, VČETNĚ ROZPOČTU.....	30
GRAF 32. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH DLUHŮ VRDŮ.....	30
GRAF 33. VÝVOJ DLOUHODOBÝCH POHLEDÁVEK VRDŮ	31
GRAF 34. GRAFICKÉ VYJÁDŘENÍ PŘEDPOKLÁDANÝCH FINANČNÍCH MOŽNOSTÍ VRDŮ NA OBDOBÍ 5 LET OD 2023 AŽ 2027 PO ÚHRADĚ PROVOZU BEZ PŘIJATÝCH INVESTIČNÍCH DOTACÍ A KAPITÁLOVÝCH PŘÍJMŮ V MIL. KČ	37
GRAF 35. VÝVOJ A VÝHLED FINANČNÍ KONDICE VRDŮ S VYJÁDŘENÍM SPLÁTEK DLUHŮ	40
GRAF 36. VÝVOJ A VÝHLED DO ROKU 2021 NAČERPANÝCH DLUHŮ VRDŮ, VČETNĚ PLÁNU ROZPOČTU 2022	41
GRAF 37. VÝHLED FINANČNÍHO KRYTÍ BĚŽNÉHO PROVOZU VRDŮ	41
GRAF 38. DLOUHODOBÝ POHLED NA VÝVOJ PROVOZNÍHO SALDA VRDŮ	42

Kontakt na zpracovatele

Ing. Luděk Tesař

www.cityfinance.cz
ludek.tesar@cityfinance.cz
tesar@cityfinance.cz
sekretariat@cityfinance.cz

IČO: 74372246
DIČ: CZ7403252780
ČÚ: 35-8828820267/0100
Živnost vedena u MČ Praha 5
Datová schránka: bi8jbh

Adresa:
Nad Horou 352
252 07 Štěchovice Praha-západ

Profesní profil zpracovatele

Ekonom specializující se od roku 1998 na města a obce s dlouholetou zkušeností z MF ČR, ÚV ČR a podnikatelského sektoru. Spoluautor zákona o rozpočtovém určení daní. Zavedl první ISO 9001 v ústřední státní správě v ČR, na Úřadu vlády v jím řízeném Institutu státní správy v roce 2006. Zasadil se o vznik metod CAF, RIA a vedl odbor na úrovni sekce spadající pod předsedu vlády¹⁹, kde tehdy úspěšně vznikaly metody a procesy zlepšování kvality regulace. Byl externím poradcem bývalého místopředsedy vlády a ministra financí Bohuslava Sobotky (ČSSD). Pracoval jako kancléř hejtmána Pardubického kraje a ekonoma Michala Rabase (ODS). Spoluzaložil značku Regionservis a založil značku CityFinance. Zkušený v praktické aplikaci standardů řízení kvality a procesů ISO, CAF²⁰ a EFQM²¹, strategickém a projektovém řízení s osvědčením dle mezinárodních standardů IPMA²². Má zkušenosti dle licence ČNB ze zákona o podnikání na kapitálovém trhu. Je tvůrcem systému financování obnovy majetku obcí. Pořádá každý rok tradiční úspěšnou konferenci Rozpočet a finanční vize měst a obcí, na které vystupují ekonomické kapacity ČR, např. viceguvernéři a ředitelé z ČNB, předsedové ČSÚ, hlavní ekonom KB, náměstci a ředitelé z MF ČR a další osobnosti finančního světa. Zastával funkce od referenta, analytika, ředitele odboru na úrovni sekce, přes vrchního vládního radu, poradce ministra a místopředsedy vlády až po projekt partnera a jednatele obchodní společnosti. Je autorem velkého množství odborných článků. Řadu let byl korektorem časopisu Daně a právo v praxi, lektorem CEVRO institutu a je člen správní rady European Business School SE. Je nezávislým poradcem mnoha úspěšných měst a obcí v ČR. Reference a další informace jsou na www.cityfinance.cz

¹⁹ Vystřídali se tu premiéři: Zeman, Špidla, Gross, Paroubek, Topolánek

²⁰ Společný sebehodnotící rámec (Common Assessment Framework)

²¹ EFQM (European Foundation for Quality Management).

²² International Project Management Association (IPMA) je nadnárodní sdružení projektových manažerů.